

Délbáb

III.
ÉVFOLYAM

45
= SZÁM =

DAYKA

MARGIT

Foto
FARAGÓ

BUDAPEST
1929. NOVEMBER 9.

MISKOLC
MINDEN SZOMBATON

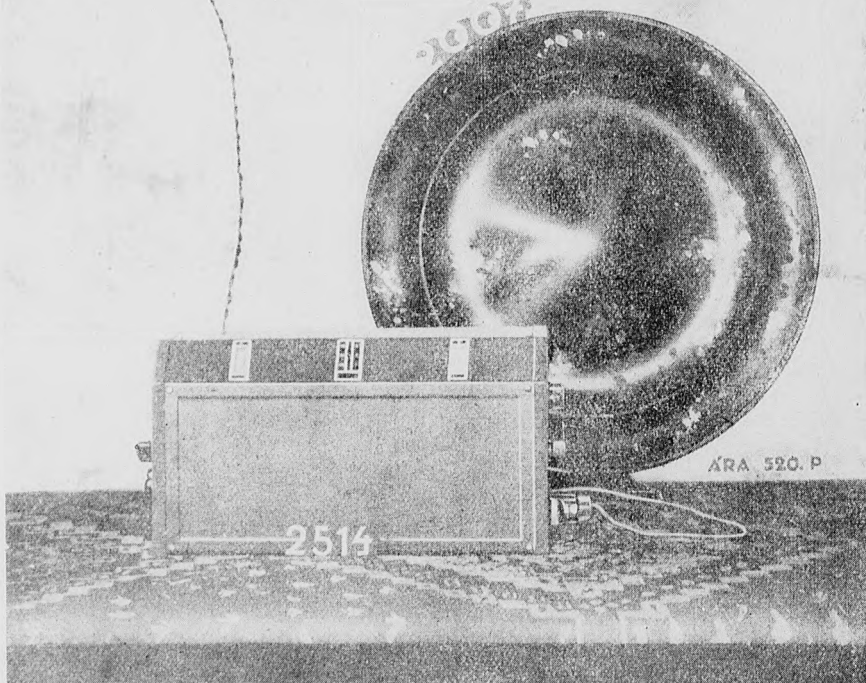
30
FILLÉR

r.-t.

PHILIPS RÁDIÓ

MINDENT A HÁLÓZATBÓL

2516

ÁRA 520. P

MODERN YEVO"

III. évfolyam

Budapest, 1929 november 9

45. szám

Déliab

30
fillér

Megjelenik minden szombaton

Előfizetési ár: negyedévre 3 P 50 fill., félévre 7.— pengő. Egyes szám ára — pályaudvarokon is — 30 fillér, Ausztriában 60 Groschen, Csehszlovákiában 3.— korona. Jugoszláviában 6 dinár, Romániában 20 lei. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII, Dohány ucca 12. Telefon: J. 423—39, J. 423—50.

Heinz Grete, a Budapesten vendégszereplő nürnbergi Stadttheater művészi vezetője

NÉHÁNY
SZÁZ PENGŐVEL
AKARTÁK
LESZERZŐDNETI

* * *
Glooks
Richardot
A VÁROSI
SZÍNHÁZHOZ
* * *

— Az igazgató urat keresem!

Egy magas fiatalember állt meg tisztességtudóan a Városi Színház portása előtt. Schäffer bácsi, a népszerű színházi cerberus vizsgálódva mérte végig a szerényen kérdezősködő fiatalembert, akit még soha nem látott a színház táján. A jól öltözött, napbarnított arcú férfi — németül beszélt. De hát ez itt nem feltűnő, hiszen a zenészek között igen sok német akad.

Biztosan valami cseh trombitás, aki állást keres! — gondolta Schäffer bácsi, de azért megkérdezte:

— Milyen ügyben tetszik keresni az igazgató urat? Állásügyben inkább talán a Zenészsövetséghez tessék fordulni!

— Én kérem most jöttem Bécsből, színész vagyok, próbát énekelni szeretnék!

— Ja, próbát énekelni? Hát azt lehet! De azért ezzel nem kell az igazgató urat terhelni, neki sok a dolga, tessék csak a színpadon a Jákó urat keresni! Majd az eligazítja az ön dolgát!...

A fiatalember klapját megemelve, tisztességtudóan megköszönte a kapott felvilágosítást és bement az épületbe. A kanyargó folyosókon, zegzugos, sötét zsákuccákon, szűk csapóajtókon keresztül végre, rengeteg kérdezősködés után, bejutott a színpadra. Néhány árván pislákoló körte fényénél zenekari próbát tartottak éppen. A fiatalember szerényen meghúzódott az egyik díszletbokor sovány árnyékában — onnan nézte a lejátszódó eseményeket. Hallgatta, hogyan kiabál a karmester a zenészekkel és csak akkor mert nagy szerényen előbátorkodni, mikor már a próbának vége lé-

„Milyen ügyben tetszik keresni az igazgató urat?” (Harsányi felv.)

vén, az utolsó trombita is tokjába került.

— Kérem szépen, én most jöttem Bécsből, szeretném, ha meghallgatnának engem! *Tenorista szeretnék lenni!* — suttogta a karmesterhez lépve.

— Hát megpróbálhatjuk, mit tud, barátom! — mondta leereszkedően, de barátságosan a zongora mellett ülő férfi. Volt ön már színháznál?

— *Még soha!*

— Hát akkor egy kicsit nehéz lesz! És mit tud?

— Talán a Cavaradossi nagy áriáját a Toscából!

— Hát lássuk! — mondta a karmester és már bele is csapott az ócska zongorába, amely, Istenem, ki tudja hány száz hasonló próbálkozást látott. A fiatalember pedig kalapját ráakasztotta a díszlethokorra, végigsimította a haját, kiállt a közepre, megállt szemben a leeresztett vasfüggöny kélhetetlen falával — és elkezdett énekelni.

Mindinkább belejött. És ahogy torkából buzgott fel a dal, ahogy mindjobban beleringatta magát a melódiák téngerébe, annál jobban kipirosodott az

arca, csillogott a szeme és ragyogott az egész ember valami földöntúli boldogságtól. A hangja pedig diadalmasan zengett, zúgott, dübörgött a halott színpadon. Amíg énekelt, megelevenedett itt minden. A villanykörték mintha kigyultak volna egy pillanatra, a díszlethokrok színt és illatot kaptak — a karmester pedig ámulatlan ütötte fel fejét a billentyűk fölött. Ilyet ő még próbaéneklésen nem hallott. Az éneklésnek ezt a biztonságát, a hangnak ezt a csodálatos szépségét! De nemcsak őt ejtette csodálkozóba az ismeretlen szerény fiatalember, hanem mire a fogoly Cavaradossi befejezte nagy áriáját, hatalmas nézősereg gyűlt köréje — a *díszletmunkások*. A sok vihart és sok próbaéneklést látott emberek szájtátó ámulattal lesték a nagy csodát.

— De kérem, hiszen önnek remek hangja van! — ugrott fel aztán a karmester. — *Feltétlenül csinálunk valamit.* Tessék feljönni velem az igazgató úrhoz...

Egy perccel később a karmester már kopogtatott *Sebestyén* Dezső igazgató ajtaján. A szerény fiatalember azalatt

„Tenorista szeretnék lenni“ (Harsányi felv.)

Hatalmas nézősereg gyűllt köréje (Harsányi felv.)

bátortalanul és csendesen az előszobában várakozott.

— Direktor úr, az istenért,

egy csodálatos tehetséget fedeztem fel!

Ne engedjük el. Meg kell tartani, ennek valóban kincs van a torkában! Bécsből jött, osztrák fiatalember és mindenáron színész szeretne lenni...

Nem telt bele egy negyedóra és az osztrák fiatalember, aki Johann Krauss néven mutatkozott be Sebestyén igazgatónak, már az igazgatói irodában is elénekelt egy dalt — ezúttal a Faustból.

A direktor is ámultan hallgatta a jövevény nagyszerű képességeit, ő azonban már nagyobb diplomata volt a karmesternél — nem árulta el csodálkozását egy szóval sem.

— Igen, igen, nagyon ügyes — fordult üzleti hangon a jövevény felé, mikor az éneklését befejezte, — *beszélhetünk a dologról*. Milyen igényei vannak önnek?

— Hát ezt a direktor úrra bíznom!... — válaszolta az osztrák fiatalember.

— Sajnos, én a fivérem nélkül nem tehetek kötelező ajánlatot. Ő most nincs itt. Tessék talán holnap feljönni, akkor majd tovább diskurálunk a dologról...

— Mégis, milyen összegre tetszik gondolni? — bátorkodott elő a kérdéssel a szerény férfi.

— Istenem, hát ön ugye egy kezdő, még fejlődni kell,

néhány száz pengős gázsit azonban megérdemel!...

— *Esténként?*

— Dehogy! *Hova gondol. Havonta!* — nevetett az igazgató.

— Ne tessék haragudni direktor úr az kevés, annál már nekem sokkal többet ígértek!

— Ki van zárva! Ugyan hol?

— Mindenütt! Az egész világon.

— Például? — mosolygott Sebestyén Dezső.

— Hát például... Európa milder városába kaptam már meghívásokat, ahol csak opera van. Ezenkívül énekeltem már Amerikában is. De Pestre és van már szerződéselem.

Seb
gal
„oszt

van s

buda
tetszi
bem,

Ez

„oszt
és ki
dollár
Váro

és cs
az un
macs
nem
útján
Na
miut
mere

fált
most
fel v
veser
kösz
szere
Első
natb
ugya
gyon
rös v
arca
szen
látta
sonm
a fot
fiáko
asztá
képp
téves
az ö
kélet

Sebestyén Dezső elnéző hitetlenség-gal hallgatta a hevesen gesztikuláló „osztrák“ fiatalembert.

— Nem mondaná meg, hogy hol van szerződése?

— Hogy hol? Hát többek között a budapesti Városi Színházban! Ha nem tetszik elhinni, itt a szerződés a zsebembem, megmutathatom!...

Ezzel nagyot nevetett az ismeretlen „osztrák“ fiatalember, zsebébe nyúlt és kihúzott egy írást, amely esti 500 dollár gázsit biztosít neki a budapesti Városi Színháznál.

— Engem ugyanis

Crooks Richárdnak hívnak

és csak azért jöttem inkognitóban, hogy az urak lássák — nem vetek zsákba-macsákát. Az igazgató úr ugyanis még nem ismer engem, csak az impresszárióm útján kötöttük meg a szerződést...

Nagyot kacagott erre a direktor, miután előzően a csodálkozástól tágrameredt a szeme.

— Hát ön aztán alaposan megtréfált engem, mr. Crooks! És higgye el, most már őszintén sajnálom, hogy ön fel van fedezve! Ez esetben igen szívesen vállalkoztam volna a gyémánt-köszörűs szerepére.

Első pillanatban ugyan nagyon ismerős volt az arca, hiszen eleget láttam hasonmását a fotográfiákon, de aztán végképp megtevesztett az ön tökéletes né-

met beszéde. Ördögbe is! Ki sejtette volna, hogy egy amerikai tenorista ilyen pompásan beszél németül.

— Rengeteget vendégszerepeltem Németországban — adta meg most a felvilágosítást Crooks, akinek szemei huncutul csillogtak s meglegedetten a jól sikerült tréfa fölötti örömeiben, — ott sajátítottam el a nyelvet. Különben pedig dicsekvés nélkül mondhatom, hogy nyelvtelhetség vagyok. A legnehezebb nyelveket is igen hamar megtanulom. Remélem, hogy egy-heti pesti tartózkodásom alatt igen megnövekszik a magyar szókincsem, amely egyelőre csak a „keszenem“-ig és a „keszi csokolom“-ig terjed.

— Hát ezt én is remélem! — rázta meg búcsúzó tenoristája kezét az igazgató — és legközelebbi állomásán már majd magyarul fogja a direktort falhoz állítani.

Igy „csúsztott“ le a Városi Színház egy világhírű tenorista felfedezésének lehetőségéről. Szerencsére az újságíró fotografáló masinája is kéznél volt, hogy „az utókor“ számára megörökítse a színházi annalesekben minden biztonnyal fekete gyászkerettel jelzett tragikus napot. *Adám László.*

Engem ugyanis Crooks Richárdnak hívnak (Harsányi felv.)

PARNASSZUS

LXXXIX. Kassák Lajos

A mai magyar irodalomnak három ursa különködő tagja van. Ezek — ie haragudjanak érte az érdekeltek, hogy egy kalap alá vonom őket, — Szomory Dezső, Szabó Dezső és Kassák Lajos. Amíg Kassák Lajossal beszélgetek, folyton az jár a fejemben, hogy milyen groteszk és nem mindennapi helyzet teremődne, ha ezt a három író össze lehetne hozni egymással egy kis irodalmi vitatkozásra. Szomory Dezső a charmeure, Szabó Dezső a gorombaságig őszinte magyar és Kassák Lajos a munkás szerepében élük végig életüket, amelyet természetesen belevisznek az írásaikba is. Szomoryt és Szabót már ismerik a Parnassus olvasói és most engedjék meg, hogy bemutassam Önöknek a harmadikat, Kassák Lajost, aki így mondja el élettörténetét és írói hitvallását:

— Gyermekkorom, a szó polgári értelmében, nem volt. Tízéves koromban kezdtem munkáséletemet

egy lakatosműhelyben,

ahol reggel hattól este nyolcig szakadatlanul dolgoztam. Elég rosszul tanultam meg írni és olvasni és még ezt a keveset is elfelejtettem négy és fél éves inaskodásom alatt. Szó sem lehet tehát arról, hogy ebből az időből bármi irodalmi emlékem maradt volna. Sokszor gondolkodtam rajta, hogy vajjon ez hasznomra volt-e vagy hátrányomra. Az úgynevezett intellektüellek azt tartják, hogy mivel nem volt gyermekkori élményem, éppen ezért könnyebb volt írói karakterem kialakulása. Velük szemben én sokszor hiányát éreztem az iskolai alaptudásnak, ami sok rossz és feleslegeset tartalmaz, de mégis bázis az ember életének kialakulásában.

Komoly meggondoltsággal igazat kell adnom intellektüell barátaimnak. Ugy érzem, valamennyinél keményebben állok, mert alapzatomat a magam erejé-

ből, a magam igényével és a magam tudásával építettem meg. Nincsenek nosztalgikus érzéseim a múlt felé és nincsenek kétségeim a jövőben. Ugy ahogy vagyok, zárt egységnek érzem magamat, amely tele van nem irodalmi, hanem közvetlen emberi élményekkel. Ezek látszatra szürke nyomorúságok, de számomra elvadultar vidám és tragikusan szomorú epizódok. Nem a szegénység romantikája, hanem a friss élet íze ez. Gyökereim mélységbe vannak eresztve. Nincsenek felettem magasságok, amiket elérhetetlennek tartanék a magam számára. Lehet azonban, hogy súlyos életem multja miatt már vágyaimat is úgy determináltam, hogy csak azt kívánjam, amit eszemmel elérhetőnek tartok. Ezek a vágyak nem hiúságból fakadnak, nem is a zsenik önértetéből, de úgy érzem, hogy éppen

a multammal minden elérhető megváltottam.

Ha ma, negyvenkét éves koromban, hátra tekintek a magam mögött hagyott útra, mélységes bányát látok, telve emberi örömök és szenvedések kincseivel. Éppen ezért, hogy ezt a kincsesbányát érzem a hátam mögött, nem szükségem az irodalmi gyermekort. Könyveket, mint író, ma is csak okulási szempontból olvasok el.

Eddig még nem olvastam könyvet abszolút elragadtatással.

Végtelen boldog vagyok, ha egy jó könyv akad a kezembe, amelynek fogyatékoságaival felfedezhetem a saját fogyatékoságaimat. Sohasem találkoztam még olyan könyvvel, amelyre azt mondtam volna, hogy így szeretnék írni. Viszont általuk tanultam meg, hogy valamit hogy nem szabad megfogalmazni. Azt viszont, hogy mit kell az életből irodalommal alakítani, azt magától az élettől tanultam meg. Minden törekvésem arra irányul

ugyanis, hogy az írásaimból az élet hangja csendüljön ki.

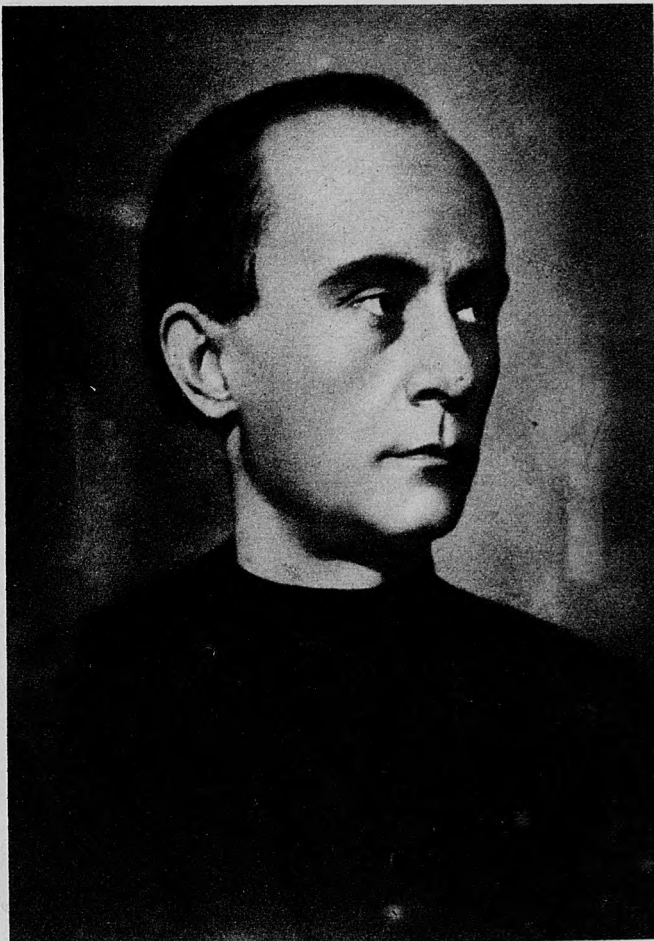
Húszéves koromig nem olvastam könyvet. Huszonhárom éves koromban már meg volt a „Misilo királysága” című első regényem, amely később a *Nyugatban* jelent meg. A közbeeső három évet munkanéküliséggel és világszavargással töltöttem el. Ez volt leggazdagabb periódusa életemnek. Az egyesületekbe való bejárás rákényszerített, hogy a könyvekhez nyúljak. Ekkor fedeztem fel azt a világot, amely betűkben zártan éli életet. Megszerettem az olvasást és valami belső kényszer nyomása folytán írni kezdtem.

Hirtelen elevenekké váltak bennem gyermekkorom élményei és új formákban élni akartak tovább. Akkoriban *Gorkij* írásait szerettem és tudatosan védekeztem ellene, hogy megírjam életemet, mert a nagy orosz író olyan jól dolgozta fel ugyanezt a témát, hogy nem maradt mondani-valóm. Szonettek kezdtem írni, amely a legelőkelőbb folyóiratokban láttak napvilágot. Ma már tudom, groteszkség volt abban, hogy a legcizelláltabb formában próbáltam kifejezni magam. Nyilván irodalmi mételey volt ez a szonettforma, amely messzi őstől volt adva részemre. Ma úgy érzem, mintha akkor más nyelvén és más szájával beszéltem volna.

Egyszerre ezerfelé kísérleteztem és azt hiszem mindegyik némi értéket eredményezett a magyar irodalomnak. *Sokat bántottak*. Néha megdicsérték útközben. Majdnem büszke vagyok rá, hogy

az Ady utáni generáció az én környezetemben nőtt fel.

Próbálkozásaimnak eredményét, hatását a legkonzervatívabb körök is kénytelenek elismerni. A magam részéről azt hiszem, hogy legkésőbb munkáimhoz csak öt év óta jutottam el. *Amtg* írónk általában negyvenéves korukban kiálták magukat és befejezték irodalmi munkásságukat, addig én csak most kezdek igazán komolyan termelni. Ugy érzem, hogy hosszú csavargások után visszajutottam önmagamhoz. Írásaiban most bukkannak fel gyermekkori élményeim és ma már érzem

Kassák Lajos

hogy a nagy Gorkij részemre is hagyott még feldolgozatlan területeket. Amíg ő bizonyos passzivitással nyúlt hozzá ezekhez, addig én az aktivitás erejével dolgozom. Nem mondhatom, hogy új könyveim nagyon érdekes olvasmányokul szolgálnak, de nem is akarnak azok lenni. Egyszerű emberi dokumentumok ezek és ha mégis van bennük nagyszerű, éppen ezért volt érdemes megírni őket és semmi egyébért. Szeretném, ha írásaim tanúságtételek volnának arra, hogy ember írta az embereknek. Számomra a könyveim nem egyebek, mint önmagának megsokszorosítása. Könyveimet négy-ötezer példányban adják el,

én tehát négy-ötezer példányban jelenek meg az emberek között és Tenntartás nélkül beszélek hozzájuk.

Irodalmam nem irodalom, a szó díszí-

tési értelmében. Minden tollvonásom emberi cselekedet akar lenni. Ami érdekes epizód, impresszionista felvillanás akar lenni, az csak adalék az egészhez. A lényeg maga az emberi tartalom. Részemről fontosnak tartom ennek kihangsúlyozását és éppen ezért történt most is e kis interjú megszületése közben, hogy semmi érdekes epizódot nem tudtam felidézni életemből. Hiszen az én életem inkább terméskőből megépített zárt épület, mint olyan ügyesen összefabrikált bazári csecse-becse, amin szende szüzek vagy kényelembe jutott öregurak elszórkognak.

*

Azt hiszem nincs igaza ebben Kassák Lajosnak — mint ahogy sok másban sincsen, — mert ez a közel egyórás beszélgetés érdekes pillanatfelvétel az íróról, a harmadikról, aki — mint a másik kettő — szélmalomharcot vív az irodalommal.

Szilágyi Ödön.

Ida Schnitzer

európai hírű zongoraművésznők kétfogorás hangverseny adtak november 4-én a Szent Gellért-szálló zenetermében

Maria Kogan

Nürnbergi, * * művészek * * PESTEN *

ANNA v. KRÜSWYK *

ELLY LIPP *

MARGARETE WEDORN *

KARLA RÜST *

etöt,
ngyel
npa-

zont
ccse.
tam
azán
arca

ogta
ikon

t,
kált.
na"
ben

gyik
ség"

tott
kü-
A
ekel
nek

tsé-
mi
add
is
lom
írás

neg
y a
am

'-t,
te-
ty-
izo-
gaz.
tól.
jó
enő.

en-
in,
12

Amit a feketetábla mesél

A nagypublikum részére a színházi próbatábla nem sokat tud mondani. A színészek részére annál inkább. Minden színész köteles minden este megnézni a színház földszinti folyosóján elhelyezett próbatáblát, hiszen onnan tudja meg, hogy van-e másnap dolga, azaz „próbája” a színháznál.

A nagy próbatábla mellett közvetlenül egy kis tábla van elhelyezve. Itt már nem a másnapi próbákról számol be az igazgatóság, hanem egyéb rendelkezéseket bocsát közre.

Ez már a publikumot is érdekelheti. Egyik este végigjártuk a színházakat s a következőket olvastuk a fekete táblákon.

Belvárosi Színház.

„Felkérjük a színház tagjait, hogy a próbák kezdeténél mindenki benn legyen a színházban, tekintet nélkül arra, hogy milyen szerepet játszik és hogy a jelenetei milyen sorrendben

és időrendben következnek. Tisztelettel figyelmeztetjük a színház tagjait, hogy a próbákon pontatlanul megjelenni fegyelmi vétség.”

Nemzeti Színház.

„Értesítjük az akadémiai növendékeket, statisztákat és egyéb közreműködőket, hogy... csütörtöktől kezdődően a színház társalgója kizárólag a színház rendes tagjai rendelkezésére állanak.”

Tudniillik a Nemzeti Színház társalgója volt eddig az egyetlen színházi társalgó, ahová a statiszták is bejárhattak.

Városi Színház.

„A színház műszaki személyzete, ruhatárosa, büfése, jegyszedői, kapuszemélyzete, altiszti személyzete fölött csupán ez év végéig rendelkezik a főváros. Azontúl *Sebestyén* igazgató intézkedik tovább szolgálatuk fölött.”

Magyar Színház.

Egy cédulán.

Uday Sankhar és Simkie, a nemrégiben Pesten vendégszereplő hindu táncospár „Siva et Parvati” című táncjelenetükben

A Rét „Róbert bácsi” Kalandjai

Róbert bácsit — úgy hisszük — nem kell bemutatni a *Délbáb* olvasóinak. Általános népszerűségnek örvendő úgyis, mint az életuntakat védő irodának volt főapostola, úgyis, mint külvárosi levesosztogató. Az ő konyháján nem kell senkinek sem fizetni, bárki odaállhat a nagy üstök elé, amelyekből Róbert bácsi ingyen méri a levest mindazoknak, akik lábassal és kanállal rendelkeznek. Szóval, Róbert bácsi népszerűsége olyan nagy, hogy már eljutott egészen — a Teréz-körúti Színpad rivaldájáig.

Esténként nagy sikerrel lép föl egy hatképes bohózatban. Nem kell rosszszat gondolni. *Nem személyesen lép föl. Komlós Vilmos, a Teréz-körúti gárda kitűnő színésze alakítja Róbert bácsit, aki a darab szerint megvigasztal egy megmenekült öngyilkosjelöltet.*

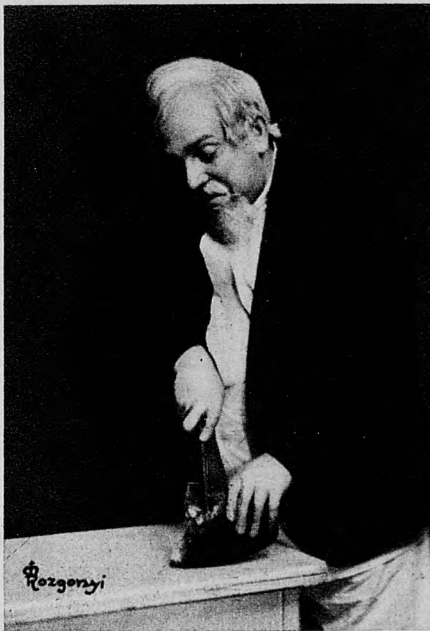
Az alak, a maszk, a mimika olyan megdöbbentően tökéletes, hogy még az igazi Róbert bácsi sem utánozhatná jobban önmagát. Gyanút fogtunk, hogy nem ludas-e maga, az igazi Róbert bácsi a dologban? Kiderült, hogy gyanunk nem volt alaptalan.

Komlós Vilmos ezeket mondta:

— *Vadnay László, a darab egyik szerzője említette, hogy lépjek érintkezésbe Róbert bácsival. Kérdezzem meg tőle, nincs-e kifogása az ellen, hogy az ő maszkjában lépjek színpadra. Róbert bácsinak nemcsak hogy nem volt kifogása, de egyenesen örült a dolognak. Sőt megjelent a próbán és tanácsokkal és útbaigazításokkal látott el, hogyan viselkedjem, hogyan beszéljek. Még többet mondok. A házfőpróbán ő maszkírozott ki. A főpróbán aztán mindkettőnknek nagy sikerünk volt. Csak egyet említek meg: A jegyszedők minduntalan összetévesztettek bennünket. Amikor kijöttem a büfébe, a portás nem akart visszaengedni a színpalak mögé, azt hitte, hogy én vagyok az igazi Róbert bácsi, már pedig „idegeneknek szigorúan tilos a bemenet”. Az igazi Róbert bácsi meg alig győzte elhárítani a gratulációkat, aniket nevében kapott.*

Meglátogattuk az igazi Róbert bácsit is, hogy tőle is intervjú-t kérjünk. Megvártuk, amíg kiossa a leveseket. Az utolsó kanál után boldogan nyilatkozott.

— Roppant tetszik nekem Komlós alakítása — mondta. — Különösen az, hogy olyan szimpátikusan állított be. Mikor bejött a színpadra, annak ellenére, hogy én segitettem a kimaszkírozásnál, mégis valósággal megdöbbentem. *Az volt a benyomásom, mintha filmen szerepelnék.* Furcsa érzés, amikor az ember saját magát látja. Különben nem szeretem a nyilvánosságot. Én csak a szegényeimnek élek. Igen, én csak a szegényeimnek élek. Németül ismételte a mondatot a nagyobb hatás kedvéért. A hatás nem is maradt el. Teljesen meggyőzve távoztunk.

Komlós Vilmos mint Róbert bácsi
(Rozgonyi felv.)

„Akrobat?... Oh!“...

A *Royal Orfeum* új műsorában régi kedves ismerősöket üdvözölhetünk a *Rivel's*-ék személyében. Az ilyen viszontlátást azonban mindig örömmel fogadjuk. Kétszer szerepelnek a műsorban fél-félórát, de minden produkciójukkal — bármennyire ismerjük is már azokat — valóságos nevetőorkánokat váltanak ki a közönségből. A nézők, úgyszólván, sikongtak a nevetéstől, mikor felhangzott a szállóigévé vált: „Akrobat? Oh!“ felkiáltás.

Amit ezek a vidám artisták véghezvisznek a színpadon, az az ügyesség és humor teteje, de a legügyesebb és leghumorosabb közöttük a csoport vezetője, *Charlie Rivel's*. Először tavaly szeptemberben jártak nálunk s akkor olyan nagy sikerük volt, hogy az orfeum igazgatósága azonnal lekötötte a legközelebbi szabad hónapjukat. *Charlie Rivel's* — mint akkor kijelentette — szívesen jön Budapestre, mert a felesége itt látta meg a napvilágot. Most aztán megint itt vannak és az orfeum e'öcsarnoka hangos a *Rivel's*-csoport kedves kiszólásaitól: „Akrobat? Oh!“ — „Mein Sohn!... Oh!...“ — „Eine Brücke! Eine Brücke!“, amelyek így leírva semmit sem mondanak, de ha tőlük csak egyszer hallja az ember, önkéntelenül nevetni kell rajta.

Amióta a történelem nőt ismer,

azóta ismeretes a nőnek az a törekvése, hogy tényleg tökéleteségeit ennél jobban feltüntesse és esetleges fogyatékoságait lehetőleg leplezze. Minden kérdésre ad választ és minden kozmetikai ügyben hasznos útbaigazítást és tanácsot ad ez a két kötetből álló kis kézikönyv. Nélkülözhetetlen minden nőnek! Mindkét kötet ára bérmentes küldéssel 1 pengő 60 fillér. Megrendelhető a Délibáb kiadóhivatalában, Budapest, VII. kerület, Dohány ucca 12 sz.

szel 1 pengő 60 fillér. Megrendelhető a Délibáb kiadóhivatalában, Budapest, VII. kerület, Dohány ucca 12 sz.

Rivel's és társulata után, illetve mellett nem igen terem babér mások számára. A novemberi műsor legnagyobb dicsérete, hogy a *Rivel's*-eken kívül is tudott néhány hatásos és sikeres számot csatasorba állítani. Elsősorban a *Johnny Comp.* idomított majmai keltettek viharos derűtséget a nézőtérén kedves, ügyes és hatásos produkciójukkal. A hintalónak maszkfrozott kutya valósággal frappirozta a közönséget. Nem kisebb sikere volt a *Delfont Boys* amerikai táncospártnak. Ez a két fiú nemcsak ügyes, hanem szellemes táncos is. Minden mozdulatuk csupa ötlet és humor.

MacWied elkövette azt a hibát, hogy *Rastelli riválisának* hirdette magát. Ezzel rákényszerítette a közönséget, hogy összehasonlításokat tegyen, amelynél pedig csak ő járhat rosszul. Pedig kár, mert önmagáért helyt tudna állni ez az egyébként egészen ügyes artista, de *Rastelli*ért annál kevésbé. *Grete Sedlmayr*, a wieni udvari opera primabalerinája feltűnően szép és kecses hölgy és ez már fél siker. A baj csak az, hogy nem tudta elhitetni velünk, hogy valaha is „primabalerina“ volt. A túlzott hirdetésekkel sokat ártnak maguknak az artisták és ez történt *Grete Sedlmayr* esetében is, aki pedig egészen ügyes és dekoratív táncsnő, de inkább akrobata, mint balerina.

A műsor magyar részében legnagyobb sikere ezúttal *Sárossy Mihálynak* volt. Hangulatos és zeneileg egészen finom, értékes számát diszkrét eszközökkel adta elő. Nem tomboló, de meleg sikere volt. *Érczköny László* két számot adott e'ő kedvesen és a tőle megszokott ügyességgel. A múlt műsorból átmentett, kedvesen burleszk „Nagysám nemde-bár?!“ című pesti groteszkben új táncos tűnt fel: *Paál Pál* a neve. *Lőrincz Miklós* ötletes tréfája: „Az oroszlan-barlang“. *Rokó, Somlár Stefi, Sárossy Mihály* és *Vihary Béla* közreműködésével sok derűs percet szerzett a közönségnek.

**Thea von Ujj és
Annemarie Korff
berlini táncosnők
(Pati D'Ora-Benda)**

* LEGBOLDOGABB A Csúnya, lány *

Párizs, 1929 október.

A francia könyvpiac egyik legérdekesebb újdonsága Charlotte Chabrier „Une jolie femme meurt deux fois” (Minden szép asszony kétszer hal meg) című mű. A könyv kétségtelenül értékes és érdekes munka, de érdekes maga az író is. Tipikus, szellemes párizsi nő. A napokban beszélgettem vele a könyvről, közelebbi terveiről, egyről-másról. Közben fölvetődött egy probléma, amelyről a következőket mondotta:

— Ha jól megértem kérdését, azt kell eldönteni, hogy *mi jobb, ha valaki valóban szép, vagy csupán azt hiszi magáról, hogy szép?* Nem is sejti, milyen aktuális kérdés ez különösen Párizsban, ahová a világ minden tájékáról szinte özönlenek a gazdag hölgyek, hogy megfürödhessenek az örökifjúság forrásvizében, hogy a párizsi szépítőművészek és csodaszerek segítségével visszavarázsolják elvesztett, tönkrement régi bájait.

Erről a kérdésről már sokat vitakoztam egy orvosnő barátnőmmel, aki egyetemi tanulóévei alatt sok megpróbáltatáson ment keresztül és még mai is keményen, keservesen dolgozik, hogy fentarthassa magát. Neki az a véleménye:

A női szépség nagyszerű dolog, ha valaki hasznosítani akarja, de ropant kellemetlen nyűg, hogyha annak a segítségével nélkül akarja magát átverekedni az életen.

Mennyire igaza van. Meg azután, ami szinte félelmes kétélű fegyverré teszi a női szépséget az, hogy a természet lassan, alattomosan, folyton dolgozik és szinte észrevétlenül, de ellenállhatatlan erővel lerombolja a női szépséget, ezt a csodálatos remekművet, amelyet jó kedvében alkotott. Létezhet-e a

nőre nézve borzalmasabb csapás, mint elveszteni azt a kitünő ajánlólevelet: a „csinos arcot”, lemondani a varázs kulcsáról, amely még a legszigorúbban bezárt ajtókat is felpattantotta előtte és tehetetlenül végigszenvedni, amint kívánatos, harmonikus alakját kikezdi, tönkreteszi a kíméletlen idő. Borzalom!

Más megítélés alá esik, hogyha valaki csupán azt hiszi, hogy szép, hogy csinos és kívánatos. Azok az *asszonyok, akik szilárdan hisznek képzelt szépségükben, nem szenvedik el az öregedés, a megcsúnyulás förtelmes kínjait*, mert hiszen ők sohasem láttak mást a tükörben, mint képzelt csinos arcukat és alakjukat — ez pedig nem változik az idők múlásával. *Hogy a hátuk mögött kineveti őket a világ?* Meglehet! Bizonyos, hogy neveltségesek — *de bizonyos, hogy nem szenvednek annyit, mint a szép asszonyok, akik felett hamarosan elviharzik az idő.*

Szerintem a legboldogabbak a csúnya asszonyok.

A kimondottan csúnya, sőt rút nők, akik annyira csúnyák, hogy azt már maguknak is észre kell venniök. Az ilyen nőket rendszeren a női szépség iránt kevés fogékonysággal bíró férfiak veszik feleségül. Így azután csendesebben, nyugodtan, boldogabban élhetnek. Részben nem kell aggódniok a szépségük mulandósága miatt (mert ami nem létezik, az nem vezhet el), azután meg félig-meddig bizonyosak lehetnek a férjük hűségében. Hogyha bennük nem kereste a szépséget, más asszonyok bájait sem fogja fölfedezni. A csúnya asszonyok házastársai mindig hűségesebbek, mint az öregedő szép asszonyok férjei.

Igen, igen, ez így van.

(Microbe.)

Miért jubilál Boross Géza?

Hogyan, már Boross Géza is jubila-
lál?! El kell hinni. Egy sereg színész
buzgólkodik a jubileum előkészítésén.
Csupa kitűnő nevek. *Fedák, Honthy,
Péchy, Biller, Rátkay, Kiss, Dénes,
Sziklay* ünneplik a szeretett kollégát
november 24-én a Zeneakadémián. Te-
hát Boross végleg bevonult a jubilan-
sok sorába. Húsz éve színész, húsz
éve kuplézlik.

Meglátogattuk a jubilánst.

— Miért jubilál — kérdeztük tőle,
— ha csak húsz éve színész? Nem tu-
dott várni még öt évig.

— Nem.

— ? ? ? !

— Én tulajdonképpen huszonötös
számot jubilálok. Igaz, hogy húsz éve
vagyok színész, de ez még nem ok a
jubileumra. Ellenben most november
elsején történt meg velem huszonötöd-
ször, hogy *nem tudtam kifizetni — a
házbéremet.*

— Nem téved a számban?

— Lehet, hogy van egy-két eltérés,
de éppen azért most elhatároztam,
hogy ha török, ha szakad, egy kissé
szanálni fogom magam. Kedves mű-
vész társaim segídtek a mentőak-
cióban.

— Gondolja, hogy sikerül?!

— Egész biztosan. Azt elhiszem,
hogy — mondjuk — rám nem sokan
kíváncsiak, de azokra a színészekre,
akik „érettem“ föllépnek, bizonyosan
mindenki kíváncsi lesz.

— Szóval húsz éve kuplézlik.

— Igen, és *eddig pontosan száz-
ötvenszer sülttem be a kuplémba.* (Tu-
lajdonképpen ezen az alapon is jubi-
lálhatnak.)

— Melyik kuplét énekelte el leg-
többször?

— A „Folyik vagy nem folyik“ című
kupléval volt legnagyobb sikerem.

— Sorolja el nekünk azokat a kuplé-
kat, amelyekkel — *nem volt sikere.*

— Kérem, nem akarom az olvasók
türelmét olyan hosszú ideig igénybe
venni.

— Mondjon valamit arról az időről,
amikor legjobban ment a sora.

— Legboldogabb akkor voltam,
amikor a kabaré igazi fénykorát élte.
Amikor *Andrássy Gyula gróf, Eötvös
Károly, Vázsonyi Vilmos* állandó ven-
dégei voltak a „Nagy Endrének“. Mind-
nyájan olyan boldogok és vidámak
voltunk. *Béke volt.* Folyton ugrattuk
egymást. Egyik estén majdnem bot-
rány volt a kabaréban. *Huszár Pufinak*

Boross Géza

egy darabban — szerepe szerint —
vajaskenyeret kellett ennie. Mi, elő-
adás előtt, a vajaskenyeret bepüderoz-
tuk, úgyhogy Pufi nem tudott enni,
holott az evés szorosan beletartozott a
darab menetéhez. Csak kínosan tudta
szegény Pufi markirozni az evést. Mi-
után már jó darabot megevett a püde-
rozott vajaskenyérből. Előadás közben
átjártunk a szomszédos Liszt Ferenc
kávéházba. Egyszer nem kezdhették
meg az egyik darabot, mert mi, a fő-
szereplők, a Liszt-kávéházban — *sak-
koztunk.* Nagy Endre kiment a füg-
göny elé s ezeket mondta: „Kérem,
egy kis türelmet kérek... a színé-
szeim odaát sakkoznak, de mingyárt
befejezik a partit“.

Ilyen idők voltak akkor. Most?...
Most — *kénytelen az ember jubilálni.*

HOGYAN LÁTJA A VILÁG EGYIK LEGNÉPSZERŰBB IROJÁT * EGY PESTI UJSÁGÍRÓ BARÁTJA *

Stella Adorján a következő bevezetőt mondotta el Maurice Dekobra felolvasóestjén.

Mélyen tisztelt hölgyeim és uraim!

Van szerencsém bemutatni önöknek Maurice Dekobrá, a népszerű író. Ez a bemutatás az ósregi diákviccet juttatja eszembe.

Két hatodikos diák hosszú ideig kerülgetett egy kis nőcskét, de egyik sem merte megszólítani (bár akkor még ez nem volt rendőrileg tilos). Végre az egyik odalépett a kisasszonyhoz és így szólt: „Engedje meg, hogy bemutassam a barátomat.” „De hiszen én magát sem ismerem” rémüldözött a nő (akkor még rémüldöztek, a nők). Mire a kópé mosolyogva mondotta: „Nem baj kérem, most hogy őt már tetszik ismerni, ő majd bemutat engem.”

A magyar közönség ritkán találkozik szembe azokkal az emberekkel, akik írással foglalkoznak, amihez különben gratulálok a magyar közönségnek. Nálunk nem úgy van, mint Franciaországban, ahol nagy propagandát fejtenek ki az írók ismertetésére és ahol a *Matin* egymillió példányban nyomtatott röpcédulában közli a publikumával, hogy Maurice Dekobra a jövő héten cikket fog írni a lapba. A kitűnő francia író egyébként is nagyszerűen menedzselik. Életrajzát úgy ismerik a párizsiak, mint a könyveit, amelyek pár esztendő alatt a világ egyik legnépszerűbb írójává emelték Dekobrá.

Méltóztassanak megengedni, hogy egész röviden ismeressem az író életrajzi adatait azzal a gáláns ígérettel, hogy az egész bevezetés csak néhány percig fog tartani. Maurice Dekobra 43 évvel ezelőtt született Párizsban, a legpárizsibb negyedben, a Boulevard Sebastopol egyik bérházában. Ennek alapján most 39 esztendőnek vallja magát. Az ellenségei azt mondják, hogy nem tud számolni. Egyébként nőtlen. Az ellenségei azt mondják, hogy agglegény. Nagyon fiatalon hozzáfogott az íráshoz, úgy látszik azért tanulta meg ilyen jól. Tizenöt esztendő korában diákbarátai előadták egy drámáját. Cowboy-történet volt, a végén mindenkit megöltek. A darab első felvonása Alaskában játszódott. Hogy a cowboyok hogy kerültek Alaskába, azt már akkor sem tudta senki eldönteni. Annyi bizonyos, hogy a bemutató általános verekedéssel végződött. A színészek alaposan elpüfölték a szerzőt. Úgy látszik, hogy Dekobranak ez sem használt, mert nem szokott le a darabírásról, sőt huszonöt évvel később bemutatta a „Hálókocsi madonája” című színdarabját is. A sokat utazó

író életében ez a hálókocsi volt az egyetlen vasúti szerencsétlenség. A kritikusok éppen úgy elpüfölték a premér után, mint annak-idején pajtásai.

A cowboy-dráma után Dekobra sokáig nem vett tollat a kezébe. Ehelyett érettségizett, majd leszolgálta a hadseregben a két esztendőt. Mint tisztet obsitolták a francia hadseregből. Zsurnaliszta lett és ügyes cikkeket kezdett írogatni a párizsi lapokba. A háború kitörésekor behívták katonának. Az okos, szellemes és több nyelven beszélő katonatisztet nem vitték a frontra, hanem beosztották összekötőtisztnek az indiai angol csapatokhoz. Itt éldelgált két esztendőig, várta a háború végét. Később fontosabb diplomáciai megbízásokat kapott és ezek a megbízások a háború után egyre jelentősebbek lettek.

Jóval később, 1921-ben a 35 esztendő Dekobra egyszerre rájött arra, hogy milyen írásokat fogyasztanak a tömegek. Egyre-másra írta nagyszerű könyveit és rövid idő alatt az egész világon ismert kozmopolita író lett belőle.

Húsz könyve jelent meg eddig, több színdarabját mutatták be, tizenöt filmjét. Könyvei között messze kimagaslik a „Hamydal le filosofh” című munkája, amely az igazi eszpri gaulois egyik legszebb bijouja. (Szándékosan használok egy-egy francia szót, hadd hallja Dekobra az ajtó mögött, hogy mennyire dícsérem.) Néhány párizsi írás után az író áttért a világsikerekre. Megírta a „Mon coeur au ralenti”, amelyet nálunk „Szeliman herceg” címen fordítottak magyarra, majd a „Madona des sleeping”-t és a trillógia harmadik kötetét, „Gondole au chimère” címen. A három könyv csak francia nyelven másfél millió példányban fogyott el. Huszonhárom nyelvre fordították le, közte japánra és jiddisre is. Nem igaz, hogy az utóbbi fordítást maga a szerző végezte. Móric ide, Móric oda, Dekobra délfrancia családból származik. Legutolsó nagyszerű regénye a „Serenad au Boureau”, szintén több százezer példányban fogyott el. Nagy sikere volt Dekobranak külföldi írók átültetésével. Angol, spanyol és olasz antológiát adott ki. Örömmel jelentem, hogy ma délután állapodtunk meg abban, hogy már legközelebb megcsinálja a magyar írók francia antológiáját, hogy ezzel is közelebb hozza a magyar írókat a nagy nemzetekhez.

Miután ennyit szídtam Dekobrá, az író, elárulhatom, hogy mint magánemberről csak a legjobbakat mondhatom róla. A hazájában éppen úgy kedvelik a személvét.

mint az írásait. Azt már önök is tudják, hogy sokat utazik, ehhez még hozzáteszem, hogy gyönyörűen utazik. Okosan, tervszerűen. A csodálatos indiai út után, amelyet rögtön el fog önöknek mesélni, a jövő évben Kínát és Japánt, majd Dél-Amerikát és Ausztráliát fogja bejárni. Egyébként már mindenütt megfordult. A világ minden részében vannak barátai, Lisszabonban is csakúgy, mint Moszkvában vagy San-Franciscóban. Vakmerő ember: velem is akart írni közösen egy operettet. A három felvonásos munkára felvettünk már kilenc felvonásnyi előleget és megírtunk belőle egy háromoldalas vázlatot. Ha így haladunk, ezzel a művel fogja befejezni szépirodalmi munkásságát. Pedig az ő pompás párizsi hajlékában igazán jól lehet dolgozni. Leleményes barátai, amikor ő külföldön tartózkodott, hálókocsit és tengeralattjárót építettek be a lakásába. Pedig mennyivel inkább szüksége volna egy magyar írónak tengeralattjáróra! Neki minek kell? Igazán künn van a vízből.

Elmondhatom még róla, hogy szenvedélyes sportember, jól teniszezik, vív, lovagol, autót és repülőgépet vezet. A háború után tanult meg szofirozni és akkor mondott egy remeket, amit azóta számtalanszor megírtak az újságok. Én magam legalább hatszor táltam fel „a külföld humora” címen. Ugy történt, hogy a párizsi boóban tanulta meg az autózetest és mint minden türelmetlen ember, ő is másfél óra alatt akart perfect autóvezető lenni. Tanu-

lás közben minduntalan nekiment a liget fáiának. Az oktató sofőr rémüldözött és kivette a kormányt a kezéből. „Önök még nem szabad vezetni! Ön még nem tud!” — mondta. Mire Dekobra így felelt: „De-hogy is nem tudok, csak azt magyarázza meg nekem, hogy hogyan kell megállni, ha véletlenül nincs fa a közelben.”

Még egy jó tulajdonsága van: imádja a cigánymuzsikát és imádja a töltött káposztát. Már nem lehet rossz ember! A magyar nőkbe egyenesen szerelmes. Két esztendővel ezelőtt az összes pletykalapok megírták, hogy feleségül veszi a sudármagas, éjfeketeszemű magyar prózai színésznőt. Ugy látszik, hogy van valami a dologban, vagy legalább is ő ma már megtette a döntő lépést. Megkért, hogy mutassam meg neki a művésznőt, mert még sohase látta.

Indiai útján sok minden varázslatot el-sajátított. Ma már bűbájosabb, mint Uferini. Elmesélte, hogy egy maharadza barátja fakirmutatványokkal szórakoztatta. Az udvari fakírok egy perc alatt minden élőlényt hipnotizáltak és elaltattak. A maharadza megkérdezte az írótól: „Mondja, kedves Dekobra, ön el tudja valakit így altatni?” „Hogyne — felelte az író, — csak leülök mellé és elkezdek felolvasni legújabb munkámból.”

Ime rögtön megjelenik a varázsló, hogy elaltassa önöket. Azt hiszem nem lesz nehézdolga, mert én ugyan nem jártam Indiában, de remélem, hogy azért egy kis szendergést magam is előidéztem.

Búcsú az ősztől. Dila Parlo csónakázik egy Berlin melletti taven (Fotó Ufa)

Vállja maga kottát

már megint itt van?! Éjnye, ejnye... meguntam magát... na, csak ne sértődjön meg mindigárt, ez nem magának szól. Csak dúdoltam a legújabb pesti slágert, a „Meguntam magát”.

A legújabb Eisemann-Szilágyi-dalból

valóságos premiért esinált az elmúlt héten a fiatal muzsikus.

Abba a lokálba, amelyben mostanában játszik, meghívta ismerőseit — köztük Jób Danielt, Endrődy Bélát, Nádas Sándort — és bemutatta az új számot.

Mondanom sem kell talán, hogy Eisemannnak egész este az új slágert kellett játszania.

Neki már könnyű, mert bearrivált, de annál nehezebb a fiataloknak. Van itt például egy Erdős Béla nevű zeneszerző, aki sehogyan sem tudta elhelyezni egyik igazán jólsikerült számát. Gondolt merészet és nagyot és

elment Bársony Rózsihoz, akít arra kért meg, hogy vállalja el zeneszámának szerzőségét.

Bársony beleegyezett a zeneszerző kérésébe és elvitte a kottát az egyik zeneműkiadó céghez. Azt, amit Erdős nem tudott elérni, Bársony rögtön elérte. Lejátszolták a számot és rögtön meg is vásárolták.

Bársony csak ekkor árulta el, hogy nem ő a zeneszerző, hanem Erdős Béla. A szerződés természetesen ennek ellenére is jogerős és a kotta nemsokára meg fog jelenni.

Meséltem már magának arról, hogy a Király Színház legközelebbi darabja egy angol operett lesz, amelyben nagy énekpartik vannak. Van benne egy bonvivánszerep, amely hatalmas énektudást igényel. A mostani bonvivánok közül egyik sem tudná hanggal ezt a szerepet, éppen ezért Lázár Ödön, a Király Színház igazgatója

táviratot küldött Frankfurtba Nádor Jenőhöz,

aki tudvalevően már egy év óta ott játszik. A táviratban hosszabb lejáratú szerződést kínált fel Lázár, amelyre Nádor igenlően válaszolt. Így tehát rövidesen viszontláthatja Pesten Nádort azon a színpadon, amelyen oly sok sikert aratott.

A régi operettstlushoz való visszatérés szükségességét hirdetik a Fővárosi Operettszínházban is, ahol a „Sisters”-ek után fogják bemutatni Strauss Oszkár új operettjét, a „Marietta”-t. Ebben a darabban is egy régi ismerőst láthatja majd viszont.

A „Marietta” bonvivánszerepét ugyanis Galetta

Ferene fogja játszani,

akinek öt év után ez lesz az első pesti szereplése. Érdekesnek tartom megemlíteni, hogy ezt a szerepet odakint Michael

Böhenen, a kiváló német operaénekes énekelt.

Ha nem árulja el, hogy tőlem hallotta, megsúgom magának a Belvárosi Színház hétszázéves tükét.

A Belvárosi Színház januárban felújítja a „Fifi” című operettet,

amelyet annak idején a Blaha Lujza-

Hanna, aki a kis befogadóképességű Belvárosi Színháznak túlságosan drága lenne.

Következő hírem az év legszerencsésebb emberéről, Brodsky Miklósról szól. A fiatal zeneszerző hallatlan összegeket keres első operettjével, amelyhez hasonló siker a „Csárdáskirálynő” óta nem volt. Régi igazság az, hogy a pénz mindig odamegy, ahol már van belőle. Brodsky Miklóst most az egyik kolozsvári bár hívta meg zongorázni és ezért

estí száz pengő tiszteletdíjat kap.

Mondanom sem kell, hogy Brodsky elfogadta az ajánlatot és így december elsejéig tartózkodási helye Kolozsvár lett.

Miután azt hiszem eleget beszéltem már a színházakról, áttérhetek a törvényszékre. Na ne ijedezzen, mert csak amolyan színházi törvényszékről van szó. A törvényszék néhány nappal ezelőtt ült össze a Nemzeti Színházban.

A vádlott Tőkés Anna volt.

Az eset előzményei a következők. Tőkés Anna egyik vasárnap a délutáni előadás második felvonása után érkezett a színházba, ahol éppen a harmadik kezdetére csengettek. A művésznő se szó, se beszéd, lerohant a zenekarba és belé-

pett a sűgő fülkéjébe. A következő pillanatban már felszaladt a függöny és megkezdődött a harmadik felvonás. A szereplők szokásukhoz híven a sűgőlyuk felé nézve megdöbbenve látták Tőkés Annát a sűgőlyukban és ebből pillanatokra olyan zavar támadt, hogy megakadt az előadás. A darab befejezése után rögtön tudatták Tőkés Annával és a sűgőlyukkal, hogy a törvényszék elé állítják őket. A sűgő

a törvényszék előtt azzal védekezett, hogy nem volt már ideje Tőkést kiküldeni, mert megkezdődött az előadás. Tőkés Anna viszont azzal próbálta mentesíteni bűnösségét, hogy nem tudta már elérni a nézőteret és ezért szaladt le a sűgőlyukba, mert feltétlenül látni akarta a darabot. Ítélet: a sűgőt felmentették, Tőkés Annát azonban nagyobb pénzbüntetésre ítélték. Az ügy tehát jól végződött.

Végül bejelentem magának, hogy rövidesen még egy hadifogolydrámát láthat az egyik pesti színpadon.

Markovits Rodion „Szibériai garnizon”-ját dramatizálja e pillanatban Vitéz Miklós.

A darabot ugyanazon a címen mutatják be, mint aminővel a példátlan könyvsikerét aratta. A Markovits—Vitéz-dramát még e szezon folyamán fogja bemutatni az Új Színház.

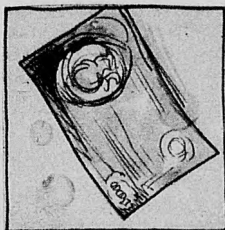
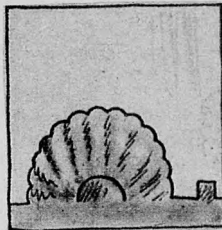
Remélem meg van velem elégedve és a vicc elmondása után utamra enged. Az pedig szól a következőképpen:

Az eset még a nyáron történt, amikor Szilágyi László Vöstauban nyaralt. El-

ment az ottani póstahivatalba, hogy feladjon Pestre egy sürgős levelet. Beszélgetni kezdett a póstás-kisasszonnyal, aki elpanaszolta neki, hogy rettenetes nyomorban él.

— Ejnye-ejnye — sajnálkozott Szilágyi, — hogy segíthetnék magán? — De igazán nem azért mondtam — szerénykedett a kisasszony.

— Hopp, megvan! — Tegyen a levélre még egy nyolcgroschenes bélyeget.

Magyar MŰVÉSZNŐ SIKERE AZ ÓCEÁNJÁRÓN

1929 október.
A „Berengária“ fedélzetén.

Kedves Délibáb!

Mire e sorokat Önök megkapják, ez a hajó már régen kikötött a Szabadság-szobor oltalma alatt és az utasok valamennyien szétszélednek a szélrózsa minden irányában, hamar elfelejtve a hajón történeteket. Mégis azt hiszem, nekem, mint magyar embernek, meg kell írnom Pestre, haza, a nagy és meghatározó magyar szenzációt, amely itt, a hatalmas óceánjárón tegnap este lejátszódott...

Kóbor Irén

A „Berengária“-nak ezt az útját különös eseményre avatja, hogy

Ramsay MacDonald, az angol miniszterelnök, velünk hajózik át a nagy vizen.

A nagy óceánjáró kapitánya természetesen mindent megtett, hogy a hajó híres vendége, aki — mint ezt valószínűen Pesten is tudják — Isabel leánya társaságában indult Amerikába, jól érezze magát. Tegnap este, az utazás harmadik napján, *monstre-hangversenyt rendeztek*. Előző nap lámpával keresték a hajó utasai között a művészeket.

Akadt is ilyen szép számmal. Velünk utazik lady *Pingot*, a Metropolitan Opera híres énekesnője, John *Humberton*, a világhírű ír hegedűművész és még igen sok más világnagyság, akik természetesen valamennyien szívesen vállalkoztak arra, hogy az angol miniszterelnök előtt szerepeljenek. A műsor végén szépen, szerényen, két bennünket, magyarokat közelebbről érdeklő név is meghűzódott: *Várady Rózsi* csellóművész és *Irene Kóbor*.

Érdeklődésemre megtudtam, hogy Irene Kóbor azonos *Kóbor Irénnel*, a soproni, majd békéscsabai primadonnával, aki most Amerikába szerződött és a „Berengária“ fedélzetén indult az újhazába.

Megkezdődött a koncert. A nézőtér első sorában helyet foglaló angol miniszterelnök szemmel láthatóan unalommal hallgatta az egyes számokat. Végre, csak olyan ráadásnak, jött a kis Kóbor Irén. Én, az egyetlen magyar, az igazat megvallva, nagyon drukoltam érte az egyik sarokban.

A magyar művész néhány népdalt énekelt, majd a „Sibill levele“ következett. Mikor befejezte az örökszép *Jacobi*-dalt,

MacDonald felugrott helyéről és ő indította meg a tapsot.

Nem akarták sehogy sem leengedni a színpadról. Folyton és újra ráadásokat kellett adnia. *Csodálatosan szép volt ez a magyar hangverseny, ott, a végtelen óceán közepén úszó hajóóriás nagy szalónjában. A hallgatóság tagjai közül senki nem értette meg a dalok szövegét, de ez a magyar énekesnő olyan szépen énekelte azokat, hogy mindenkinek eljutott a szívéig. Az egyszerű, igénytelen népdaloknak, a bojtár süvegéről, meg a káka tövéen költő rucáról, frenetikus hatású volt.*

Mikor aztán Kóbor Irén végre befejezhette számaait, MacDonald elébe sietett és mindkét kezét elébe nyújtva, sokáig szorongatta a meghatottságtól könnyező primadonna kezét. Ugyanilyen nagy sikere volt Várady Rózsinak is.

A hangverseny végeztével Ramsay MacDonald felállott és rövid üdvözlő beszédben köszönte meg a föllépő művészeknek szereplésüket. És bár a műsoron, mint ahogy említettem már, világhírű, nagy nevek is szerepeltek

elsőnek mégis a magyar énekesnőt említette meg!

MacDonald-nak ez a kitüntető figyelem aztán az ünneplések egész sorozatát nyitotta meg. *A hajó híres-neves utasai egymásután gratuláltak Kóbor Irénnek kivételes sikeréhez. Késő éjszaka volt, amikor Kóbor Irén, dideregve a boldogságtól, otthagya a hangversenytermet és visszatért másodosztályú kabinjába.*

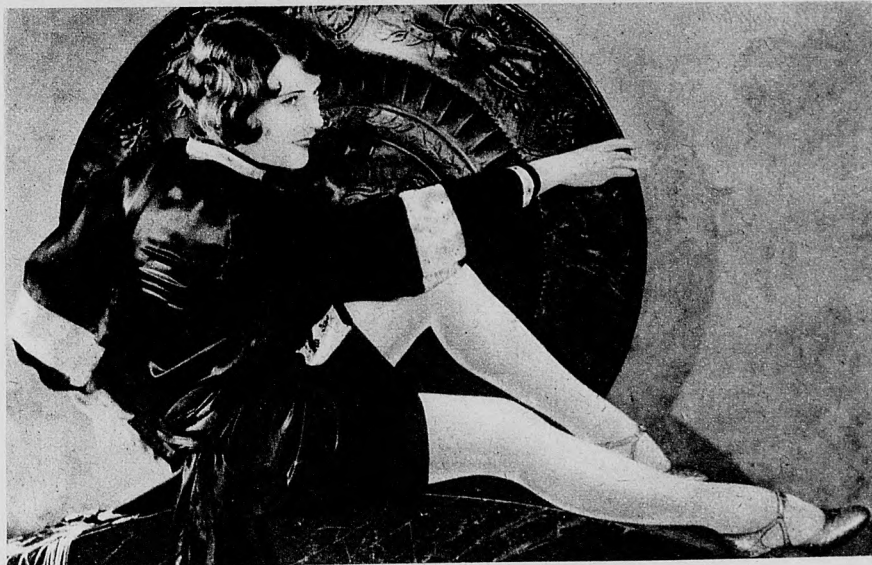
Alig ért ki a fedélzetre, a hajó kapitánya állt elébe és egy kis fehér kartonlapot nyújtott át neki. *Állandó tartózkodási engedély volt a hajó első osztályára. Azóta a művész nő csak étkezni és aludni jár ide a második osztályra, egyébként minden idejét az első osztályon kell töltenie, hogy az összes meghívásoknak eleget tehesen.*

Még a hangverseny után találkoztam Kóbor Irénnel. A hajó orránál állt és gondolkozva nézte a fodrozó vizet. Mikor engem — a hajó utasai között az egyetlen magyart — meglátott, elcsuklott a hangja, csak ennyit tudott végül nagynehezen mondani:

— *Higgye el, ez volt életem legboldogabb napja!*

És ezt el is hiszem neki.

Sorg Tibor.

Bernice Claire, a legfiatalabb beszélőfilm-sztár, akil Jeritza Mária fedezett fel

Öszintén...

Mindenki, akinek a színházhoz csak valami kis köze van, szörnyű kellemetlenül érzi magát, valahányszor — s az utóbbi években különösen gyakran — olyan törvényszéki tárgyalásokról olvas, amelyekben például M. N. művészről perli például K. P. bankigazgatót elmaradt barátnői jutalmáért vagy ehhez hasonló jogcimen.

Rettenetes, hogy mindazok a hölgyek, akik földbirtokosok, igazgatók s más műpártolók lángoló szerelmére alapítják megélhetésüket, állandóan használhatják a „színész” és „művész” titulust.

Néha annyi joguk van hozzá, hogy valaha két hónapig csakugyan kültagjai voltak valamelyik másodrendű színháznak, ahol esetleg egyetlenegyszer szobalányt játszottak vagy még azt se — gyakran azonban igazán csak annyi közülük van a színházhoz, hogy összelévesztik a Tannhäusert a Toscával s hogy francia bohózatok premiérjein bemutatják új estélyi ruhájukat.

Nagyon tiszteltreméltó lehet egy hölgy akkor is, ha terézvárosi nagykereskedő-

nek a barátnője — hiszen, ki tudja: talán árva testvéreit iskoláztatja szerény apanázsából vagy titkos jótékonykodást folytat — no de: miért színész? Miért éppen a színésznői cím szabad préda? Ha valaki orvosnak, ügyvédnek, mérnöknek adja ki magát és nem az, akkor — nagyon helyesen — megbüntetik.

A színésznői címmel ellenben mindenki visszaélhet, aki francia parfümöt és angol benzint használ.

S egyszer aztán jön a törvényszéki tárgyalás... N. M. művész perli a barátnőjét elmaradt végkielégítésért, esetleg a barát perli a művésznőt kölcsönadóért, de vissza nem kapott ezüst evőeszközért. És közben megfürdik a hölgy a színésznőnek kijáró nimbuszban és az a derék családapa, aki Kecskeméten vagy Salgótarjánban olvassa a lapok tudósításait, kijelenti (s joggal):

— No, mindig mondtam, hogy nem rendes dolog az a színészel. Dejszen le is töröm a lányom derekát, csak merjen énekelni tanulni! — És még színházba sem engedni járni, nehogy elromolják az apanázsperes művésznők láttán.

Az egész színésztársadalmat kompromittálják ezek a felelőtlen „színésznők”. A színésztársadalom dolga volna, hogy megtisztítsa a saját portáját.

Sz. D.

Joseph von Sternberg, az ismert német rendező (balról a második) most jött haza Hollywoodból Berlinbe. A többiek: Dr. Karl Volmoeller szcenáriumíró, Emil Jannings, Sternbergné, Erich Pommer (Fotó Ufa)

a ruhatárba, aki lármázik, csendre intik, aki sétál az asztalok között, leültetik. Szóval mindenképpen rendet csinálnak. Így a többi között elhatározták, hogy azt sem tűrik meg, hogy kalapban jöjjön be a vendég.

A legutóbb egyik ismert, népszerű és jókedvű bohém pörge kalappal fején állított be a kávéházba. A pincér udvariasan felszólította, hogy vegye le kalapját.

A bohém vendég makacszkodott, mire a pincér erélyesen rászólt:

— *Őn a kalapját tartozik levenni.*

A bohém mosolyogva nézett szét és felsóhajtott:

— *Ha csak ennnyivel tartoznék? ...*

Kedd

5

Imre

A szegény kórista sápadtan állított be a reggeli próbára. Alig várta, hogy vége legyen jelenésének és máris kerített magának egy széket, hogy leülhessen. Bizony igen-igen rossz bórben volt szegény.

Színésztársai persze valamennyien köréje gyülekeztek és kérdéseikkel valósággal ostrom alá vették őt.

— Hát mi bajod tulajdonképpen?

— Beteg vagyok.

— Beteg? Mi bajod?

— Ha eszem, rögtön megfájdul a fejem.

A körülállók mosolyognak.

— Nem hiszitek? — kérdezi a beteg.

— Azt elhisszük — feleli valaki, — hogy fáj a fejed, csak azt nem, hogy — eszel.

Szerda

6

Lénárd

Megjelent a színészlexikon első kötete. Ott olvasom az alanti adatokat, hátha valakinek szüksége lesz egyszer azokra:

Az *Aidát* nálunk először 1875 április 10-kén adták elő. Aida volt *Hauk* Minnie.

Alpár Gitta született 1903 februárban Budapesten. 1924 január 7-én lépett fel először az Operaházban.

Aréna = küzdőtér (Fővárosi Nyári színház — Budapesti Színház).

Bajor Gizi 1911-ben iratkozott be a Színiakadémiába, ahol 1914-ben vizsgázott.

Baklanoff felesége *Lipkovszka* Lydia.

Bánk-bánt először *Egressy* Gábor játszotta 1839 március 23-án.

Bánky Vilma 1922-ben iratkozott be a filmiskolába.

Bárdos Arthur felfedezettjei: *Gaál* Franciska, *Ilosvay* Rózsi, *Simonyi* Mária, *Somogyi* Erzs, *Titkos* Ilona, *Tőkés* Anna, *Vaszary* Piroska, *Baló* Elemér, *Béreczy* Ernő, *Gellért* Lajos, *Harsányi* Rezső, *Pelheő* Attila, *Uray* Tivadar.

Biller Irén 1898 január 27-én született Budapesten.

Darvas Lili született 1902 április 10-én. 1920 június 13-án lépett fel először a *Romeo* és *Juliában*.

Delly Ferenc édesapja huszártiszt volt.

Első színgazgató Déryné 1840 december 13.

Első szót a Nemzeti Színház színpadán *Lendvay* Márton mondta az *Árpád* ébredésében.

Faust először *Pauli* Richard volt.

Csütörtök

7

Engelbert

A **Rádióélet**, ez a kitűnő rádióújság tömegesen kapja a rádióhallgatóktól a leveleket, amelyekben a lap szerkesztőjétől tanácsokat kérnek a rádiósok. Legutóbb ezt

kérdezte egy levélíró:

„Mit csináljak akkor, ha azt konstátalom, hogy a műsorszám, amelyet hallgatok, rossz?”

A jókedvű szerkesztő elolvasta a levelet és így szólt:

„Írják meg, hogy a rossz számot vegye tudomásul — *hallgatólagosan*.

Ez a könyv nem az ördög bibliája,

s nem válik az ördög prédájává az, aki azt forgatja. Ha szereti az ártatlan szórakozásokat, megtanulhatja az ebben ismertetett modern kártyajátékokat, az alsóstól a Rummyig. Ára bérmentes küldéssel 1 pengő 10 fillér. Megrendelhető Délbáb kiadóhivatalában, Budapest, VII. ker., Dohány ucca 12

Régi idők Mai idők

A régi lapok fakó lapszámaiból veszszük ki ezeket a sorokat, amelyek az akkori színházi kérdésekkel foglalkoznak. Ezekből is láthatjuk, hogy az idők nem változnak, a színház mindig színház marad, a színház körüli bajok, örömeik, események minden időben megisméltődnek.

A vendégeket akkor is megbecsülték.

„Doniselli mester az eredeti szép olasz nyelven énekelve, a mult szombaton igen szép közönséget vonzott a rekkenő hőség dacára Nemzeti Színházunkba. Albion kisasszony és Rovere kedvenc vendégeink oly tetszéssel fogadtatának, mint a jeles vendégeink megérdemlik.“

(„Honderű“)

Az új szezonban akkor is átalakítottak.

„Nemzeti Színházunk négy páhollyal gazdagabb lön az új igazgatás alatt, mely ízléssel párosult takarékoszággal alakította át a majd mindig üresen állott tribünféle zárt padokat, négy, igen csinos páhollá. Nem lehet eléggé nem méltányolnunk azon további tervét is az igazgató grófnak, miszerint a négy új páholy alatti zárt pad helyébe igen kényelmes, külön-külön, nézcsőszekrénykével ellátott bársonykaros csináltatand, egészen párizsi módon, melyeknek bérletáruk egy-egy páholy bérletnegyedét s egyiket teendik a leglisztességesebb, a legkomfortáblement, legkedveltebb gentleman üléseknek.“

(„Honderű“)

Beugrások is voltak.

„Schodelnénknak váratlan betegeskedése s Paksiné gyöngékedése dacára is kénytelen lévén az Igazgatás a közönségnek megígért harmadik daljátékot és a „Bájital“-t színpadra vinni. Adina szerepét, mint értettük, a széphanjú Lászlóné fogja énekelni, melynek beta-

nítása rögtönös lévén, engedékenységre bizonyosan számolhat.“

(„Honderű“)

A vásár mint főszezon.

„A drámaíró választmány Czako úrnak a „Kalmár és a tengerész“ írójának egy új drámáját fogadta el előadás végett, melynek címe: „A végrendelet.“ A mű jelessége felől egy vélemény uralkodik mindazok között, akik azt olvassák. Azonban szó, ami szó, tisztelt urak, akiket illet. Mi mindig egy-egy elfogadott darab címét olvassuk a hírlapokban és színen, nem látunk egyebet kopott régiségeknél. Kíváncsiak vagyunk rá, meddig kell még várjunk új eredeti műre s vajjon vásár előtt találunk-e ujdonságot. Mert nem örömet látnók azon rendszert, miszerint csak vásárrkor kapunk egy új darabot s aztán pihenhetünk jövő vásárig. Szóval erély és munkásság legyen a jelszó, kivált ily jóakarató időben, minő most a Nemzeti Színházra jó.“

(„Honderű“)

A színházi irodák akkor is zárkóztak voltak.

„Sokkal kevesebb baja volna színházunknak a journalistákkal, ha a nyilvánosságtól kevésbé írtóznék s nem titkolóznék olyakban is, miknek nyilvánossá tételéből az intézetnek sem anyagi, sem szellemi kára nincs. A nyilvánosság nem árt meg egy életrevaló intézetnek sem.“

(„Honderű“)

Egy érdekes bejelentés, ami ma még sinés

„Kovács Pál új drámája, a „Nyomor iskolája“, mult hétfőn került színpadra s néhány jelenete tetszéssel lön fogadva. Megint még egy pár előadást várunk, mielőtt felöle részletesen szólalnánk.“

(„Honderű“)

AKIK * MEGHÓDÍTOTTÁK * * Amerikát *

A *Newyork Herald* egyik multheti számában érdekes kép vonta magára figyelmemet. Stílusában öltözött női kvartettet és egy táncospárt ábrázolt. Hegedű, cselló, zongora és cimbalom-ból állt a kvartett.

Cimbalom a *Newyork Herald*ban! A cikkből azután kiderült, hogy négy magyar művészről van szó.

Bermann Hansi zongoraművész és Podvinetz Elza cimbalomművész négy évvel ezelőtt indultak el hazulról. Bermann Hansi édesapja főorvos Miskolcon, Podvinetz Elzáé kereskedő Pécsen.

Első szereplésük Párizsban, a l'Union Artistique egy estélyén volt. A francia lapok áradozva dícsérték a két tehetséges magyar leányt. Különösen a cimbalom, ez a ma már mindinkább feledésbe menő, tipikus magyar hangszer kellett fel a franciák érdeklődésit.

Ugyanezen az estélyen szerepelt egy táncospár is: marosvásárhelyi Simó Béla és Hajnal Margó. Kölcsönösen annyira megtetszettek egymásnak, hogy ezentúl mindenütt együtt léptek fel. Ők táncolták a két tehetséges magyar leány muzsikájára a Chopin-valsereket és Liszt-rapszódiaikat.

Egy jószemű amerikai menedzser hosszabb turnéra kötötte le a négy magyar művészt. A zenekart kvartetté egészítette ki egy hegedűssel és egy csellistával. Szép amerikai leány volt mind a kettő.

A turné ideje alatt bejárták egész Amerikát. New-Yorkba visszatérve, Amerika egyik legnagyobb színházában előadták a VI. Liszt-Rapszodiát, a színház nyolcvantagú zenekarának kíséretével.

„Az a tapsorkán, amellyel a nehezen lelkesülő közönség ezt a művészi teljesítményt honorálta, a szereplő művészeket kívül az

egész magyar nemzetnek szól”, írja az amerikai ujság.

Azóta elhalmozzák a kvartettet szerződésekkel, komoly zenei fórumok tesznek nekik ajánlatokat. Megtanulták a nevüket széles Amerikában.

Miután Podvinetz Elza az elmúlt napokban útutazóban Pesten tartózkodott, megkértük, mondjon el egyet-mást magáról és társairól.

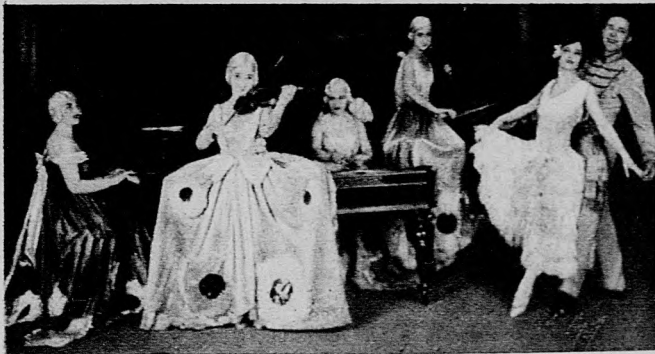
— Eleinte sokat dolgoztunk, de most már elértük a legnagyobb elismerést, amit Amerikában kvartett kaphat. Nagy része van ebben Bermann Hansin, Simó Bélán és Hajnal Margón kívül két amerikai társnőnknek is.

Legutóbb a chicagói zenei héten Hansival együtt önálló műsorral szerepeltünk. A *cimbalom, mint komoly zene* — volt a koncert főattrakciója.

A koncert után az emberek telrohantak a pódiumra, hogy megnézzék azt a bűvös magyar hangszeret, melyből ilyen esodálatos hangok jönnek elő.

A cimbalmot pedig kiállították egy hangszergyárban, hogy mindenki megnézhesse.

Eddig van. Podvinetz Elza cimbalomművész, Bermann Hansi zongoraművész, Simó Béla és Hajnal Margó táncosok így szereznek szerte a világon dicsőséget Magyarországnak, a magyar névnek. *Fehér Rózsa.*

A zongoránál: Bermann Hansi, a cimbalomnál: Podvinetz Elza.
A táncospár: Hajnal Margó és Simó Béla

A "nőimádó" Költő

Decemberben lesz a bemutatója Geraldny „Homme de joie” című szenzációs vígjátékának, amely Stella fordításában „Az ellenállhatatlan” címet kapta. Egész Párizs lázban ég ettől a darabtól, amely legnagyobb színpadi írójának, Geraldynak pályafordulását jelenti.

Geraldny írta tudvalevőleg „Toi est moi” címen híres verseskötetét, amely a mai modern szerelem valóságos apoteózisa, amit minden francia lány kívülről tud. Továbbá nálunk is nagy sikert aratott darabjaiban, az „Ezüstlakodalom”-ban, a „Szeretni”-ben Geraldny a legnagyobb rajongója és tisztelője a nőknek. Színdarabjaiból csak úgy árad a nő megbecsülése, a lizta szerelemnek a dicsőítése.

Tudniillik, amikor Geraldny ezeket a színdarabokat írta — boldog házas volt. Ma már elvált férj, aki kiábrándult a szerelemből és a házasságból. A „megváltozott” Geraldynak első színdarabja, a „Homme de joie” már magán viseli a nőgyűlölő és cinikus író bélyegét. Aki ezt a fölényes, szarkasztikus, minden jobb érzést kicafófoló darabot látja, az el sem hiszi, milyen kíméletlen és brutális tud lenni, hogy ezt a nem is olyan régen még gyöngéd, érzelmes, finom és csupa-szív Geraldny írta. Ha a szerelem el is pártolt Geraldnytól, ha illúziói tépettek is lettek, a siker az átformálódott Geraldnyhoz is hű maradt. A „Homme de joie” Berlinben is karriért csinált.

Párizsban a Madeleine Színházban játszották a darabot, a főszerepben Jules Beryvel. A partnere Huguette Duflos volt, aki miatt nagy botrány is volt, mert Jules Berynek azelőtt mindig egy Suzy Princ nevű színésznő volt a partnere. Állandó szerelmi viharok dúltak a miatt a partnerválasztás miatt, amelyet a lapok állandóan pertraktáltak... A darab főhőse egy ellenállhatatlan Don Juan, akit egy szép asszony arra kér, hogy csábítsa el a férje — barátját. A darab tele van gúnyos és kicsinyes megjegyzésekkel a nőkre vonatkozólag.

A darab már ebben a hónapban színre került volna a Magyar Színházban, de komplikációk merültek föl.

Amikor a színház látta, hogy a „Diktátor kisasszony” című színdarab nem váltja be a hozzáfűzött reményeket, hirtelen a Geraldny-darabot akarta műsorra tűzni és pedig olyan formán, hogy hetenként kétszer, kedden és pénteken kerülne színre. Tudniillik Titkos Ilona, a „Diktátor kisasszony” főszereplője ezeken az estéken a Víg-színházban van elfoglalva s ezt a két estét akarta a Magyar Színház a Geraldny-darabbal kitölteni.

Hétfőn volt az első rendelkező próba és pénteken már premiért akartak hozni. Amikor erről a színpadi ügynökség és a fordító értesült, tiltakoztak a darab színrehozatala ellen, mert szerintük amelyik darabot csak kétszer tűznek ki hetenként műsorra, az eleve halálra van ítélve. Azonkívül a darab főszerepét, egy harminchat éves Don Juánt, amit Párizsban egy szintén ilyen korban levő színész alakított — Dénes Györggyel akarták játszatni, akinek az egyénisége egyáltalán nem fedi az alakot. A női szereplők is, az egy Lázár Mária kivételével, helytelenül voltak kiválasztva.

A darab már teljesen készen állott, amikor a betiltó levél megérkezett a színházhoz. Végül is színház és színpadi kiadó abban állapodtak meg, hogy csak az esetben kerülhet színre a darab, ha megfelelő terminus garantálnak s ha a szereposztás is minden tekintetben kitűnő lesz. Amennyiben záros határidőn belül a színház a fenti feltételeket nem tudja garantálni, akkor a darab egy másik színházban kerül előadásra.

GÖMBÖSNÉ-GALAMB MARGIT

Az úriasszony

Ez a tartalmas, rendkívül tanulságos könyv, amely az írás művészetével tárgyalja mindazt, ami az igazi úriasszony alkotó lényege, a magyar irodalomban páratlan sikert ért el. Figyelmebe ajánljuk az „Uriasszony”-t mindazoknak, kik lelki finomságra és úri gondolkodásra törekednek. A mű csinosan van bekötve. Ára bérmentve 1 pengő 90 fillér. Megrendelhető a „Délbáb” kiadóval, Budapest, VII, Dohány uca 12.

Két kemény férfikar fonódott Lónyay Ila nyaka köré s egy forró férfiszáj bukott az ajkára. Aztán lélekzetnélküli csókba fulladt körülöttük minden.

A művésznő, alighogy föleszmélt, megpróbált szabadkozni. De nagyon nehezen ment, mert nemcsak a férfi karja és szája tartotta lekötve, de a két sugárzó szeme is, mely minder este, valahányszor ő fellépett, éppen ilyen vágyakozó epedőn nézett rá, mint most abban a percben, mikor belopózva az öltözőjébe, egyetlen hirtelen mozdulattal magához ölelte.

Lónyay Ila csak annyit tudott róla, hogy megejtően tud nézni s talpig úr a külseje és hogy György lovag néven naponta vézön piros rózsákkal csokrokat küldözget néki, meg hogy esténként a kis ajtónál várja, hogy közelről is hosszú, néma pillantást vessen rá, mielőtt végleg továsiklik kék autóján.

Most először merészkedett be az öltözőjébe előadás után, miatt Lónyay Ila arcáról a festéket mosta le. S oly váratlanul történt a szerelmi támadás, hogy a művésznőnek ellenkezni sem maradt ideje.

De alig ocsudott fel a forró kábulatból, máris szabadkozó mozdulatot tett s két szeme oly hűvöstre vált, hogy a forró férfikarok ijedten pattantak le róla.

— Hogyan merészel?...

Még mielőtt kimondta volna, György lovag hirtelen mozdulattal elengedte a szorosan tartott derekát. Megbántott pillantása az ajtóra siklott. S a következő percben már ki is ment.

Lónyay Ila úgy bámult utána, mint aki szólni akar valamit, de gyorsan visszafojtotta s gögös mozdulatot tett. Magában még egyszer kimondta:

...hogyan merészel?...

De ugyanabban a percben az erőszakosan kihúzott derekát és magasra nyújtott nyakát meghazudtolón, bal melle alatt megdobbant valami, ami görcsösen összeszorította a torkát.

— György lovag! — súgta mélyen benne egy hang s csaknem harmatos lett a szeme arra a gondolatra, hogy tán soha többé nem fogja látni, amint sugárzó tekintete epedőn rávillan.

De utána ismét erőszakos mozdulatot tett, mintha csak akarnia kellene, hogy semmi se zavarja a lelke nyugalmit. Könnyű selyemsálja után nyúlt, hogy a nyakára csavarja.

Ámde ebben a pillanatban éleset siklott. Megrettent szeme a tükörbe meredt s kinyújtott két keze újból meg újból a nyakára tapadt.

— Lehetséges volna? — dermedt meg benne a gondolat.

Még nézett jobbra-balra, földre, asztalra, mindenhová, ahol ott sejtette. De hogy nem találta, kétségbeesetten tört ki belőle:

— A nyakékem... ellopták... György lovag!

Öt percen belül mindenki tudta. Félóra múlva már megtörtént a följelentés. Másnap öles hasábokat írtak róla a lapok.

György lovagot elfogták. Nem vallott és nem tagadott. Csak annyit mondott, ha a művészne azt mondta, hogy ő lopta el a nyakéket, akkor bizonyára igaz. Ennél többet nem lehetett kívenni belőle.

Lónyay Ila ideggörcsöket kapott. A nyakék valódi műremek volt, kincset ért és ezenfelül György lovag sugárzó két szeme álomlátó nappalokon, éber éjszakákon át, örökké ráragyogott.

Minden este száraz lett a torka, ha

a színpadról a sötét nézőterre meredt s az ő helyét üresnek látta.

Ilyenkor hazaérve, össze-visszahányt mindent, hogy hátha csalódott, tévedett, hátha mégis sikerül neki megtalálnia a nyakéket, talán csak fennakadt valahol, hiszen volt már elég ehhez hasonló eset.

De hiába kutatott mindenütt. A lakásában már nem volt egyetlen rés sem amelyet át ne vizsgált volna. S ezenfelül őrijítő bizonyossággal tudta, hogy azon az estén még nyakán volt. Hiszen érezte, megtapogatta s pillanatra sem tudott visszaemlékezni, hogy kellemes, hűvös ölelését ne érezte volna a nyaka.

Néhány sort vetett papírra.

„György lovag! Küldje vissza a nyakéket s ismét rendbejön minden. Visszavonom a följelentést. Lónyay Ila.”

Nem kapott választ.

Ekkor türelmetlen lett. Megharagudott rá, számúzni akarta a képzeletéből. Sikerült is, de csak nappal. Éjjel vele álmódott. Piros rózsákból kötött csokrot küldött neki, mely vérezní kezdett az ő érintésétől. Mikor kutatni kezdte, hogy mi az oka, megdöbbenve látta, hogy a rózsák között ott piheng György lovag szíve.

Felriadt és megfogadta, hogy másnap bemegy hozzá.

De sürgőnyt kapott. Miklóssy Dénes, színészkollegája, a hősszerelmes, aki néhány napig szabadságon volt, értesítette, hogy ma érkezik és sürgősen beszélni akar vele.

Igy hát otthon maradt.

Már délfelé járt, mikor telefonhoz szólították. Miklóssy közölte vele, hogy csak másnap jöhet.

Bosszankodott György lovag miatt. Elhatározta, hogy délután bemegy hozzá és megpróbálja visszaszerezni tőle a nyakéket. Szórakozottan ebédelt. Néhányszor sóhajtott is közben. A csillogó nyakéken keresztül lovagja még sugárzóbb szemét látta.

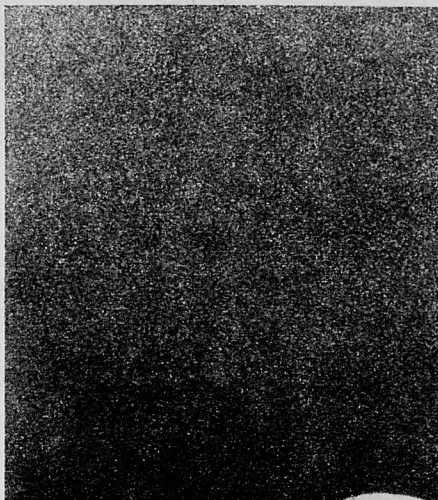
De megint vissza akart gyűrni mindent. Hogy keményet érezzen a szíve táján, néhányszor elmondogatta magában:

— Tolvaj!

Ez megerősítette kissé.

— Nem megyek! — gondolta kévélyen. — Majd visszaadja, ha kényszerítve lesz rá, ha a törvény nála találja. Gazember! Tolvaj!

Végigdől a selyempárnái között.

De alig húnnya le a szemét, máris felcsengette a telefont.

— Halló! — idegeskedett és szeretne volna lecsapni a kagylót.

Ámde a következő percben minden csepp vére megdermedt.

— György lovag öngyilkos lett — mondta a telefonba egy hang.

Néhány másodpercig képtelen volt szólni. Érezte, mint hül ki benne minden. Aztán sikoltozni kezdett.

— Halló! Halló!

De már senki sem felelt.

Ugy, amint volt, rohant le a lépcsőn.

— Autót!

Néhány percen belül nála volt. Odaborult, ahol véres, sebesült teste pihent.

De György lovag mindig sugárzó szemét elfordította tőle.

*

Miklóssy Dénest jelentették. De a művész nő kiüzente, hogy senkit sem fogad.

Néhány percen belül nála volt

+

— Sürgős — jött vissza a szobalány.
— Senkit! — sikoltotta Lónyay
Ila és lelke mélyén folytak a könnyek.
A hősszerelmes még aznap kis csomagot s levelet küldött.

„Bocsáss meg, Ilácska! — írta benne. — Mielőtt szabadságra mentem, kis tréfát engedtem meg magamnak. Utolsó felléptünkkor, a nagy szerelmi kettős alatt lekapcsoltam a nyakékedet s magamhoz vettem. Azt gondoltam, nem fogsz túlságosan megijedni s amint visszajövök, első utam úgysis hozzád vezet. De miután kiüzented, hogy nem fogadsz, íme, itt küldöm. Bocsásd meg, ha kellemetlen-

séget okoztam veled. Isten veled, drága. A gondolatban ölel: Miklóssy Dénes.”

Lónyay Ila felsikoltott. A levelet és nyakéket marokra kapta. Ugy tépázta mindkettőt forró könnyek között. Lelki szemei előtt végigvonult az álma. Vérző piros rózsák között ott pihedett György lovag szíve. Most már tudta, hogy mért nem vallott és mért nem válaszolt a levelére.

Miklóssy Dénes, a történetek megtudva, térdenállva kért tőle bocsánatot. De Lónyay Ila soha többé nem lépett fel vele.

De a kék autó utasa már nem egyedül ment el előadás után...

TARKA EPIZÓDOK

Magyarázat

Az iskolában a tejről kell írni feladatot. Amikor a gyerekek benyújtják a dolgozatokat, a tanárnő észreveszi, hogy Sziklai József kisleánya, Györgyike, sokkal kevesebbet írt, mint a társai.

— Mondd csak kisleányom, miért írtál te csak tíz sort a tejről, amikor a többiek legalább egy oldalt írtak?

— Mert én a kondenzált tejről írtam — szölt a talpraesett felelet.

Hol az igazság

— Nos, hogy végződött a pered? — kérdi Kertész Dezső egy jóbarátjától.

— Az igazság győzött — feleli a megszólított sugárzó arccal.

— Ejnye-ejnye — csóválja a fejét Kertész. — *persze te föllebbeztél úgy-e?*

Az igazi üzlet

— Nos, hogy megy neked? — kérdi Mály Gerő egy vidéki színész kollégájától, aki mellesleg rendezni is szokott.

— Nem panaszkodhatom, nemrégiben egy olyan üzletet csináltam, amelyen csak minden száz évben akad.

— ?

— Rám bízták a Petőfi-centennárium rendezését.

Ugratás

— Te, Béla — mondja Salamon Bélának Radó Sándor a kávéházban, — az az érzésem, hogy az a két férfi ott ismer engem.

— Miért?

— Mert folyton rám néznek.

— Tévedsz barátom — válaszolta Salamon. — *mert ha ismernének, nem néznének rád.*

Az ajándék

— Vettem neked egy mutatós órát — mondja a spórolásáról híres színész a feleségének.

Az asszony megnézi az órát, aztán litymálva így szól:

— Ezt a vacakot nevezed te mutatós órának? Csak azt szeretném tudni, hogy miért?

— *Mert nagymutatós és kismutatós.*

Vásárlás

— Kérek néhány modern dupla-gallért — mondja Delly Ferenc egy divatárúüzletben.

— Ilyent, amilyent én viselek? — kérdi szolgálatkészen a segéd.

— *Nem. Tisztát.*

Nero szimésze

„Szinész, siess, Cézár üzent,
Ma nem tragédiát akar.
Vedd lantodat és uradnak
Ma vidám verseket szavalj !”

S megy Flavius, bár játszani
Szívének máma oly teher...
Belép Neróhoz s látja ám,
Hogy Nannó a keblén hever —

A kövér zsarnok vigyorog :
„Álljál elém, komédiás !
Mulattas máma engemet
Ahogyan eddig senki más !”

S megszólal búsan Flavius :
„Hát jól van, mondok egy mesét
Egy császárról, ki elcsalta
A bohócának kedvesét.

A császár gazdag volt nagyon,
Ópé volt minden élvezet
És mégis egy szegény bolond
Boldogságára éhezett...”

Egy vén udvaronc felkiált :
„Vért kívánnak ezen szavak !”
De Nero kacag : „Ej, dehogy,
Egy bolondnak mindent szabad !”

IRTA HARGITAI TIHAMÉR

Amin az egész világ nevet

Vadászaton

A szarvas (a nyúlhoz): Mégis csak szemtelenség, ezek úgy látszik egészen megfélemlenek rólunk!
(Le Sourire)

A női lélek finomságai

— Kisasszonyom, önnek ki a kedvence? Victor Hugo, a futuristák vagy tán kubisták, esetleg az expreszszionisták?

— Ó, nekem a márka nem fontos! Csak a lóerő!

(La Vie Parisienne)

Barátságos ismerős

— Boldog újévet kívánok!

— Ki maga?

— Én szoktam kérem kapcsolni az elektromos áramot, ha nem tetszik kifizetni a villanyszámlát.

(Pele-Mele)

Vendéglőben

Vendég (a pincérhez): Na magából is rossz betörő lenne!

— Miért kérem?

— Mert az ujjenyomatát rajtafejtette a rostélyoson!

(Jugend)

Részlet egy őszi strandlevélből, amelyet természetesen a feleség ír a férjnek

... és itt ülök naphosszat elhagyatva az elnéptelenedett, őszi színekbe öltözött strandon. Festegetek és csak nagyritkán zavar meg egy sirály vagy egy szűnyog álmodozásomban...

(Ulk)

Apai gondok

— Csak a gyermekeim miatt nősülök meg nyolcvanéves koromban...

— Olyan fiatalok a gyermekei?

— A fiú hatvan, a lány ötvenöt!

(Le Sourire)

Rossz hasonlat

— Na legyen okos, Lissy úgy fogok magáról gondoskodni, mintha a lányom lenne!...

— Csak ezt ne mondja! Az én lányommal egyáltalán nem törődik az apja...

(Jugend)

Beszélgetés

— Nekem minden vagyonom a lehetőségem! — mondja a festő.

— Sohse búsuljon, kedves barátom — válaszolja a bankár — a szegénység nem szegyen!

(Muskete)

A megszokás rabja

A főpincér, ha nyaralni megy, így viszi magával a feleségét.

(Uhu)

Uccai találkozás

— Jónapot, kedves Klatschke úr! Érdekes, ha önnel találkozom, mindig a Mayer jut az eszembe...

— Annyira hasonlítok hozzá?

— Nem, hanem ő éppen úgy tartozik nekem száz schillinggel, mint ön!

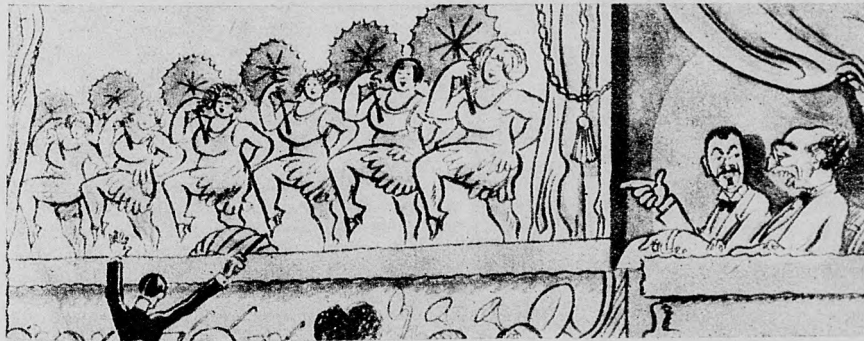
(Fliegende Blätter)

A huszadik században

Férj: Édesem, képzeld, nemsokára elérjük, hogy két órára lesz csak szükségünk, hogy New-Yorkból Berlinbe repüljünk. Neked egészen biztosan akkor is négy órára lesz szükséged, amíg felöltözöl.

(London Opinion)

Csak körültekintéssel!...

— Mondja csak igazgató úr, miért léptet föl maga mindig ilyen kövér görblöket?

— Mert nem kerülnek többbe, mint a soványak, viszont tizenkettő helyett hat is betölti a színpadot.

(Lustige Blätter)

x

Kis anekdoták — nagy színészekről

Talma, a nagy francia színész egyszer meglátogatott egy híres festőt a műtermében. A festő éppen akkor fejezett be egy tájképet.

— Szép, szép csak ez a felhő ne volna itt! — szólt Talma és ujját a képre bökte.

— Vigyázzon az Istenért, Talma úr, a festék még nedves!

A nagy színész csöndesen mondta: — Nem baj, kesztyű van rajtam!

Gabányi Árpádnak, a jeles színésznek, egyik szerepében sáros ruhában kellett volna megjelennie a színpadon. Délután tehát kivitte a kabátját a Nemzeti Színház udvarára, ott a csatorna körül talált egy kis sarat, abban meghempergette gondosan a kabátot, aztán kiterítette száradni.

Az egyik szolga épp átment az udvaron és beleakadt a sáros kabátba. Főlemelte és megcsóválta a fejét.

— Ejnye, ejnye, hát ezt már ki keverte így össze?

Nem baj, kesztyű van rajtam!

Bement, hozott egy kefével és kitisztította a kabátot, aztán visszahelyezte a helyére.

Később Gabányi kijött a kabátjáért és megdöbbenve látta, hogy nyoma sincs rajta a sárnak. Ujra besározta és kiterítette száradni.

Ezalatt a szolga elvégezte a dolgát odabenn és jött vissza az udvaron. Elkáromkodta magát:

— Hát én már egész nap mások után takarítok?

Megint kikéféltte a kabátot.

Beesteledett. Gabányi bevitte a kabátját, de csak a lámpavilágnál látta meg, hogy újra tiszta. Dühösen adta oda egy statisztának.

— Vidd ki és kendd be jól sárral! De gyorsan, mert kell.

A fiú kiment a kabáttal az udvarra és éppen lehajolt a földre, amikor arra ment a szolga. Odarohant a fiúhoz és kétszer felpofozta:

— Megcsíptelek gazember! Hát te kened össze sárral a Gabányi úr kabátját?

Es tisztán vitte be Gabányinak.

Szuper Károlynak, a színigazgatónak, egy földesúr fia egyszer egy sajnálatraméító szuszogó, vézna malaccol kedveskedett.

— Hoztam egy kis fáintos pecsenyének valót, fogadja el szívesen.

— Köszönöm a szívességet, de vigye csak vissza a szegény jószágot a tanyára, uram! — szólt Szuper.

— Sose viszem bír én, elfogadhatja bátran a főkomédiás úr! Mi ügyse fogyasztjuk el, csak cigánykézbe kerülne ügyis, mert sorjába mind valamennyi — rakásra hullik a dögvészről.

Szentgyörgyi István megbetegedett egyszer. Az orvos megvizsgáltta:

— Legyen nyugodt, művész úr, hamarosan felgyógyul, hisz amint látom, kedves neje nagy odaadással ápolja.

Szentgyörgyi pajkosan felnevetett: — Már az igaz, doktor úr, áldott jó asszony a feleségem. Mindent megtesz szegény. Még a boromat is megissza helyettem.

Hargitai Tihamér

Tom Gibson, az elkényeztetett színész, megunt a nőket és elhatározta, hogy minden összekötetést megszakít a szép nemmel. Miss Mary Overton, Overton bankár leánya esett szó Gibson ellen. Görlnék szerződik ahhoz a színházhoz, melyben Gibson játszik és így kényszeríti a színészt, hogy a szerep utasítása szerint csókolja meg. Gibson a színházak mögött felháborodva tiltakozik Mary ravasz üldözése ellen, de Mary kijelenti, hogy a harcot nem adja fel. Bosszúra szólítja fel a visszautasított nőket és bojkottot hirdet az elbuzakodott színész ellen. A fellázított nők erőszakkal akadályozták meg, hogy a nézők bemehessenek a színházba és Gibsont végtelen bukás fenyegeti. Vátságos helyzetben Gibsonnak ravasz öltele támad. Ráveszi a színház primadonnáját, miss Dórárt, hogy vállalja a feleség szerepét. A házasságát nyilvánosságra is hozza azzal, hogy ezért állt ellen eddig a nőknek. A hangulat nyomban megváltozik és előadás után megélezzük. A lömeg viszont most Mary ellen fordult, ak szerintük ártatlanul bojkottáltatta Gibsont

Mi ez?

Mary nem tudta elképzelni miféle üntetés ez?

De furcsa volt, hogy a különös tömeg egyenesen a palota felé tartott. Nők. Alig néhány férfi. Most már meg lehet érteni az egyes fenyegető kiáltásokat:

— Pfuj, Overton Mary! Pfuj! Éljen Tom Gibson! Éljen az erény!

Néhány kő röpült és Mary hallotta, mint az ablakok csörömpölve törnek be.

Hiszen ezek ellene tüntetnek!

A hangzavar egyre ijesztőbb macskazenévé erősödött. A fejüket vesztett inasok ijedten szaladtak fel és alá, a telefon csengetett, bizonyára a rendőrséget értesítették.

Pugh, a két méter magas házmester szabadon bocsátotta a kutyákat és a haragtól vörös képpel ordította a rácsra ki:

— Hordják el magukat!

Újabb ordítás, kődobálás volt a válasza.

Mary reszketett a fenyőfa mögött, ahová első ijedségében bújott.

Azután a tojásra gondolt, mellyel előző este Gibsont megdobta. Igazán neveltlenség kövekké viszonzni egy lány tojást. És még hozzá milyen kedves levelet intézett Gibsonhoz.

Ez egészen más dolog, ha valakit szerelemből dobálnak meg, mintha gyűlöletből hajítják be az ablakait!

— Nincs igazság a világon! — gondolta keserűen Mary.

Nagyon levert volt és arra gondolt,

Teste frissességét fokozza a **Pilavinnal** készült fürdő

hogy regényt kellene írnia. Igen sok mondanivalója volt a férfiakról, a szerelemről, a csalódásról. Ezek azok a nagy pillanatok, mikor új költők születnek. Mary — mikor végre a rendőrök széteszlatták a tüntetőket — íróasztalához ült és — mert a regény mégis csak hozadalmas műfajának tűnt föl, — előgyakorlatul egy verset írt.

Lehet, hogy a verset a gögös irodalmi lapok, melyek elvből útját állják minden kezdő tehetség szárnybontogatásának, nem közölték volna, mi azonban úgy érezzük, hogy át kell e helyütt adnunk a nyilvánosságnak. Mert a legegyszerűbb sorok között is észreveszi a gyakorlott szem az őszinte érzések feljajdulását és súlyt helyezünk arra, hogy rokonszenves hösnőnk lelkiállapotát minél teljesebben tárjuk fel.

CSALÓDÁS

*Autómat szívem hajtotta feléd,
Alélt virágként hullottam eléd,
S miolatt a szívem lánggal égett,
Eltükoltad, hogy van feleséged!*

*Azt hittem ajkad tapad majd ajkamon
S most a tömeg dobálja ablakom.
Oh, mondd meg nekem, kétszínű Tomy,
Hogy tudól ilyen fájdalmat okozni?*

Mary úgy érezte, hogy a vers tökéletes. Különösen az a sor, hogy: alélt virágként hullottam eléd! — hatotta meg szíve mélyéig. E pillanatban őszintén csodálta, hogy eddig még nem próbálkozott a költészettel, holott ilyen nagy tehetsége van hozzá. Egy kis hálát is érzett Gibson iránt, amiért kirobantotta belőle az isteni szikrát. De hát persze, a legszebb költői képek és a legesengőbb rímek is csak silány pótlékai lehetnek a valódi esókoknak és egy kötet vers nem kárpótolhat az elvesztett férfiert.

A délután hátralevő részét lemondással töltötte el. Nem a földi örömeiről mondott le, hanem a barátait hívta fel sorban telefonon és közölte velük, hogy a megbeszélte különféle találkákon, kirándulásokon, ötörai tea-

Közel száz modell

van a Párisi Divat minden számában.

A Párisi Divat a külföld legelőkelőbb modellrajzolóival tart fenn összeköttetést és közel száz csodaszép párisi modellt és szebbnél szebb kézimunkarajzot közöl minden számában, amelynek szabásmintái igen olcsó áron megszerezhetők.

Féláron küldjük Önnek a Párisi Divatot egy héttel a megjelenés után (tisztá, visszamaradt lapokat), hogy megismerje ezt a rendkívül érdekes lapot, még pedig ¼ évre 3 pengő 50 fillér helyett 1 pengő 80 fillérért.

Kérjen egy mutatványszámot, melyet ingyen és bérmentve küldünk. Kiadóhivatala: Budapest, VII, Dohány ucca 12.

Gábor Viktória Kosmetika

Modern szépségápolás, tisztátalan arcok rendbehozatala. Hajszálok, szemölcsök végleges eltávolítása. Arcmassáže. Olesó bértrendszer. (Podmaniczky u. 2. II. em. 4. Vilmos császár út sarkán)

kon és ruhapróbákön nem fog megjeleni. Mary komolyan elhatározta, hogy egyelőre bizonytalan ideig minden világi örömtől visszavonul. Körülbelül este kilenckor határozta ezt el és éjszaka tizenegykor még mindig ezen elhatározáshoz illő komor hangulathoz volt. Ekkor történt, hogy a házitelefón egyszerre megszólalt szobájában.

Mary, aki meg volt győződve, hogy édesanyja hívja a telefónhoz, hogy egészségi állapota iránt érdeklődjön, fáradt mozdulattal emelte fel a hallgatót és valami lekottázhatatlanul szenvedő hangon nyöszörögte be a telefontba:

— Halló! Mama? Mi tetszik?

— Itt Tom Gibson beszél!

Nincs az a kámforos izgató injekció, amely olyan csodálatos hatást keltett volna, mint ez a név. Mary egyszerre eleven lett. Nemcsak eleven, hanem harcias is...

— Hogyan — mondotta erélyes, csengő hangon, — maga van itt? Ide merészelt jönni? Azok után, hogy ilyen rüttl visszaélt az érzéseimmel? Különböben örülök, hogy felhívott. Legalább megmondhatom magának, hogy gyűlölöm!

— Mary kisasszony, az ég szerelmére kérem, hallgasson meg. Fontos közölnivalóm van! Adjon alkalmat arra, hogy négyszemközt beszélhesünk!

— Soha! Érti? Soha! Nem akarom látni! Nekünk nincs többé beszélőnk!

Gibson még akart valamit mondani, de Mary lecsapta a kagylót. Iszonyú izgatott volt. Ez a váratlan csemény

— Mégis meg kellett volna hallgatni...

teljesen kizozta a sodrából. Mért jött ide Gibson? Mit jelent ez? Micsoda újabb merénylet? Vagy talán?...

Mary megremegett. Mégis meg kellett volna hallgatni, hogy mit akar? De hát nem mindegy? Örület lenne, ha éjszaka a lakásán fogadna egy nős férfit. Az igaz, hogy a szülei még ébren vannak, váratlan vendégük érkezett, apja egy jó barátja, aki hosszabb ideig külföldön volt és szinte a vasútról rohogott hozzájuk, de Marynek esőpp kedve se volt a szalónba menni. De mégis valami rendkívülinek kellett történnie, hogy Gibson iderohant, Rohant? Igen. A hängjån, a szavai hangsúlyán érzett nagy benső felindulása. Valami rendkívüli dolog történhetett. Mégis csak meg kellett volna hallgatni, hogy mit akar? De hát mit tegyen a szegény leány, akinek csordultig van a szíve? Akít vérig sértettek? Cselekedhet az másképpen? Csak természetes, hogy első szava és mozdulata a visszautasítás és felháborodás kitörése. Mindenesetre örvendetes és jóleső érzés, hogy Gibson is hajban van. Hogy valami kellemetlen történt vele. Mert világos, hogy nagyon nyomós ok nélkül nem merészelt volna az oroszlanbarlangba lépni. Egyébként kétségtelen, hogy nem fogja feladni a harcot. Az ilyen kétségbeesett ember nem ismer akadályt.

— Be fog törni a szobámbal — vilant át Maryn a gondolat.

Schiller, a nagy klasszikus

munka közben hideg lábfürdőt vett. Ez okozta korai halálát. Ha úgy tett volna mint Voltaire aki 90 éves koráig élvezte a fenséges kávé-italt, bizonyára még sok értékes munkával gazdagította volna a világot. Cselekedjék hasonlóképp és igyék naponta egy csésze

Meinl-kávét!

Olyan természetesnek, annyira magától értetődőnek találta ezt a megoldást, hogy egy pillanatig sem kételkedett benne. Önkéntelenül az ablakhoz lépett, a mélységet méregette és azt vizsgálta, hogy nehéz lehet-e az ablak párkányáig felkapaszkodni. A fal meglehetősen síma volt, a szomszédos erkély is olyan távol esett, hogy arról csak életveszéllyel lehetett volna az ablakra ereszkedni. Mary megrémült. Borzasztó, Gibson feltétlenül ki fogja törni a nyakát. Azon gondolkodott, hogyan könnyíthetné meg a vakmerő vállalkozást? Ha valami kötélfélet bocsátana le az ablakból, csak úgy hanyagul, mintha merő szórakozottságból lógatta volna ki? Vagy létrát fektetne a fal tövébe...

Hirtelen fölrezzent gondolkodásából. Mi ez? — kérdezte megdöbbenve, — mit jelent ez a nagy aggodás? Szeretem talán? Nem... nem... csak nem akarok botrányt. Mégis borzasztó lenne, ha Gibsont holtan találnák az ablakom alatt. Mit gondolna az a vendég úr, aki szülemnél van és akiről nem is tudom, hogy kicsoda?

Mary felindulása egyre növekedett.

— Valamit mégis csak kell csinálnom — gondolta. — Nem szolgáltatnom ki magam kényre-kedvre egy kétségbeesett ember erőszakoskodásának.

És Mary írásztalához lépve, annak egyik fiókjából parányi revolvért vett

**Elromlott a rádiója?
Nem ég a villany?
Ceszakadl a csillár?
Elfört a villanykapcsoló?
Egy kis olcsó csillár kéne
a gyermekszobába?**

Száz ilyen apró kérdés merül fel a háztartásban, amelyek mindegyike pár fillérrel megoldható. Lelkiismeretesen és olcsón dolgozom és nagyon kérem, hogyha szükség merül fel, írjon egy levelezőlapot, küldje le a leányt, vagy fíradjon be az üzletembe. Nincs az a csekély munka, mit nagyon szívesen ne vállalnék.

Címem: **Schwarz Károly,**

hat. eng. elektrótechnikai vállalat
Budapest, VII, Dohány ucca 10 szám
Telefón: J. 352-37

elő. Azután gondosan kiszedte belőle a töltényeket.

— Elég, ha rá fogom! — mormogta magában. — Isten őrizz, hogy még gyilkossá váljak egy szívtelen férfi miatt.

És miután a revolvért egy kis asztalkára tette, az ablakhoz ment és kinyitotta. Legalább ezzel akarta megkönnyíteni Gibson vállalkozását, mely rögeszméje szerint nem maradhatott el.

XXI.

Miss Dóra nem az a nő volt, aki könnyen visszaretten az első akadálytól. Őszintén szólva nem valami nagyon rajongott Gibsonért, akit keilemetlen, elbizakodott embernek tartott, de most úgy érezte, hogy feltétlenül meg kell tartania. Nem válhat nevetéssé a nyilvánosság előtt és Gibson annyira megalázta rideg üzleti ajánlatával, hogy bosszút akart allni. Majd megmutatja neki, hogy mégis csak elveszi feleségül! Ez a végső megoldás Dórát nem is tette nagyon boldoggá, mert titokban mindig azt remélte, hogy lord Swensbury felesége lesz. A nemes lord már több ízben meg is kérte kezét, de Dóra kitérő választ adott. Azt mondta, hogy amíg a revű meg, addig nem mehet férjhez, ezt nem engedi a színészi becsület. Valójában pedig az volt az oka a habozásának, hogy nem szerette túlságosan a lordot és úgy gondolta, hogy ráér az unalmasnak ígérkező házasesletet későbbben is megkezdeni. Egyelőre pompásan érezte magát abban a ragyogásban és ünnepelésben, melyben estéről-estére része volt. Nagyon sok ember van, aki mindennél többre tartja a világ véleményét. Mint-hogy pedig szinte naponta jelentek meg róla, hízelgő kommunikék, kitalált érdekes pletykák, minthogy mindenütt beszéltek róla, irigyelték, szerelmi ajánlatokkal halmozták el, élvezte nagy népszerűségét, valósággal megfürdött benne és halasztgatta a lorddal való házasságát.

— Lord Swensbury — mondta magában, — a vagyont, társadalmi tekintélyt, a beérkeztséget jelenti. A szín-

pad ellenben az örök mámort, izgalmat, ünnepeltetést, a fiatalságnak és az életörömmnek teljét nyújtja nekem. És ha Gibson felesége leszek, akkor ezt a sok színt, csillogást, mozgást egész életemre megrögöztem és ez mégis csak mulatságosabb, mint a lord oldalán unatkozni végig életemet.

Lord Swensburyt nagyon elkeserítette Dóra makacs ellenállása és ez volt tulajdonképpen oka annak, amiért oroszán vadászatra utazott. Kijelentette Dórának, hogy teljes esztendeig lesz távol és ha visszatérése után se kapná meg a boldogító „igen“-t, úgy vagy megöli Dórát, vagy örökre elbujdosik. De az is lehet, hogy ezt a kettőt össze fogja kötni.

A legolcsóbb és legjobb

reggel megjelenő napilap a

MAGYAR HIRLAP

Előfizetési árak:

- Egész évre P 30.—
- Fél évre P 15.—
- Negyed évre P 8.—
- 1 hónapra P 2-90

Megrendelő cím:

MAGYAR HIRLAP
kladóhivatala

Budapest, Aradi u. 14

ZONGORÁK, GRAMOFONOK

és minden más
hangszer

Reményinél

BUDAPEST,
VI/37 Király ucca 58-60 sz.

Dóráat meghatotta ugyan ez a nagy szerelem, de az események viharos torlódásában a lord képe elhalványult és úgy érezte, hogy az asszonyi hiúságán ejtett sértést csak Gibsonnal kötendő házassága teheti jóvá. És ha egy szép asszony, még hozzá elkényeztetett és ünnepeelt primadonna elhatároz valamit, úgy azt keresztlül is viszi.

Ezért hát ne csodálkozzunk azon, hogy Dóra éles szemmel figyelte Gibson minden lépését és így természetesen azt is észrevette, hogy Gibson a legnagyobb felindulásban hagyta el lakásukat. Egy perccel utóbb Dóra már a nyomában száguldott egy autótaxin és a két autó szinte egyszerre állt meg az Overton-palota előtt. Szerencsére Gibson sokkal izgatottabb volt, sem-hogy bármire is figyelt volna. Teljesen megzavarodva, csak az előtte álló események lehetőségeit mérlegelve, sietett be a portás fülkéjébe, ahonnan telefonon felhívta Maryt.

Dóra közben elküldte a taxit és lesben állt. Jól tudta, hogy megjelenése csak akkor lesz hatásos, ha a kellő pillanatot kivárja. Amikor odabenn az események már bizonyos drámai feszültséget értek, a primadonna megjelenését a színpadon is elő kell készíteni. Hadd készítse hát Gibson előmost is a talajt, majd ő addig várako-

A nyugati országokat is meghódította a síma impregnált, hangulatos fényhatású

Pergam lámpaernyő.

Készül: ÖRVÖS KÁROLY
iparművészeti műhelyében.

VII. Károly király út 7 sz., baloldali udvar

zik az uccán. Színészember megszokta, hogy néha félórát is kell várakoznia jelenése előtt a színpalak mögött. Mi az néki, mikor ilyen hálás szerepről van szó? Ez a botrány végleg el fogja venni Gibson kedvét a szökési kísérletektől. Mary kisasszonynak pedig majd megtépdési kissé a bubifrizúráját! Ez lesz majd csemege az ujságok számára. Botrány a pénzfejedelem palotájában. A feleség és milliárdoskisasszony véres közelharca! Képzeltető, menyit pénzt fog kiizzadni a derék Overton-papa, hogy elsimítsa ezt a sajtóbotrányt!

E pillanatban tehát két nő várakozott dobogó szívvel, izgatottan arra, hogy mi fog történni? Dóra az uccán, Mary a szobájában.

Mary többször kinézett az ablakon, titokban kémlelte, hogy jön-e már Gibson? De nem látott semmit. Ekkor hirtelen eszébe jutott, hogy hatásos rendezésben fogja fogadni. Fölveszi japán kimonóját, a sarokba ül a nagy állólámpa alá és egy csésze tea fölött fog merengeni.

Csengtetett az inasnak.

— John — mondta, rá se nézve a belépőre, — egy csésze teát!

Az inas nélkül megfordult és kisetett teljesíteni a parancsot.

Mary megint az ablakhoz lépett.

— Nem jön! Még mindig nem jön? Csak nem szökött meg? A gyáva!

A Friedler-féle szabadalmazott

„GAMMA” hajnövesztő

egyzersmind a hajhullás, korpásodás, hajmolyosodás legtükéletesbb gyógyszer.

„GAMMA” hajszaappan teljesen feleslegessé teszi minden más hajmosó használatát, mert általa a haj és a fejbőr teljesen megszabadul a felrakódott idegen anyagoktól. Orvosiilag kipróbálva és ajánlva. Kapható mindenütt.

FRIEDLER-LABORATÓRIUM

Budapest, VII. kerület, Murányi ucca 46 sz.
Telefón: József 464-71

Szépség + Flatalság =
SZAKÁL RÓZSI kozmetikája
 IV, Szervita tér 4, I. em. 9.

RUHASZAKADÁS

művészi műtömése, harisnyák művészi javítása
 Dr. KASSAINÉ iparművészeti műhelyében VII,
 Lövéde tér 1. Telefon: József 395-34

Valósággal felháborította az a gondolat, hogy Gibson ilyen könnyen hagyta lerázni magát.

Az inas visszajött és a teát Mary elé tette. Mary gépiesen nyúlt a csésze után.

— Mást nem parancsol, kisasszony? — kérdezte az inas.

Erre a hangra Mary leejtette a csészt és halkan felsikoltott. Csak egészen halkan, mert nagy meglepetése és rémülete ellenére is volt annyi önuralma, hogy ne csapjon lármát.

— Távozzon! — kiáltotta és felkapva revolverét, Gibsonra fogta.

— Nem megyek! Lőjön hát agyon, ha kedve tartja. Legalább bebizonyítottam, hogy igazán szerelem, hogy meghalok magáért! Hallgasson meg, Mary! Meg kell hallgatnia! Maga egyszer görlnek öltözött és úgy jött hoz-

zám, a színházba. Most én visszaadtam a kölesönt. Inasruhában hatoltam be magához. Higyje el, ez nehezebb volt, mert kötelezettséget vállaltam a vén Johnnal szemben, hogy életfogytig tartom, ha ebből kellemetlensége származna. És most kvittek vagyunk, Mary!

— Kvittek? Hogy érti ezt? Talán nekem is van férjem? Mint ahogyan magának felesége van?

— Nincsen feleségem, Mary! Az egész csak kitalált trükk! És én nem is tudnék mást szeretni, csak magát!

— Igaz ez, Tomy?

— Esküszöm!

A nagy érzések a legújabb tudományos megállapítás szerint elektromos hullámokat sugároznak ki. Ezeket az elektromos hullámokat érezhette meg miss Dóra, aki ebben a pillanatban lé-

— Leejtette a csészt és halkan felsikoltott...

KOÓS JOZSEF

SZÜCS • KÜRSCHNER • FOURREUR
BUDAPEST, IV, MÁRIA VALÉRIA U. 7.
Vis-à-vis: Hotel Hungária, Carlton, Bristol
szállodákkal szemben.

TELEFÓN: AUTOMATA 851-28

A „Délbáb“ olvasói
nagy kedvezményben részesülnek.

pett be az Overton-palota kapuján. Minden szakértő tanúságot tehet állításom igazsága mellett, hogy nem kis teljesítmény az, amikor az operett-primadonna drámai szerepeket játszik. Dóra nagy volt e pillanatban. A haja kissé megkúszálva, alakja kiegyenesedett, szemében vad tűz és indulat lobogott, a hangja két fokkal mélyebb volt a rendesnél, mezzoszopránja úgy dübörgött, mint a legmélyebb alt.

A portás felugrott és ijedten nézett erre a különös, kétségbeesett nőre.

— Bocsásson be, barátom! — szavalta Dóra. — A tisztesség és női becsület nevében követeltem, hogy nyissa meg a kaput!

Ez az utóbbi kérelem tulajdonképpen egészen fölösleges volt, mert Dóra a kapun belül, a hallban állt, de a hangsúly és lendület követelte e súlyos szavakat.

— Bocsánát, kisaszony — válaszolta a kapus, — mr. Overtonnál éppen vendég van. Egy úr...

— Tudom! Ezzel az úrral van éppen leszámolnivalóm!

— Majd feltelefonálok!

— Fölsöleges. Nem érek rá várakozni. Egy percet sem veszíthetek!

És mielőtt a meglepett kapus magához térhetett volna, Dóra már rohant

is fel a lépcsőkön. Micsoda rohanás volt ez! Az edzett és fürgelábú táncosnő vakmerő szökkenése. A kapus kétségbeesetten rohant utána, de Dóra valósággal röpült. Az angol görlliskola dicsősége volt ez a lépcsőn való szárguldas. A portás még alig haladt út lépcsőfokot, Dóra már ott állt a szalón ajtaja előtt és benyitott.

És abban a pillanatban felsikoltott. De ez a sikoly már nem volt színészi, hanem valódi, őszinte, meglepett sikoly. És ugyanakkor egy éppen ilyen sikoltás felett a másik oldalról is. Csakhogy ez sokkal mélyebb, férfihang volt.

— Harry!

— Dóra!

Mr. Overton és a felesége szájtátva a meglepetéstől és megbotránkozástól, szinte megdermedve álltak. De mit törtődött ezzel Dóra, aki egy pillanat alatt fölismerte a helyzetet és ugyanakkor tüneményes gyorsasággal már készen is volt haditervével.

— Hogyan kerültél ide, Dóra? — kérdezte lord Swensbury, magához térve meglepetéséből.

— Tudtam, hogy itt vagy, hogy viszatértél Londonba, jelentették a barátaim. És volt szíved, ezt eltitkolni?

— De hiszen, miattad jöttem vissza. A vasútról egyenesen a legjobb barátomhoz hajtottam, mr. Overtonhoz, hogy megmondjam neki: nem tudok élni nélküled! És most hallom tőlük, hogy miért húztad-halasztottad az eljegyzésünket. Mert férjes asszony vagy. Tom Gibson felesége!

(Folytatjuk)

Terítés tálalás

A szép tálalás a legegyszerűbb ételt is izletesebbé, gusztusosabbá teszi. Ára bérmentve 1 pengő 20 fillér.

Mind a két füzet megrendelhető:

Délbáb kiadóhivatalában, VII, Dohány ucca 12.

Dáma és gavallér

című füzet kimeríti mindazokat a formákat, melyek a társadalmi érintkezésben a jó modornak és biztos fellépésnek elengedhetetlen kellékei. Ára bérmentve 1 pengő 90 fillér.

— Bár igaz volna, bácsi, mi, sajnos, tudunk róla — és azzal összecsapva könyvét, belejött előttünk az osztályba.

Igy tudtuk meg tehát, hogy az Operaházban az apró balettnövendékek számára

elemi iskolát rendeztetett be a kultuszminiszter.

Tekintettel arra, hogy az apróságok délelőtt a balettanulással és próbákkal vannak elfoglalva, az előadások délután háromtól hétig tartanak. A balettnövendékeket Pótz Malvin és Brada Ödön vezetik be a táncművészet rejtelseibe. Pótz Malvin neve nem ismeretlen az operaházi közönség előtt, mert mint szólótáncosnó sok sikerre tekinthet vissza az Operaházban. Két évvel ezelőtt azonban bokaficamodás miatt kénytelen volt abbahagyni a táncot és azóta ő az egyik növendékcsoport vezetője.

— E pillanatban harminchat növendékünk van, akikből hat fiú és harminc lány — magyarázta a közben megérkezett Pótz Malvin. — Ezeknek

az életkora hat és tizennégy év között váltakozik. A balettnövendékeknek hat évig kell tanulni. Az előkészítő után — amely szintén egy évig tart — öt osztályt kell elvégezni, hogy végre kitanulják a balettet.

Az operaházi elemi iskola tavaly kezdte meg működését, amelyre főként azért volt szükség, mert a növendékek operaházi elfoglaltságuk miatt a rendes délelőtti elemi iskolákat nem tudták látogatni. Az iskolának csak huszonnyolc tagja van, mert a többiek magánúton tanulnak. A balett elemi iskola hat osztályból áll és *ennek elvégzése kötelező*. A tanszerek és tankönyvek beszerzése az Operaház költségén történik. Az iskola egyébként is a legkitünőbbben van felszerelve és bármelyik nyilvános elemivel felveheti a versenyt. A tanítást két állami tanítónő végzi a lehető legszigorúbban és legkomolyabban.

Hát így néz ki a balettnövendékek élete. Délelőtti próba, délután tanulás és este esetleg tánc valamelyik operában. A kis balettpatkányok életét, ezek után azt hisszük, senki sem irigyli.

Délután az iskolában (Harsányi lev.)

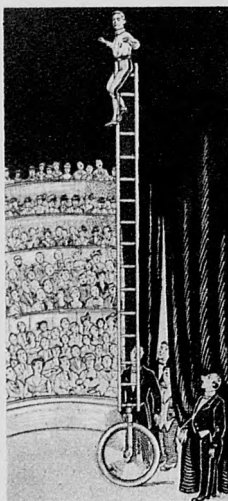
A vakmerő kerékpáros

A rohanó automobil, a motorkerékpár meglehetősen háttérbe szorította a békeidők kedvenc közlekedési eszközét, a kerékpárt. A metropolisok forgatagában bizony alaposan lemaradt a kerékpár, amelyen pedig a tizenöt év előtti fiatalság boldogan „száguldozott”, sportolt és szórakozott. A külvárosokban ma is látni fiatalembereket, akik az ucca népe előtt produkálják magukat, kis köröket írnak le és kormányzás nélkül veszélyeztetik a járókelők testi épségét, de a modern kisgyerekek már kis autók és kis motorkerékpár után vágyik.

A régi kerékpár hovastova csak a varieték világában fog megmaradni, ott is mint produkció, bizonyítékul az emberi ügyességnek, kitartásnak és vakmerőségnek.

A kerékpározás bravuros művészetét egy német fiatalember, Harry Berenfeld vitte csodálatos tőkélyre. Az ő mutatványai mindenütt csodálatot és feltűnést keltettek.

Harry Berenfeld nagyon szegény családból származik, már gyermekkorában maga kereste meg a gyermekeként, mint egy berlini cég kifutója. Gyermekkorában ajándékba kapott egy használt kerékpárt, amelyet nagyon megszeretett. Az elfoglaltságán kívül mindig csak kerékpározott

Harry Berenfeld egyik mutatványa

Berlin külvárosában. Vasárnaponként nagy kirándulásokat tett s ilyenkor gyakorolni kezdte, önmaga erejéből, a bravuros dolgokat. Bizony sok sebhely és zúzódás jelezték a kis Harry előmenetelének egy-egy etappját. Tizenhét éves korában már olyan tökéletes mutatványokat produkált, hogy a külvárosi nép megtapsolta. Végre is

egy cirkuszi előadás döntötte el a sorsát. Berlin legsötétebb külvárosában pár hétre cirkusz ütötte föl a tanyáját. Ide tévedt be a kis Harry előadást nézni. Aztán ott is maradt. Minden este ott ólálkodott a cirkusz körül, megbarátkozott az egyik lovászfíúval és attól kezdve a cirkusz állandó vendége lett. Persze nem mint néző, hanem mint — *kis habitue*. Egy szép napon azzal rukkolt elő Harry a barátjának, hogy szeretne ő is — a cirkuszban föllépni, mégpedig kerékpárjával együtt. A barátja természetesen kinevette. Harry erre egyik délelben — ebéidő alatt — megmutatta tudományát a cirkusz udvarán a cirkusz próbáló személyzetének. Egy csöpp lámpalázat sem érzett, amikor szakemberek előtt kellett produkálnia magát. Összeszedte minden erejét s nagyszerű dolgokat produkált kis bicikléjével.

Mindenki elismerte, hogy nagyon tehetséges de természetesen még nem tud olyat — mondták, — amivel pénzt is lehet keresni. A cirkusz igazgatója kijelentette, hogy hajlandó ott tartani, természetesen nem mint artistát, hanem mint segéderőt a produkcióknál, aztán majd később... meglátja. A kis Harry pályát változtatott. A cirkusz tagjává lett. Két év alatt elsajátította a kerékpározás minden bravurját. Első fellépése Brüsszelben volt, óriási sikerrel. Attól kezdve csak impresszárióval dolgozott s sikerült mindig rendkívül előnyös szerződésekhez jutnia a nagy metropolisok varietéiben is, nemcsak cirkuszokban.

Többféle szenzációs mutatványa van. Az egyensúlyozás művészetét mutatja be — kerékpáron. Egy magas állvány tetejére helyezett billenődeszkán dolgozik kerékpárjával. Elvégti az összes nehéz, de tipikus kerékpármutatványokat, azzal a különbséggel, hogy állandóan egyensúlyban kell tartania mutatvány közben a billenődeszkát, hogy le ne zuhanjon. *Egy rossz mozdulat és a nyakát tiheli,* viszont a veszélyesség fokozza a mutatvány értékét. De még soha nem történt baja. Remélhetőleg ezentúl sem történik.

vékony húr bármelyik percben elszakadhatott volna.

A repülő ló trükkje pedig a következő:

Douglas Fairbanks fehér lovon lovagolt fehér fellegek között. A valóságban Doug egy fekete bársonnyal bevont és deszkákból épített úton lovagolt felfelé. Ez a fekete út nem látszott a filmen, a fehér felhők pedig papírdíszletek voltak, amelyek láthatatlan cérnaszálakon függtek.

Ezeket a trükköket Doug technikai tanácsadói találták ki, de volt a filmben egy jelenet, amelyet maga a filmszínész készített el és amelyről nem nyilatkozott. Ebben a jelenetben Douglas Fairbanks egy *varázkötelet* dobott a levegőbe, amely *mereven megállt a magasban*. A kötélt most úgy nézett ki, mintha kifeszített drót lett volna. De nem! Doug villámgyorsan felkúszott a kötéltre és amikor a végére ért, megfogta a kötélt végét és ledobta a földre...

Doug *titka* egy szép napon mégis kipattant. Megállapították, hogy a *jelenetet fordítva, fejjel lefelé készítették*

el. A díszleteket *fordítva* építették fel és a kötélt nem felfelé, hanem lefelé lógott és Doug sem felfelé mászott a kötélen, hanem fejjel lefelé. Az egész jelenetben csak a fejjel lefelé való mászás volt nehéz, de néhány napi gyakorlat után ez is könnyen ment...

Hollywood az *örök tavasz* hónapján kerül el, amiből az következik, hogy a filmvárosban *ismeretlen fogalom a hó*. Gyakran azonban olyan filmeket is készítenek, amelyek havas tájakon játszódhatnak. Ezeket a filmeket nem mindig *Alaszkában* készítik el, hanem egyszerűen *műhivat* készítenek. Legutóbb egy svájci történetet vittek vászonra és miután minden hótrükköt végigpróbáltak, megállapították, hogy mindegyikről száz lépésről is látszik, hogy *imitáció*. Elhívták a leghíresebb hollywoodi hószakembert... Igen, ilyen is van Hollywoodban...

Ez a hószakember néhány pillanatig gondolkozott, majd *őrült aszbeszt és rozsliszt keverékéből néhány tonna „havat” készített*. Raquel Torres vidáman sielt ezen a havon és a mozi nézőknek eszükbe sem jutott a hó valóságában kételkedni...

Raquel Torres vidáman siel a mű-havon (Fotó M—G—M)

Mary Brian

Mary Brian,

a kedves amerikai filmszínésznő két esztendővel ezelőtt olyan szerződést kötött filmgyárával, hogy két éven át nem vágathatja le hosszú haját. A kis Mary addig mindig hosszú hajjal szerepelt a felvevőgép előtt. Szerződése most lejárt és azonnal elment a fodrászhoz és bubisra vágatta a haját. Valószínű, hogy így is szép lesz a mozivásznon.

Gyakran alakított

nyomorékokat és nyomorult embereket Lon Chaney és most ő is súlyosan megbelegedett. Egyik filmjében egy valóban nyaktörő produkciót végzett és ennek következtében megsérült. A neves jellemzés nem törődött a sérüléssel, tovább játszott, de másnap kórházba kellett szállítani, ahol megoperálták a nyakát. Felépülése után üdülni megy és ennek következtében hosszú hónapokon keresztül nem fog szerepelni a stúdióban.

Mi történt?

Olga Baclanova

A nagy

Douglas Fairbanks fia, aki nemrégiben vette feleségül Joan Crawford filmszínésznőt, az utóbbi időben a költészet kedvéért nagyon elhanyagolja a filmezést. Az alig 25 éves fiúnak eddig nyolc verseskötete jelent meg és most egyszerre három könyvre fog megjelenni. Az új könyvek címe: Az égő szív; A lélek cellái és Csak egyszer kellett meglenni...

Sokat beszélnek

Hollywoodban Olga Baclanova bukásáról. Baclanova asszonyt Pola Negri utódául szerződtették le Amerikában és kezdetben a némafilmekben nagy-szerű sikereket aratott, de első beszélő-filmjében megbukott. Hír szerint nem-sokára búcsút mond Amerikának és visszamegy a színpadra, amelyhez a film miatt lett hűtlen.

NŐI RUHA SZÖVET, SELYEM, BÁRSONY és MOSÓ KELMÉIM

Alanti hihetetlen olcsó árai nem szorulnak hangzatos reklámra

44 évi szolid hírnevem garantálja a kiváló minőséget és legújabb divatot!

Pijama-flaneli	.. 1.16 és	88	fillér	Gyapjú crépe de chine	lágyesű 130 széles	9.	Pengő
Matlassé	flanell-háttal	2.	Pengő	Velourchiffon	csak fekete	10.	Pengő
Jumper-szövet	5.80, 4.20 és	2.	Pengő	Crépe satin	egész nehéz 13.80 és	11.	Pengő
Gyapjú Ondamussa	puhar szín-választékban	4.	Pengő	Crépe de chine	selyem	5.	Pengő
Gyapjú crepella	duplaszél-les	6.	Pengő	Brokát kabátbélés	3.20 és	2.	Pengő
Crepe armure	tiszta gyapjú	6.	Pengő	Angol ruhahársony	9.80 és	7.	Pengő
Bársony	minden színben	3.	Pengő	Satin „Ramona“	ruha és kabátbélésre	5.	Pengő
Cord bársony	divatmintás	4.	Pengő	Jumper trikó	... MAR	5.	Pengő

Kabát-szövetek (MOST) 9.80, 13.50, 16.50 (EZELŐTT) P 14.—, P 16.—, P 23.—

WEINER MATYÁS Budapest, VI. Andrassy út 3

Cso
kivánc
kértek
regény
telen
kivánc
tén be
teszem
gondol
Még
Lehet,
gikus
nek e
lehetsé
gyerm
érezte
séget,
helyem

Ma
tem és
nemes
szárma
vott,
birtok
mői
dig el
Apám
tén e
mazot
egy je
vette
csak r
apám
másod
az ő
apám
és így
gyon
ban, i
csak
nak a
Házur
nagyon
lat ur
mindig
ebédelt
anyám
karács
hült v
ez a

Nils A
(Fotó M

Malmö-től Hollywoodig

írta Nils Asther

Csodálatos, hogy az emberek mennyire kíváncsiak az élettörténetemre. Annyiszor kértek már arra, hogy írjam meg életem regényét, hogy most végül mégis kénytelen vagyok tollat venni a kezembe és a kívánságot teljesíteni. Pedig öszintén bevallom, hogy nem szívesen teszem, mert még ma is rettegve gondolok a gyermekkoromra. Még az emlékek is fájnak. Lehet, hogy túlságosan tragikusan fogom fel életemnek ezt a korszakát, de lehetséges, hogy más gyermek is éppen úgy érezte volna a keserűséget, mint én, ha a helyemben lett volna.

Malmöben születtem és apám előkelő nemesi családból származott. Gazdag volt, gyárjai és földbirtokai voltak s malmöi házukban mindig előkelő társaság volt. Apám első felesége szintén előkelő családból származott, de az ő halála után egy festőiskolai tanár leányát vette feleségül. Ez a házasság csak rövid ideig volt boldog, mert apám hamarosan úgy érezte, hogy második felesége, anyám, nem illik az ő előkelő családjába. Bátyám apám első házasságából származott és így érthető, hogy apám nagyon szerette őt, sokkal jobban, mint engemet, aki csak „egy tanár leányának a fia” voltam... Házunkban állandóan nagyon hideg hangulat uralkodott, apám mindig a bátyámmal ebédelt, én meg az anyámmal. Csak karácsonykor enyhült valamennyire ez a hangulat.

Nils Asther
(Fotó M—G—M)

Ilyenkor nagyapámot vártuk, aki szintén különbséget tett köztem és bátyám között. Ilyenkor bátyám mindig tíz korona zsebpénzt kapott tőle, én azonban csak ötöt... Nagyapám ezzel is azt akarta dokumentálni, hogy bátyámat sokkal többre becsüli, mint engemet.

*

Az iskolában nem voltak barátaim, mert túlságosan jókedvűek voltak hozzám képest. Játzás helyett inkább olvastam és a sok olvasás is hozzájárult ahhoz, hogy komor és szóllan lettem. Otthon azonban néha mégis játszottam. Bábokat faragtam és ezekkel színházat játszottam — egymagamban. Nem voltam jó tanuló, mert csak egyes dolgok érdekelték és ezek kedvéért minden más tantárgyat elhanyagoltam.

Egyszer, amikor ismét eljött a karácsony — tizenégy éves voltam akkor — már előre féltem a megaláztatásoktól. Rövid gondolkodás után arra kértem anyámat, hogy az ünnepet egy kis szigeten töltsük el. Anyám szívesen egyezett bele a terembe, mert ő sem szívesen találkozott apám rokonaival. A szigeten nagyon boldog voltam és ebben az időben éreztem először, hogy mi a szerelem. Egy nálamnál idősebb, körülbelül húszéves fekete hajú lányba szerettem, akinek mindennap hosszú levelet írtam. A lány nagyon komolyan vette udvarlásomat és én természetesen nem vettem észre, hogy tilokban nagyon jól mulat a kisfiú szerelmén. Én azonban annál kitartóbban szerettem, kis ajándékokkal leptem meg és egyszer elhatároztam, hogy aranygyűrűt vásárolok neki, de mivel csak kevés pénzem volt, ezüst gyűrűt vettem és ebbe a következőket vésettem bele: „Beszélni ezüst, hallgatni arany”.

Nils Asther kedvenc játéktársával, egy leopárdral

Ez a szerelem nemsokára egészen elhalványodott bennem, mert ezután még jobban éreztem a szülőház ridegségét. Egy napon — anélkül, hogy megelőzően gondoltam volna erre — az apám elé álltam és azt mondtam neki, hogy színész akarok lenni.

Nagy haragra gerjedt és végül kijelentette, hogy elhatározásomon nem is csodálkozik, mert hiszen anyai nagyapám csak tanár volt... Ezután már nem sokat törődtem apám haragjával, hanem elbúcsúztam anyámtól. Kopenhágába utaztam, ahol egy Hertel nevű színészt kerestem fel. Arra kértem őt, hogy vállalja el tanításomat, ő azonban kijelentette, hogy olyan gyenge a fizikumom, hogy alkalmatlan vagyok a színpadi szereplésre.

En erre nem ijedtem meg, hanem sportolni és tornázni kezdtem és amikor hat hónap múlva ismét Hertel elé álltam, már elég erősnek tartott. Fél éven keresztül tanított, majd Stockholmba utaztam pihenni. A fővárosban több barátommal találkoztam, akikkel több héten keresztül sieltem.

Stelés közben látott meg Mauritz Stiller filmrendező, aki akkor éppen egy fiatal filmszínészt keresett. Nagyon megtetszeltem neki, de amikor megtudta, hogy sohasem szerepeltem színpadon, sem pedig műteremben, nem akart velem tovább tárgyalni, de én addig beszéltem, amíg végül mégis próbafelvételt készítettem rólam. A próbafelvétel kitűnően sikerült, annyira jól, hogy Stiller csodálkozva kérdezte tőlem, hogy hol tanultam játszani. Én megmondtam neki, hogy Hertel tanított meg az elemi színjátszásra. „Hertel? — kérdezte Stiller — akkor már értem...”

*

Apá
hogy e
koméd
üzente
menje
merl
jalait
A j
repen
tem a
mutat
aratóh
rövid
tam a
tizede
Els
sikert
szédü

Az
ált-
szei
ten
érd
mu
fil.
sze-

Hollywoodban mesélik.....

Hollywood, 1929 október.

Hollywoodban sokat mesélnek. A főmesemondók maguk a filmsztárok, akik szívesen terjesztenek egymásról kellemes és kellemetlen pletykákat. Az utóbbiakat a legszívesebben. Azt mesélik, hogy Jascha Heifetz, a világhírű hegedűművész válik feleségétől, Florence Vidor filmszínésznőtől. A híres házaspár néhány héttel ezelőtt résztvett Richard Barthelmess nagyszabású yachtkirándulásán és közben egészen csekély dolgon csúnyán összeveszett. Ez lenne az oka az állítólagos válásnak. Sokan ezzel a hírrel ellentétben azt mondják, hogy Heifetzék ideális, boldog házasságot élnek.

Jack Mulhall mesélte egy hollywoodi társaságban: — Egy kis nebraskai községben voltam látogatóban, ahol éppen egy nyolcvannyolcadrangú színtársulat vendégszerepelt. Este nem volt más dolgom, hát elmentem az előadásra, abban a reményben, hogy legalább jól fogok mulatni. Ibsen egyik nagy drámáját adták elő. Az első felvonás után a publikum lelkesen tapsolni kezdett és viharosan kiabálta: „Szerző!”... Szerző!...”

Jót mulattam a dolgon, mert hiszen egy kicsit jártas vagyok az irodalomban és sejtettem, hogy Ibsen már nincs az élők sorában, de annál nagyobb volt a meglepetésem, amikor szétnyílt a függöny és egy pocakos, frakkos úr jelent meg a színpadon és mély hajlongásokkal köszöntte meg a közönség tapsait. Ez

Vidám élet Richard Barthelmess yachtján. Balról jobbra: Barthelmess, Barthelmessné, Beatrice Lille, Jascha Heifetzné, (Florence Vidor) és Jascha Heifetz (Fotó First National)

gazán zavarba hozott és amikor előadás után elhagytam a színházat és szemem véletlenül a plakátra tévedt, még nagyobb meglepetéssel olvastam ott, hogy a szerző személyesen is megjelenik az előadáson. Erre aztán már igazán dühbe jöttem és elhatároztam, hogy felkeresem a „szerzőt”.

Az igazgató készségesen adott felvilágosítást és vállaimat veregetve, adta tudtomra, hogy a szerzőt megtalálom a szomszédos kávéházban.

A kávéházban tényleg megtaláltam a kis pocakos emberkét és így szóltam hozzá: „Mondja, barátom, hogy csinálja maga, hogy még halála után is részt tud venni az előadásain?...”

„Pszé — válaszolta ijedten a kis ember, — én nem vagyok Ibsen...”

„Azt jól tudom, de hát miért csinálja ezt?”

„Kérem, én abból élek, hogy szerző vagyok... A vidéki közönség nagyon szereti, ha a szerző is megjelenik a színpadon, de mivel az ilyesmi költ-

Két beszélőfilm-görl pulykapecsenyét akar enni (Fotó First National)

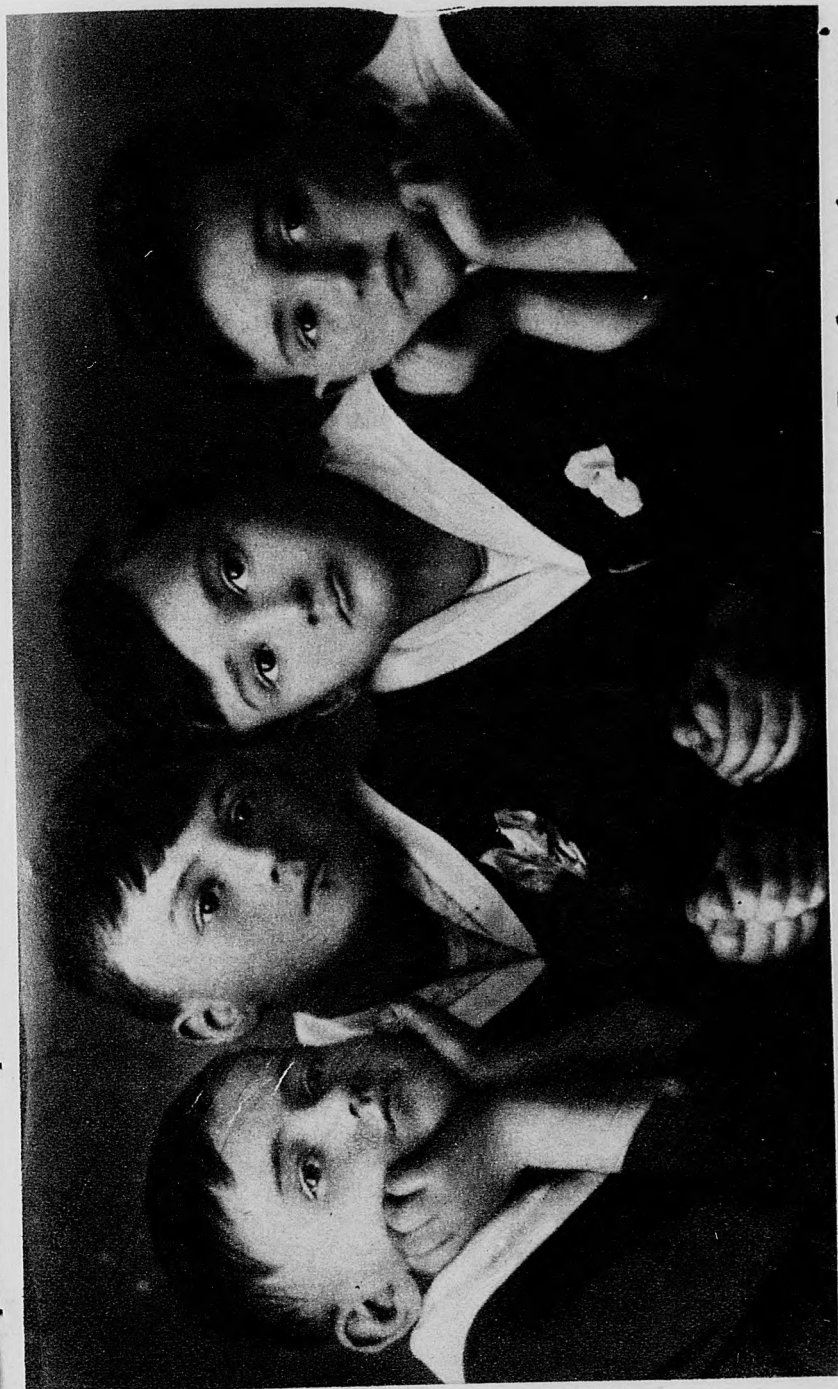
Joseph Morgan Henninger newyorki moziportás

séges dolog, hát én helyettesítem a szerzőt... Voltam én már Schiller is, Sardou, sőt még Shakespeare is...

A pocakos főleg az utolsó volt nagyon büszke — fejezte be meséjét Jack Mulhall.

Valóságos legendákat mesélnek egy Joseph Morgan Henninger nevű 21 éves indianapolisi fiúról, aki egy dollár 14 cent tőkével ment szülővárosából New-Yorkba, ahol az egyik nagy filmszínház portása lett. A fiú szorgalmasan végezte munkáját és készségesen adott útbaigazítást a közönségnek. Egy szép napon azonban mégis kénytelen volt jó állását otthagyni. A filmszínház tulajdonosa felfedezte, hogy a portás zseniális szobrász tehetség. Minden teke-tóriázás nélkül ellátta pénzzel és Párizsba küldte, ahol most egy képzőművészeti akadémia növendéke. A szerencsés fiút négy éven keresztül a filmszínház tulajdonosa fogja finanszírozni...

A pénzt viszont behozta, mert ezzel kapcsolatban sokat irtak róla. Reklám. A reklám és a pletyka pénzt ér.

Mi is csak Zifa baba hintőpor, krémel, szappan használunk. Mindenüft kapfafó!

a
is,
volt
sajt

egy
21
állár
ából
ilm-
asan
dott
szép
vont
nház
rtás
eke-
ríz-
űvé-
eren-
film-
man-

ez-
róla.
tyka

ELMENT A MÓRIC AMERIKÁBA

Chevalier

Lányok, lányok, párizsi midinetek sírjátok. *Elment a Móric Amerikába*. Igen, miután két héten át csekély esti 30.000 frank tiszteletdíj ellenében az Empire színpadáról régi slágereivel újra meghódította Párizs szívét, Maurice Chevalier újra hajóra szállt és visszaindult Hollywoodba.

Ez az egész európai kis kiruccanás nem volt számára pénzkeresési alkalom, hanem inkább egy kis látogatás, no meg egy kis reklám, mert történetesen éppen most kezdtek pergetni a francia fővárosban Maurice Chevalier első beszélő filmjét. A kitünő reklámnak meg is volt a hatása, mert a „La Chanson de Paris” első heti előadásait több mint 105.000-en nézték végig.

Most, amikor újra visszatér a dollár hatalma által mozgatott amerikai produkció világába, érdekesnek tartottam megkérdezni ezt a kitünő művészt amerikai tapasztalatairól és a közeljövő reményeiről.

— Vics nélkül mondom — kezdett beszélni Chevalier, — bizony az első időben keverseseket kellett nyelni odaát a nagyvízen túl.

Mert akármennyire forgatjuk is a dolgot, a beérkezett sztárok bizony nagyon görbe szemmel néznek minden új emberl, akiben vetélytársat sejtene-

nek. Hát ez érthető is, mert odaát nem dicsőségre, hanem komoly dologra — „dollárra” megy a játék. Eleinte nagyon bántott a dolog, mert engem bizony elkényeztettek a párizsiak, de azután viszagondoltam arra, hogy már éltem én át barátságtalanabb napokat is, amikor Németországban hadifogoly voltam. Ott pedig nem fizettek „dollárral”. Vigye az ördög. Nem kellek a sztár uraknak, meg a sztár hölgyeknek (miután az ember társas lény) elkomázok én a műszaki munkásokkal, meg a statisztákkal is — azok is éppen olyan dolgozó emberek.

mög
tozó

A
zalél
ténit
méril
lönö
szok
Ezt
Wie
ségé
tanu
a m
nálu
szük
wier
szél
egy
mik
nyel
mik
lunk
mik
nak
ház

T
zun
tésé
javi
tört

A
kén
ren
föer
vill
soll

▼▼

a 6
réd

T
kezo
tanp
Htr

b
is

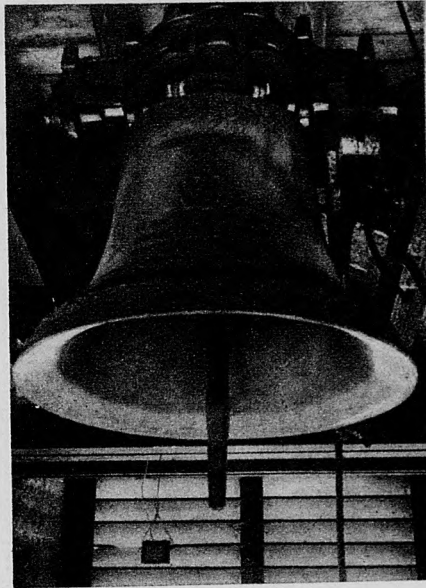
Az
Ná
I
bud
Köz
eseh

mögötti zörejeket és az adáshoz nem tartozó diskurzusokat is fölvenné.

A külföldi operaközvetítések 80 százaléka ugyanilyen berendezéssel történik, mint erről tanulmányutakon járt mérnökeink meggyőződtek. Nálunk különösen a wieni operaközvetítéseket szokták, mint tökéletest emlegetni. Ezt megtekendendő, alkalmam volt Wienbe utazni s a Ravag előzékenységéből az egész berendezésüket át tanulmányozni. Ez szóról-szóra azonos a miénkkel, azzal a különbséggel, hogy nálunk a zenekar igen összeszorított szűk helyen van elhelyezve, míg a wieni operaházban mintegy 10 méter széles sávon helyezkedik el. Ezért egyrészt távolabb kerül a színpadi mikrofonoktól, másrészt a Ravag kényelmesen helyezheti állványra szerelt mikrofonjait a zenekarban, míg nálunk erre hely nincs. A színpadi mikrofonok egyébként ugyanúgy vannak elhelyezve, mint a pesti Operaházban.

Természetesen állandóan foglalkozunk az operaközvetítések tökéleteseítésének kérdéseivel és ha bármily kis javításra lehetőség adódik, az megtörténik.

A külső közvetítések vezetékai egyébként igen kényesek. Bármilyen kis rendellenességet is megérez a Studio főerősítője. Az időjárás — eső, szél, villámlás — nagymértékben befolyásolja állapotukat. Még pedig nemcsak

Az Egyetem-téri lemplom harangja, mely a déli harangszót adja, lent a mikrofonja

a légvezetékeket, hanem a kábeleket is. Fontosabb helyeknél ezek ellen a zavarok ellen tartalékvonalakkal védekezünk. Az Operában például három különálló érpár köti össze a Studio erősítőjét.

a 69-ik oldalhosszon. Következik legújabb rádióhíreink elmondása.

Tudvalévő, hogy Berlinben ez évtől kezdve bevezették a rádió ének- és zene-tanfolyamot a német zeneakadémián. Hír szerint a

budapesti Zeneművészeti Főiskola is tanítani fogja a jövő szezontól kezdve ezt az új tantárgyat.

Az új tanszék tanára valószínűen Zsolt Nándor lesz. Más.

Ismeretes, hogy e hónapban lesz a budapesti mérkőzés után Prágában a Középeurópai Kupa döntője Újpest és a cseh Slavia csapatai között.

A prágai mérkőzést a budapesti Studio is közvetíteni fogja.

A bemondások természetesen magyar nyelven fognak történni. Más.

Közel két hete már, hogy a bécsi Studiónak nincs állandó speakerje. Az eddigi konferanszié, Arthur Richter, ugyanis nyugatomba vonult és azóta

mindennap más és más speaker-jelölt mondja be a műsorszámokat.

Döntés eddig még nem történt, mert egyik sem felel meg teljes mértékben a követelményeknek. Más.

A luxemburgi háromkilowattos adóállomás megkezdte próbaadásait a kétszázhuszonhárom méteres hullámhosszon.

Mai rádió híreink elmondását befejeztük. A viszont olvasásra a jövő héten ugyanitt.

Újabb eljárások a fagyás megszüntetésére

A németországi klinikák munkájának tanulmányozása akaratlanul is az örök riválissal, a francia tudománnyal való összehasonlításra készíti a szemlélőt. Speciális esetekből megállapítható, hogy a francia tudomány szellemességével és ötletességével szemben a német tudomány tervszerűsége és alapossága bátran fölveheti a versenyt. Meglepő, hogy itt Németországban egyes jelentéktelennek látszó problémák megoldásának micsoda hatalmas fölkészültséggel látnak neki s nem lennének igazi germánok, ha a megkezdett munkát eredményesen be nem fejeznék.

A német orvostudomány egyik legnagyobb érdeme a fénykezelés bevezetése a gyógykezelésbe. Az ultraibolya-sugarak therápiás felhasználása, a kvarzlámpa, a Röntgen-sugarak mind a német tudomány tervszerű munkájának gyümölcse. S a modern orvosi kozmetikában e módszerek az idők folyamán nélkülözhetetlenné váltak s alkalmazásuk a megfelelő esetekben majdnem mindig tökéletes eredménnyel járnak. Ha valahol azonban a várt eredmény nem következik be, azonnal megindul a kutató munka a hiányosság kipótlására, aminek eredménye azután egy újabb eljárás lesz.

Közvetlenül a tél beállta előtt a kozmetikus orvost pácienseinek nagy része ugyanazzal a panasszal keresi fel: a kezek, lábak, az orr fagyásával. Nemcsak esztétikai okok miatt, bár a kékesvörös, duzzadt kezek, a piros orr önmagukban is elég okot adnak az orvoskozmetikai beavatkozásra, hanem az elviselhetetlen viszketés miatt is, nem szólva az esetleges kisebese-
désről. E szerfölből kellemetlen kozmetikai megbetegedés gyógyítására a fűrösztéseken, ecsetelésen, kenőcsös kezeléseken kívül a fő therápiás beavatkozás a kvarz- és Röntgen-kezelés és a diathermia volt. Csakhogy gyakran adódtak esetek, amiközben a beavatkozások egyike sem hozta meg a kívánt eredményt. Itt a német klinikákon a

fagyások kezelésében két újabb metódust volt alkalmam megfigyelni. Egyik a paraffinos átmelegítése a fagyos testrészeknek, a másik pedig a rádiumos kezelés. Mindkét eljárásnak főcélja a fagyás következtében hűdött bőre-
terek tornáztatása az erek tágítása révén. A paraffinos átmelegítésnél direkt e célra előállított, nem tapadó paraffinkészítményt használnak, mellyel sikerült elérni, hogy a fagyott testrészeket égési sebek veszélye nélkül ezentúl kb. kétszer oly magas hőmérsékletre melegíthetjük fel, mint az eddigi eljárásokkal (borogatások, meleg fürdők, iszappakolás, diathermia). Ez eljárás nagy horderejét fölösleges kommentálni. Még egy nagy előnye, hogy kellő elővigyázattal a kisebese-
dett bőrön is alkalmazható s a sebek gyors gyógyulását nagy mértékben előmozdítja. A másik eljárás a rádiumos kezelés, mikor is a fagyott testrészeket rádióaktív ércet tartalmazó zsákokcába vagy kesztyűbe bújtatják: a rádióaktív sugarakkal való enyhe besugárzás nemcsak az erek tágítása révén fejt ki gyógyító hatást, hanem a bőr sejttevékenységének fokozása által is.

A német orvostudomány mindkét eljárásnak nagy optimizmussal néz elébe s a közeljövő remélhetőleg igazolni fogja ezt az optimizmust azzal, hogy a fagyások végleges gyógyítása megszűnik többé probléma lenni a kozmetikus orvos számára.

Berlin, 1929 szeptember.

Dr. Haller Tibor.

krémet, szappant használ.
Mindenütt kapható

Ezen d
pest, I

(Csine
hányz
dalt k
mok.

Szend
Borz
fo
Szend
va

Borz:
ne
a
le
en

Szend
rö
sz
cs
ho
tu
gy
ne
me
kö
a
be
re
k
ki
k
lé
pé

Akarl

Akarl

Akarl

Akarl

Hogy

EL

ah

AMI VAN, AZ SOSE JÓ

Komédia. Irta: Békeffi László

Ezen darab előadási joga bármely nyelven kizárólag Dr. Marton Sándor színpadi kiadótól, Budapest, IV., Bécsi uca szereshető meg. (Copyright 1929. by Dr. Alexander Marton, Budapest)

Személyek: { Szende Endre, híres költő
Borz Tibor, banktisztviselő
Bogár Bertalanné

(Csinosan berendezett garzónlakás. Dohányzóasztal, két fotel. A falon kétoldalt képek, a közepen vadásztrofeumok. Középen sezlón párnákkal. Jobbra, balra kijárat.)

Szende (le-fel jár).

Borz (a dohányzóasztalnál ül egyik fotelben és cigarettázik).

Szende: Akár hiszed, akár nem, így van, ahogy gondom.

Borz: Ne haragudj, öregem, de ezt nem tudom megérteni. Te, a költő, a lélekbúvár, te Szende Endre, a legszebb szerelmes versek költője, ennyire nem tudsz bánni a nőekkel.

Szende: Nem erről van szó, kérlek. Itt röviden arról van szó, hogy nincs szerencsém. Nincs a nőknél szerencsém. Nem mondom, édes Istenem, hogy nem sikerül itt-ott valami, de tudod, az az igazi nő, akire én vágyom, az nem jön, vagy ha jön is, nem marad meg nálam. Tovább megy. Az első találkozáskor a megkönyékezés, a szimpátia elnyerése a nőnél, az még rendben volna. Ha beszélgetés közben a verseimre terelődik a szó és a hangos társaság közt a szoba sarkában, ahova már kissé halványabban világít a lámpa, közelebb húzódok hozzá és a fülebe dúruzsolom egy-egy versemet, például:

Akarlak: nem tudom, hogyan, miért,
(mikor?)

Akarlak és kezem szívedbe tipor,

Akarlak és ha nem akarlak is, vágylak.

Akarlak, nem nézlek és mégis látlak.

Akarlak és úgy gyöttrődöm e kőn,

Hogy reggelig a fogamat szívom.

Ekkor a nő már az enyém. Akkor, abban a percben az enyém. Azután

megbeszéljük az első randevút. A nő eljön és a randevún rendszerint elvesztem a nőt. Látod, a mostani esetem is így van. A nő el van tőlem szédülve, imád, ide fog jönni és bizonyos, hogy a régi nóta következik. Itt fog hagyni. Úgy fog elmenni, ahogy idejött.

Borz: Na látod, úgy-e, nekem van igazam? Nem szerencse kérdése ez, öregem, mert hiszen a nőt az első találkozáskor megfőzöd és csak a másodiknál veszted el. Tehát másutt van a baj. Nem tudod a nőt kezelni. Hiába vagy költő és író és esztétikus és hiába mondjátok a tehozzád hasonló, hogy „a nő oly titokzatos és mély, mint a tenger.” A fenét titokzatos. Édes barátom, jegyezd meg magadnak, hogy minden nőt meg lehet főzni. A nőkben

Gubacsi út 13.

rengeteg közös vonás van. Ezt már nálamnál nagyobb tudósok is megállapították. Én nem vagyok tudós, csak egyszerű bankhivatalnok a Hitelbanknál, mégis öregem én tudom jobban, hogy melyik minden nőnek a gyenge oldala, ahol megtámadható, sőt! — el is fogadható.

Szende: Nézd, Tiborkám, a gyermekkor emlékei annyira összekapcsolják az embert; nem azért ültünk egy padban az I/c-től a VIII-ikig, nem azért húztalak át minden pótvizsgán, hogy most ne segíts te rajtam. Mondd, mit csináljak? Mondd meg, melyik szerinted az a bizonyos gyenge oldal? De gyorsan, mert mulik az idő és a nő rögtön itt lesz.

Borz: Hát idefigyelj. Minden nőnek az kell, amit rendes életkörülmények közt nem kap, vagyis a nőnek mindig más kell, mint ami van. Amíg mi férfiak rendszerint rabjai leszünk a megszerzett életkörülményeknek és minden változást az életünkben nehezen tudunk megszokni és terhünkre van, ha kizökkenünk a rendes kerékvágásból és mindig a mult-hoz húzunk vissza, addig a nőt minden olyannal el lehet szédíteni, ami előtte új, ami ismeretlen. A legremekebb példa erre a divat. Férfiak közt még ma is látni alakokat, Ferenc József-kabátban, csokor nyakkendővel, vagy mit tudom én zsakettben, hozzá hímezett bársonymellénnyel és magasszárú sárga cipő, de a nők közt egyet sem találsz a legeldugottabb vidéken, a legkisebb községben sem, aki például hosszú, slepkes szoknyában járna, ami pedig nem is olyan régen, 10—12 év előtt még divat volt. Vagy itt van a bubifrizura. 70 éves dédanyákat látni 8 unokával a Duna-korzón bubinak maszkirozva. Úgyanígy van a szerelemben. A szegény lányt meg lehet főzni jómóddal, dohánnyal, a gazdag üzleti világban élő, gondta-

lan, elkényeztetett leányt romantikus szegénységgel, az asszonyt, ha a férje kedves, áldozatkész, finom, udvarias, gyengéd, alkalmazkodó, ezt az asszonyt parancsoló modorral, ellenmondást nem tűréssel, drasztikummal, sőt durvasággal lehet meghódítani és fordítva.

Szende: Édes öregem, el vagyok ragadtatva a fejtegetésedtől. Igazatok van, hogy mi költők nem vagyunk praktikusak. De ha már ennyire vagyunk és ilyen jó vagy hozzám és így ellátsz tanáccsal, gyorsan beavatlak a mostani ügyembe. De természetesen becsületszavadat adod, hogy ez örökké a kettőnk titka marad. Abszolút tisztességes férjes asszonyról van szó.

Borz: Kérlek, ez csak természetes. *(Kézét fogják.)*

Szende: Négy nappal ezelőtt megismerkedtem egy drága, angyali kis asszonykával... Bogárnéval.

Borz (leplezett meglepetéssel): A Bogár Bertalan feleségével?

Szende: Úgy van. Ismered őket?

Borz: Csak úgy futólag, mondhatnám látásból. Nem is annyira az asszonyt, mint inkább a férjét ismerem. Cégvezető a Belga biztosítónál és arról híres, hogy szenvedélyesen gyűjti az elefántesontnyelű botokat.

Szende: Igen, ő az. Hát barátom, ez az asszony egy isteni nő! Édes, drága, bűbájos asszony. És halálosan belebolondultam. Bertótyék társaságában ismerkedtem meg vele a Gellértben. Már az első pillanattól főzni kezdtem és ne vedd szerénytelenségnek, ha azt mondom, nem sikertelenül. Én is már az első percben megtetszettem neki, másnap telefonáltam, harmadnap már egy budai cukrászdában találkoztunk és ott már határozottan éreztem, hogy a nő szeret engem. Hát édes, drága Tiborkám, te, amint mondod, ismered

Magyar lányok, asszonyok!
Magyar mintát varrjatok!
Munkátokhoz terveket
Nálam készíttessetek!

CS. FERENCZI JOLÁN IV, Mária Valéria u. 3.
Mindenfajta régi és új kézimunkák

Dr. Fényes

szakorvos
Rákóczi út 32. I.
em. 1. (Rókussal
szemben) Rendel-
egész nap

A PESTI HIRLAP VEZET!

Legtöbb az előfizetője

Legtöbb a vásárlója

Legtöbb a nagyhirdetése

Legtöbb az apróhirdetése

MI AZ OKA

a PESTI HIRLAP ezen felül-
mulhatatlan népszerűségének
világviszonylatban is páratlan elterjedtségének

Mert független

minden politikai és gazdasági érdekeltségtől és kizárólag a magyar nemzet nagy érdekeinek harcos katonája

Mert a legjobb ujság:

minden időkhben a legkiválóbb írók, publicisták és ujságírók írták és írják és hírszolgálat a legjobb és leggyorsabb

Mert a legáldozatkészebb

közönségével szemben: oldalterjedelme a legnagyobb, naponkénti ingyenes aktuális műmelléklete a Képes Pesti Hírlap, hetenkénti ingyenes szép-irodalmi hetilapja: a Pesti Hírlap Vasárnapja

Mert a legtöbb ajándékot és kedvezményt nyújtja

ezenfelül is: ingyen karácsonykor a Pesti Hírlap Képes Nagy Naptárát és a 10.000 pengős balesetbiztosítást. — Kedvezményes áron: A Műveltség Utja; a Pesti Hírlap Díszkönyvtára, a Pesti Hírlap Könyvek; olcsó színházjegyek.

öt és ami a fontos, még jobban ismered a férjét. Informálj engem, édes öregem, amennyire ez csak módodban van, hogy milyen ennek az anyagi nőnek a férje és általában milyenek a nő körülményei?

Borz: Hát kérlek, a férj az az eset éppen, amit az előbb mondtam, sőt még olyanabb. Egy csendes, hallgatag, alázatos ember, ahogy én ismerem. Szótlan, elmélyedő, néha órákig ülnek a feleségével a kávéházban délután, anélkül, hogy egy szót szólna hozzá és ha szól, mindig halk, csendes szóval, nem is lehet hallani, mit beszélnek. Voltam egyszer a társaságukban, a férjnek nem volt más szava, mint: „drágám“, „oh, parancsolj!“, „ahogy te akarsz, édes angyalom“, „szívikém.“

Szende: Na barátom, akkor most már bízd rám a dolgot.

Borz: Csak nem őt várod ide most délután?

Szende: De mennyire őt. De mennyire. Az első randevúm vele. És neki is ez az első randevúja egy férfival garzón lakásban. De az is lehet, hogy ez nekem az utolsó randevúm. A legutolsó. Mert ha ezzel a nővel is úgy járok, mint a többivel, vagyis itt fog hagyni, úgy a nőkkel örökre végeztem. Eladom a lakásomat, minden bútorem, szőnyegeimet, mindent, amit csak itt látsz, beköltözöm egy szállodába és nem akarok többé nőt látni!

Borz: Édes öregem, ha követed az én tanácsomat, garantálom, hogy ez a randevúd nem fog rosszul végződni.

Szende: Szóval a férj egy csendes, hallgatag (utánozza, ahogy mondja) nyim-nyám alak. Hát csak bízd rám! Ezt a nőt itt máma elintézem. (Az óráját nézi.) Hanem most már menj, drága öregem, ne haragudj, hogy elküldelek, de hat perc múlva öt óra és Paula azt mondta, hogy

pontos lesz, mert hat órákor el kell menie.

Borz: Hát szervusz, öregem. Csak ügyesen, úgy, ahogy mondtam.

Szende (tuszkolja kifelé Borzot): Szervusz öregem, nagyon köszönöm a tanácsaidat, soha nem fogom elfelejteni.

Borz: Szervusz, sok szerencsét. (Jobbra el.)

Szende (izgatottan rendezgetni kezd a szobában, megigazítja a virágot a vázában, parfümöt fúj szét, cigarettára gyújt).

Borz (jobbról izgatottan be): Kérlek, öregem, roppant kellemetlen a dolog, ahogy megindulok lefelé a lépcsőn, véletlenül lenézek és látom, hogy Bogárné már jön fölfelé. Hamar visszarohantam, mert képzelheted, nem lett volna neki kellemes a találkozás velem, aki éppen téled jövök. Most mit csináljunk?

Szende: Rémes, kellemetlen. Hanem várj csak, azt hiszem, rendbe lesz a dolog. (Bal felé mutat.) Te azonnal bemégy ebbe a szobába és ott maradsz addig, amíg én a hölgygel a hálóba nem távozom. Mert remélem, hogy... távozni fogok. De kérlek, add a szent becsületszavadat, hogy a szobából ki nem mozdulsz, abban a percben, ahogy mi bementünk a hálóba, rögtön elhagyod a lakást.

Borz: Kérlek, ez csak természetes. (Kézet ad.) Becsületszavamra.

Szende: No menj, menj. (Kivülről csöngetés.) Már itt is van! (Hamar betuszkolja Borzot a másik szobába, majd kirohan a jobbján.)

Bogárné (izgatottan belép, Szende utána): Jaj, csakhogy itt vagyok, azaz, bár ne volnék itt. Úgy félek, hogy meglátott valaki.

Szende: Teljesen ki van zárva, nagy-

FORNÉT HUGÓ

selyem, bársony, szövet és csipke áruháza
most csak

VII. Erzsébet körút 44 szám alatt
(a Royal Apollóval szemben) létezik

Telefón: J. 335-97. Elsőrendű árú olcsó eladás

„Firenze“

Ajándéktárgyak:
Babák, bőrmunkák
lámpaernyők
Tanfolyamok

Iparművészeti műhely IV. Múzeum krt. 27. I.

ságos asszony. Egy lélek sem volt a lépcsőházban.

Bogárné: Na lássa, megtartottam a szamat. Eljöttem.

Szende (lágyan): Drága, milyen boldog vagyok. *(Most hirtelen észreveszi magát, hogy neki erélyesnek kell lenni és ordító hangba csap át.)* Hát ezt el is vártam, mert elvárja az ember, hogyha egy nő valamit megígér, azt meg is tartsa! Nincs szebb dolog a határozottságnál. Mikor az ember határozott...

Bogárné: Ebben igaz a van. De nemcsak a nőnek kell a szavát megtartania, hanem a férfinak is.

Szende (ismét elfeledkezik, lágyan): Hát én nem tartottam meg, drága?! Hiszen kimondhatatlanul imádom magát!

Borz (alig észrevehetően megjelenik a baloldali ajtó nyílásában és Bogárné és Szende egész jelenése alatt mozdulatokkal állandóan az energikus föllépésre serkenti Szendét, aki közben többször kiesik szerepéből. Bogárné háttal áll a baloldali ajtónak és így Borzot nem láthatja. Szende eleinte kezével integet folyton Borznak, hogy menjen be, de később önkéntelenül mindig követi Borz instrukcióit.)

(Az egész jelenet különben rendezés szerint.)

Szende (ordítva): Imádom magát, tudja meg, hogy imádom! *(Hirtelen elkapja Bogárné fejét és hevesen megcsókolja.)* Drága, egyetlen!

Bogárné: De Bandi, milyen heves ma! Egészen más, mint eddig volt. Azt hittem, félénkebb a modora és szentimentálisabb a lénye.

Szende: Igen! Mások előtt. De a látszat csal, nagyságos asszonyom. Az élet komoly perceiben egészen más vagyok, pláne a szerelemben. A szerelemben csak energia kell és határozott erély. Pláne a komoly szerelemben.

Bogárné: És ez komoly?

Szende (ellágyulva): De mennyire komoly. A legkomolyabb. Sírni tudnék, annyira komoly.

Bogárné: Hogyan érti ezt?

Szende (észreveszi magát): Sírni tudnék *(ordítva)*, sírni tudnék a dühtől, Iri elgondolom, hogy így kell bújkálva találkozoznunk, félve és suttogva. Ez így nem mehet tovább! Enyémmé kell lennie nyiltan, az egész világ előtt!

Bogárné: De az Isten szerelméért, az uram...

Szende (gúnyosan felkacag): Ha-ha-ha! Az ura! Félte az urát, úgy-e? Azt a taknyost, ha valahol megtalálom, úgy vágom pofon, hogy elájul.

Bogárné: De...

Szende: Semmi de!.. Leülni. *(Ledobja a fotőjbe.)* Az enyém lesz, csak az enyém. Állj fel. *(Felrántja a fotőjből.)* Te! Te gyönyörű nőstényem! Akarlak és tudom, hogy te is akarsz engem, mert akarnod kell, te remek vadállatom! *(Vadul ráveti magát a nőre és össze-visszacsókolja.)* A nő alétlan elterül a fotőjben, Szende előre jön, villámló szemekkel, mintegy magában, a foga közt mormogva. Azt hiszem, most megverem! *(A falon levő trófeumokhoz megy s onnan egy korbácsot vesz elő.)*

Bogárné: De hiszen ön, a költő, így... így...

Szende: Ah, mit költő! A költő csak máz, csak tapéta az életemen, hiszen meg is írtam egyik versemben:

„Az arcom színe csak tapéta
De belül a szívem rakéta.“

Az enyém lesz, úgy-e az enyém, te bestia!

Bogárné: De az istenért! *(Félve menekül.)*

Szende: Mit félsz, hiszen az enyém lesz, az én rabom, az én rabszolgám. *(Csapkodja, üti, marcangolja)*

Hölgyek jelszava:

Mint ideális bevásárlási hely
igen előnyösen ajánlható

KLEIN ANTAL

dívatnagyrúháza

Király u. 53 (Áhácia u. sarok)

a nő.) Te Cleopátrám, te kutyám,
te dán dogom, te dán dögöm. Te
dög! Te dögvész!

Bogárné (felordít): De Szende úr!
Szende: Kuss!

*Bogárné (hirtelen rettenetes pofont ad
Szendének).*

*Szende (a meglepetéstől és a pofontól
elszédülve egy székbe esik).*

Bogárné: Hallja-e! Azt a hét keservit
annak az istállóból kiszalasztott
bugris parasztjának! ... Mit gondol
maga, kivel van dolga? Elszédíti az
embert, játssza a költőt, és amikor
azt hiszi, hogy már célhoz ért, az
első találkozásnál úgy viselkedik,
mint egy tíz éve házas tornatanár!?
Hogy a fene egye meg magát. Szem-
telen fráter. Ha nekem egy goromba
disznó kell, akkor hazamegyek az
uramhoz.

Szende: Micsoda? ... Hiszen én azt
hittem, azt hallottam, hogy a ked-
ves férje egy tutyimutyi alak.

Bogárné: A látszat csal, kedves bará-
tom. A férjem éppen olyan goromba
disznó paraszt, mint maga. Rajtam
próbálja ki mindennap a botgyűj-
teményét. Most is nálam van a ma
reggeli adagból a letört fogantyú.
És én, én idejöttem magához, a
költőhöz, gyöngédséget keresni.

Szende (félíg sírva): De drága nagy-
ságos asszonyom, Paula ...

Bogárné: Elég! Hallgasson! Csirkefogó,
gazember. Bitang. Jónapot! ... (Ki-
roboq a szobából és a jobb ajtón
át el.)

Szende (még néhány pillanatra össze-)

*törve ül a széken, majd eszébe jut
a másik szobában tartózkodó Borz.
Vészjóslóan megy a szoba felé, las-
san fölkel, leveti a kabátját, majd
a mellényét, feltűri az ingujjait, a
falról levesz egy revolvért, a másik
kezébe a korbácsot veszi és a bal-
oldali ajtóhoz megy. Az ajtót be-
rúgja és beordít):* Ki innen, aljas
gazember!

*Borz (kirohan a szobából és Szende
elől menekül. Körbe kergetik egy-
mást).*

Szende: Mit csináltál velem, bitang!

Borz: Drága Bandikám hallgass meg
egy pillanatra, mindent megmagya-
rázok.

Szende: Beszélj!!!

Borz: Drága Bandikám, bocsáss meg,
be kell vallanom, hogy Bogárnének
már három hónap óta én udvarolok
és több mint két hete már ... hogy
... jóban vagyunk.

*Szende (kiesztve a kezéből a revolvért és
a korbácsot és összetörve egy fo-
tőjbe esik, majd fejét kezeibe hajtva
pityereg):* Ez volt az utolsó rande-
vüm.

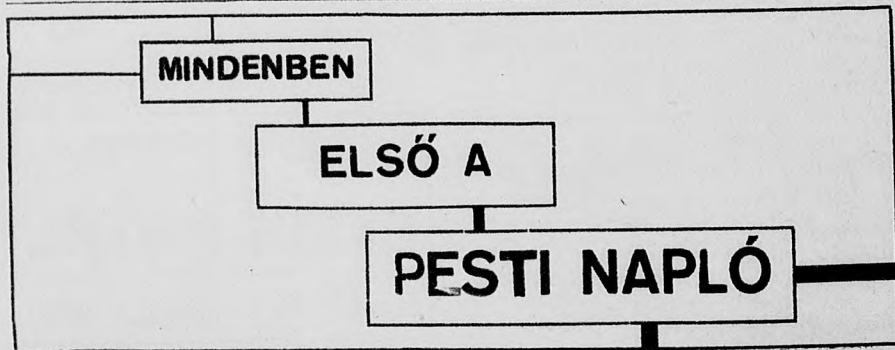
*Borz (nagyobb szünet után félve meg-
szóval):* Bandikám, ne haragudj
rám, de szeretnék tőled valamit
kérdezni.

Szende (elhaló, síri hangon): Na, mit
akarsz?

Borz: Bandikám ... mennyiért adod a
lakásodat?

Szende (lesújtó pillantással): Csirke-
fogó!

(Függöny.)

JÖN AZ ÁLLAMTITKÁR

Tréfa. Irta: Békéffy László

Ezen darab előadási joga bármely nyelven kizáróan Dr. Marton Sándor színpadi kiadótól, Budapest, IV, Bécsi uca 1. szerezhető meg. (Copyright 1929. by Dr. Alexander Marton, Budapest)

Személyek: {
Az igazgató
Az ápoló
A beteg
Az államtitkár

(Történik az elmeegógyintézet igazgatói irodájában.)

Igazgató (az íróasztalnál ül, csönget).
Ápoló (belép): Parancsol az igazgató úr?

Igazgató: Mondja csak, Markóczy! Mi van a 18-as beteggel? Javul az?

Ápoló: Tudja az Isten, igazgató úr. Még most is azt emlegeti, hogy ő a népjóléti miniszter, vagy mi a szösz, és majd ha megtudják, hogy ő itt van, akkor majd jönnek érte. Mindig várja az államtitkár.

Igazgató: Még mindig várja az államtitkárt? Akkor hozza le ide, beszél-nem kell vele. Ugyanis ma tényleg jön egy államtitkár úr megtekinteni az intézetet. Nehogy nekiessen ez a szerencsétlen, hogy ő a miniszter és hogy vigye ki innen. Hozza be!

Ápoló: Igenis, igazgató úr.

Igazgató: Várjon csak, Markóczy. És rend legyen itt, ha jön az államtitkár úr. Vegyenek tiszta köpenyt az ápolók. Érti? És friss huzatot az ágyakra. Mehet, Markóczy.

Ápoló: Igenis, igazgató úr. (El.)

Igazgató (egy darabig iratok és könyvek közt lapoz, majd feláll, lefeljár).

Ápoló (belép a beteggel): Igazgató úr, parancsára itt a 18-as.

Igazgató: Jól van, Markóczy, elmehet.

Ápoló: Igenis. (El.)

Igazgató (a beteghez fordul): Na?! Hogy vagyunk?

Beteg (méltatlankodva): Kiszti-hand. Jó kis kérdés. Képzheti az igazgató úr, milyen érzés itt ülni, mikor tudom, hogy a Mandl odakinn a legnagyobb marhaságokat csinálja.

Igazgató (helybenhagyólag bólint): Ki az a Mandl?

Beteg: A Mandl? Biztosan ő vette át a miniszteri tárcámát. Még a kávéházban abból élt, hogy vadidegen embereknek átvette a tárcáját.

Igazgató: Hagyja csak, biztosan meglesz, ügyes diplomata lesz a Mandl.

Beteg: Hogy a Mandl? Azért, mert hamisan tud kártyázni? Nahát!... És hogy nem jön az a disznó Spitzer.

Igazgató: Ki az a Spitzer?

Beteg: Az államtitkár a Spitzer. Mindig mondta, hogyha engem esetleg bevisznek a gyógyintézetbe, akkor ő hoz nekem dunsztost, meg rágógumit és ki fog szabadítani.

Igazgató: Hát kérem, most jól hallgasson ide. Ma be fog ide jönni egy államtitkár.

Beteg: A Spitzer?

Igazgató: Nem a Spitzer. Most elárulok magának egy titkot. A Spitzer becsapta. A Spitzer nem is egy államtitkár.

Beteg: Nem? Ha-ha-ha! Én neveztem ki!

Igazgató: Hát ez, aki bejön, ez nem a Spitzer, ennek semmi köze a Spitzerhez és magához, ez egy egész más államtitkár. Érti? Ennek ne is említse, hogy maga egy miniszter, mert ez utálja a minisztereket. Érti?

Beteg: Nahát, ilyen disznó!

Ápoló (belép): Igazgató úr kérem, telefonáltak a portára, hogy az államtitkár úr azonnal megérkezik.

Igazgató: Te jó Isten. És én még így... (Rohan kifelé.) Markóczy, rohanjon és értesítse az osztályokat. (El.)

Ápoló: Igenis. (El.)

Beteg (egyedül marad, hülyén néz körül): Csak már a Spitzer jöjjön.

Az államtitkár (középen besurran. Zsakett, cylinder): Sikerült beosonom.

Ilyen vizitációknál legjobb inkognitóban maradni. (*Meglátja a beteget.*)
Kicsoda maga?
Beteg: Egy ápolit.
Az államtitkár: Ahá, egy beteg. Én doktor Kiss, államtitkár vagyok.
Beteg: Nem ismeri a Spitzert?
Az államtitkár: Nem. A Pollákot ismerem.
Beteg: Az nem jó.
Az államtitkár: Nagyon sajnálom. Van valami panaszja, jó ember?
Beteg: Pszi! (*Legyint.*)
Az államtitkár: Na, mi baj van?
Beteg (körülnéz, az államtitkár fülébe súsja): Uram! Mindennap megfürdetnek.
Az államtitkár (megborzong): Vízbe?
Beteg (sús): Igen.
Az államtitkár: Rettenetes.
Beteg: És egy szőrös csonttal dörzsölik a fogunkat.
Az államtitkár: A szájban?
Beteg (sús): A szájban.
Az államtitkár: Anélkül, hogy előbb kihúznák a fogat?
Beteg: Anélkül.
Az államtitkár: A spanyol inkvizíciót! És esznek maguk betónt?
Beteg (sús): Soha!
Az államtitkár: Na, majd én elintézem.
Beteg: Mondja, miért útálja maga a minisztereket?
Az államtitkár: Én imádom őket. Ha valaha megnősülök, csak minisztert fogok elvenni feleségül.
Beteg: Ahá! Szóval ez csak a gaz cin kosok intrikája. Hát uram, tudja meg, hogy én a népjóléti miniszter vagyok.
Az államtitkár: Hahh! Rögtön gondoltam.
Beteg: Uram, engem a politikai ellenségeim idezártak. Ki kell, hogy szabadítson.
Az államtitkár: Okvetlenül. Amint jön az igazgató, rögtön intézkedem. (*Indul.*)
Beteg (utána fut és hátulról belerúg): De el ne felejtse!
Az államtitkár (komolyan): Semmi esetre se.
Igazgató (zsakettben belép): Oh, a méltóságos úr. Alázatos szolgálja. Hogy tetszett bejönni?

Az államtitkár: Rádió. Az a legkényelmesebb. Azelőtt telefonon jártam, de azon már túl vagyunk.
Igazgató: He-he-he!
Beteg: Na, gyerünk! (*Rúgja az államtitkárt.*)
Az államtitkár: Ja! Hogy kerül a kegyelmes úr az intézetbe?
Igazgató: Oh, kérem, egy beteg. Ez a fixa ideája. Utóbbi időben legtöbb betegünk, az örültek nagy része, politikusnak képzelte magát.
Az államtitkár: Nem is csodálom. Azonkívül sok a panasz. Hallom, a betegek nem esznek betónt.
Igazgató: Soha.
Az államtitkár: Hát mitől keményedjen meg a feje az agyalágyultnak? Szoktak a betegek a fejükön sétálni?
Igazgató: Soha.
Az államtitkár: Na tessék! Teljesen elszokik a fejük a munkától.
Beteg: És a tárcámat le kellett adnom a ruhatárban. Most futkosok itt, mint tárcanélküli miniszter.
Az államtitkár: Adják vissza a tárcáját és vigyé a Szaharába legelni. Majd én rendet csinállok itt!
Igazgató: Igenis, méltóságos uram!
Az államtitkár: És ha dörzsölni akarják a beteg fogát, akkor előbb húzzák ki, nem tűröm ezt az inkvizíciót és ha már muszáj fürödni, akkor spirituszba fürödjének, mert úgy, amint kibújnak a kádból, meg lehet őket gyújtani, és nem fáznak. Érti?
Igazgató: Igenis, méltóságos úr.
Egy nő (berohan): Szent Isten, megszökött a... Ja, itt van! Jaj, kérem, behoztam az öcsém. Szegény megbolondult.
Beteg: Ja, az új fiú?
Igazgató: Mi az, hát nem az államtitkár úr?
Egy nő: Ugyan kérem. Az a fixa ideája. Hát nem tetszett észrevenni, hogy hülye szegény?
Igazgató: Nem is gondoltam rá. Azt hittem, tényleg — államtitkár.

(*Függöny.*)

Jömerlek! Segítsek?...

A grafológus üzenetei

Választ csak olyan levelekre adunk, amelyhez mellékelve van a „grafológia-szelvény.” Minden íráshoz egy szelvény. Aki írásban akar választ kapni (soron kívül), az mellékeljen megcímezett, felbélyegzett borítékot és irásonként 2—2 pengőt. A levelekre a beérkezés sorrendjében válaszolunk. A borítékon jelezni kell a „grafológia” szót.

Miss 20. Romantikus hajlamai vannak. Nagyon befolyásolható, különösen olvasmányainak jut nagy szerepe további fejlődésének meghatározásában. Szeret mulatni, van benne egy kevés könnyelműség. Nem állhatatos, szenvedélyes és csapongó, folyton csodára váró. Tehetséges, ha idejekorán el tudja határozni, hogy mit akar és mely úton iparkodik elérni valamit, célhoz érhet.

X. Y. Z. Igen fejlődésképes egyéniség. Helyes ítélete van, elmélyedő és rendszeres a gondolkozása. Nagyon fegyelmezett és zárkózott. Öntudatos. Szigorú önmagához. Van egy kis hajlama a világfájdalomra. Szellemi téren még nagyon sokat fog haladni és nagyon értékeset fog produkálni. Különösen ha sikerül aktivitását tudatosan kifejlesztenie.

Andrev, Békésesaba. Kérdésére legnagyobb sajnálatomra igazán nem válaszolhatok, minthogy sem a találmányát, sem az Egyesült-Államokban levő szabadalmi törvényeket nem ismerem. Nagyon temperamentumos, gyors elhatározású és energikus. Sok kezdeményezési erő van benne. Nagyon hiú és rendkívül fontos számára, hogy érdekesnek tartsák. Úgyes. Cseppet sem érzékes. Türelmét hamar elveszíti.

Kuzlin. Nagyon sokat szenvedett. Kevés öröme volt az életben. Feltűnő az, hogy senki sem volt a környezetében, aki súlyt helyezett volna rá, hogy szépséget és napfényt varázsoljon az életébe. Még olyan fiatal, hogy nem volna szabad teljes rezignációval nézni a mindennapjait, mint ahogy teszi. Kevésbé keresi is az alkalmat arra, hogy jól érezze magát. Nagyon sok lehetősége van a lélekemelő, tudást gyarapító szórakozásnak is, amire pedig igazán szüksége volna.

Vague 13. Sokat gondolkodik, nagyon intelligens. Van benne aktivitás, de ezt nem fordítja élete kiépítésére. Szereti megfigyelni önmagát, kipróbálni, hogy mire hogyan reagál. Meglehetősen bizalmatlan s

néha szinte szörszálhasogatóan alapos. Finomlelkű, nagyon megértő. Van benne szociális érzék, bele tudja képzelni magát mások helyzetébe. Sokat olvasott. Sohasem unatkozik, szelleme mindig éber és új dolgok meglátására van beállítva. Impresszionista. Nem könnyű bánni vele, ellenmondásaival kétségbeesíti környezetét. Szereti fölünyesen venni a mindennap eseményeit. Érdekes és színes egyéniség, aki ha tehetségeit az érvényesülés szolgálatába állítaná, bizonyosan sokra vinné.

Előre a célig. Nagyon energikus és sok életrevalóság van benne. Temperamentumos. Szenvédélyességével sokszor bonyolult helyzetbe sodorja magát. Pályaválasztását illetőleg azt tanácsolom, hogy csak olyasmit válasszon, amire nagy kedvet érez, mert természeténél fogva, abban amihez kedve van, nagyon sokat és jót tud produkálni. Úgyes és van benne leleményesség, módorában van valami a bűvészből. Ha nem iparkodik ellensúlyozni, idővel nagyon önhitt és önző lesz.

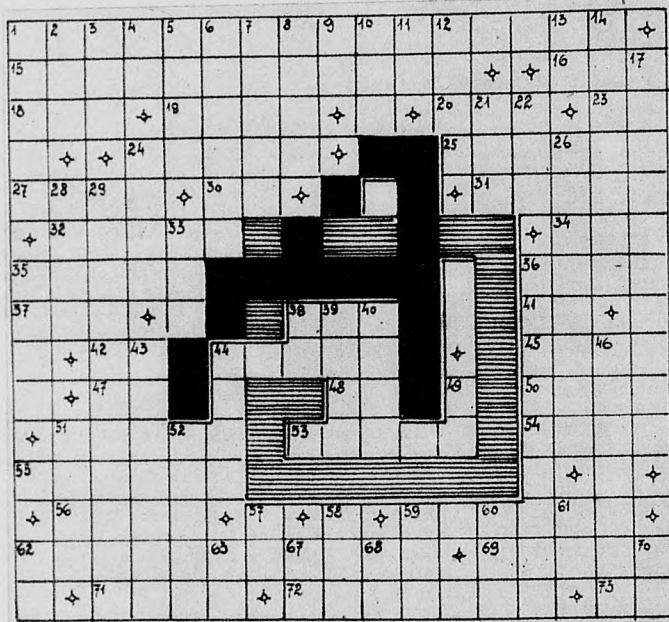
Egy 18 éves temesvári leány. Kérdésére nehéz tanácsot adni. Magában, kisleányom, kevés az önállóság és nagyon sok az alkalmazkodási képesség. Bizonyos, hogy hamar megbarátkozna az ottani viszonyokkal és iparkodnék szereteteinek életét a lehető legkellemesebbé tenni. Ha vőlegényének olyan összeköttetései vannak, hogy nem kell nagyon nehéz és bizonytalan kezdővekre elkészülve lennie, akkor, ha eléggé szereti ahhoz, hogy élettartalomnak érezze az egyedül érte és miatta való élest, kimehet. De inkább menjen ő ki előre, maga addig maradjon szülei védelme alatt s menjen utána akkor, amikor már látja, hogy mi vár ott magukra. Hazajönni is könnyebb neki egyedül, ha a viszonyokat nem tartja megfelelőknek és Magácska is tisztábban meglátja ezalatt, hogy vonzalma elég erős-e arra, hogy egy egész életnek tartalmat adjon. Nagyon örülnék, ha elhatározásáról értesitene.

Lia, Orosháza. A beküldött írásminta nem alkalmas az elemzésre.

Hölgyeim és Uraim! de legfőképpen hölgyeim, ne sürgessék a leveleket, mert úgyis csak a beérkezés sorrendjében válaszolhatok. Hogy is tudnék választani annyi kedves levél között, amelyek alatt csak úgy roskadozik öreg íróasztalom. Türelmem, türelmem, a válasz egész bizonyosan benne lesz valamelyik számban!

Kis fejtörő – nagyoknak

Vízszintes sorok: 1. A vízszintes 44-nek egy alkotása 15. Ennek a munkából is sokat fordított a vízsz. 44. 16. Vetemény 18. Lépés más nyelven 19. Helyhatározó 20. Eladják 23. Két egymást követő betű az „abc” végéről 24. Város 25. Nagyközség 27. Tejtermék 30. Igeköltő 31. Több üstököst neveztek el róla 32. Hevenyészve összerak 34. Fordítva magához szólit 35. Belgrádban áll ez az épület 36. Útőér 37. Ékezzel állami jövedelem 38. Hímállat 41. Csodálkozás 42. „Seb” mássalhangzói 44. Hírnevés költőnk vezeték neve 45. Kis gyereket ijesztünk ezzel a szóval 47. Kicsinyítő rag 48. A feleségem ragja 50. Fúj 51. Város neve 53. A 44. vízsz. egyik alkotása 54. Híres szobrászunk 55. A konyak is az 56. Ráhelyez 59. A 44. vízsz. egyik fordításának címe 62. A 44. vízsz. egyik alkotása 69. Foglalkozás más szóval 71. Angol hosszmeték 72. Pl. a gyémánt 73. Biztatás.

Függőleges sorok: 1. Szolgálatban lévő katona 2. Menyasszony 3. Módosított zenei hang 4. Angol helyeslés mássalhangzói 5. A víz is az 6. Korhol 7. Fával is teszi az ember 8. Fa 9. Körülbelül idegen rövidítése 10. Fehérnemű 11. Német igekötő 12. Földmunka 13. Folyó neve 14. A 44. vízsz. egy alkotásának címe 17. A 44. vízsz. egy alkotásának címe 21. Fogoly 22. Ilyen passió is van 24. Féreg lesz belőle 26. A 44. vízsz. egy alkotásának címe 28. Mássalhangzóval az elején az egyik pólus 29. A 44. egyik fordításának címe 33. Mindennek van 35. Földbe verik 36. Kűsző növény 38. = 47. 39. Év latinul 40. Szerszám része 43. Sokat irt ebből a műfajból a vízsz. 44. 44. Földmunkát végez 46. Napszak 49. Sporteszköz 51. Ilyen terem is van 52. Földrajzi és csil-

lagászati műszó 57. Mindenkinek van 58. Csapadék 59. Seben keletkezik 60. Tésztára tesz 61. Igeköltő 62. Állóvíz 63. Fordított ellentétes kötőszó 67. Rokon hangzású mássalhangzók 68. Idegen helyeslés fonetikusán 70. Fűszer.

44. számban között keresztrejtvény megjelölése. **Vízszintes sorok:** 1. Mindenszentek 17. Halottak napja 19. Gá 20. Pap 21. Ole 22. Ke 23. Lk 25. Árok 27. Ila 28. Hadakozó 31. Nosza 32. Kór 33. Kupon 34. Matt 36. Dok 37. Arat 38. Orom 39. Aka 40. Zsg 41. Ti 42. Ió 44. Fájó 46. Kb 47. Sár 48. Adu 50. Sárga 52. Szomorú 56. Al 57. Tt 58. Ol 59. Ki 60. Falu 62. Anatómia 65. Gyónás 66. Ravatal 68. Ottan 70. Gr. 71. Ida 72. Trianon 73. Jód 74. Lóri 75. At (ta) 76. Szalag.

Függőleges sorok: 2. Ihar 3. Naponta kijár 4. D(él) 5. Eol 6. Nt 7. Stola 8. Zala 9. Eke 10. NN 11. Takar 12. Eped 13. Kj 15. Ág 16. Káron 18. Alkudozik 20. Pálma 24. Kopersóba 26. Kotta 27. Iz 28. Hó 29. Ak 30. Zokog 35. Aratását 43. Obulus 45. Orgona 49. Dalárda 50. Steril 51. Alatta 52. Szólit 53. Orion 54. Ok 55. Riga 60. Fo(g) 61. Angol 62. Avar 63. Tara 64. Atom 65/a. Yn (ny) 67. Adó 69. Tn. 73. Ja.

Amiről mindenki beszél

1. Melyik évben volt Jeruzsálem templomának első lerombolása?
2. Melyik évben esett el Drégely vára és ki volt annak a parancsnoka?
3. Ki alapította 1797-ben a Cisalpini köztársaságot?
4. Melyik évben tiltották be az „Az Ujság” című napilapot?
5. Hogyan és melyik évben fejezte be életét IV. Kun László magyar király?
6. Melyik hírneves francia vallásreformátor született 1509-ben?
7. Ki között, melyik évben jött létre a willajrankai béke?
8. Melyik évben, kinek az ajkáról hangzott el a következő kitétel „Leborulunk a nemzet nagysága előtt”?

9. Ki a „Támás bátya kunyhója“ című könyv szerzője és milyen nemzeti-szerű volt?

10. Melyik évben választották meg Ripka Ferencet főpolgármesterré?

11. Honnan nyerte nevét a Zágráb megyében lévő Károlyváros?

12. Melyik évben csatlakozott Bajorország a rajnai szövetséghez?

13. Ki köszönt le 1920-ban a Nemzeti Színház igazgatójáról?

14. Ki a budapesti „József Nádor“ szobor alkotója?

15. Melyik béke alapján kapta meg Montenegro Antivárit?

BETŰREJTVÉNYEK

$\frac{n=m}{\text{Barna f}}$ **i i** alt us $\frac{\text{Szept. végén}}$ **y**

ir zöld ecce homo

a=i
Eratoka

B & $\frac{\text{szóke}}{\text{ősz}}$ $\frac{j=ng}{\text{hajszál}}$

TENOR × 1 &

44. számban közölt rejtvények megfejtése.

Amiről mindenki beszél. 1. 1844-ben Kőlcsey és Erkel Ferenc. 2. 1909-ben. 3. Július 4-én 4. Nordenskjöld 1874-ben Jeges-tenger, Berni-tenger, Csendes-óceán. 5. Adams Jon. 6. Aba Sámuel 1044-ben. 7. Londonban † Weber Károly. 8. 1415. Konstanzban elégetik. 9. 1704-ben. 10. 1809-ben. 11. 1924-ben. 12. Vahot Imre. 13. Kisfaludy Sándor. 14. Molnár Ferenc. 15. K. e. 586.

Betűrejtvények. Mindenszentek. Halottak napján. Molnár és gyermeke. Feltámadunk.

Számvetűrejtvények. Temetőben láttalak meg először.

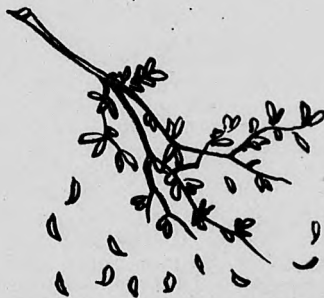
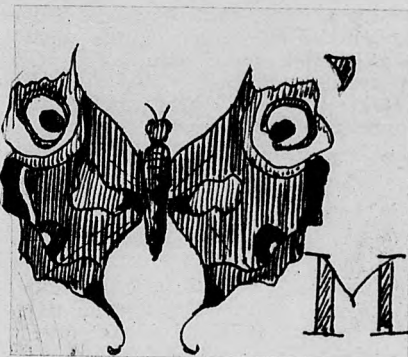
Betűpótlórejtvények. Sírhalom. Krizantémum. Őszirozsa.

BÉLYEGALBUM

előrajzolt ábrával elsőrangú segítsége a kezdő gyűjtőknek. Ára 1 pengő, portó 20 fillér. Megrendelhető a

Déliab kiadóhivatalában,
Budapest, VII. kerület, Dohány uca 12

Képrejtvények

Szerelmi levelező és illemtan

A legfontosabb társadalmi illemszabályok népszerű ismertetése és levélminták gyűjteménye az ideális szerelem minden vonatkozásában. 80 oldal, ízléses keménykötésben. Ára bérmentve 1 pengő 10 fillér. Megrendelhető a „Déliab“ kiadóhivatalában, Budapest, VII, Dohány uca 12

Szerkesztői üzenetek

Olvasóink napról-napra tömegesen fordulnak hozzánk kérdésekkel. Levélben csak abban az esetben adunk választ, ha a levélíró egy megcímezett és felbélyegzett válaszhorítékot küld. A nekünk szóló levelet így tessék megcímezni: „Délbáb“ kiadóhivatalának, Budapest, VII, Dohány uca 12. Felvilágosítást kérek.

Cyrano. Odry Árpád alakította. Pethes híres szerepe volt. — **Aranyhaj.** Valószínűleg Berlinben fog vendégszerepelni. Elismerten kitűnő énekhangja van. Állandó városi lakása: Hunyadi János út 31. (Saját ház.) Igen. — **Filmesillag.** Most mutatják be a legújabb filmjét. Ez már Londonban készült el és szép sikere van. — **Putty Lia-imádó.** Még nem biztos, hogy ellátogat Budapestre, ha mégis eljönne, lapunkban úgy is közölni fogjuk. Ne csodálkozzék rajta, mert nagyon sok levelet kap naponta. — **Hétfalusi.** 1. és 2. V, Honvéd uca 10. 3. VI, Aradi uca 10. — **Baba.** 1. Laurisin Kajos 32 éves, Weigand Tibor 24 éves. 2. Várkonyi Mihály Londonban filmezik, pontos címe nem áll rendelkezésünkre. Alkalmadtán közölni fogjuk. Irhat magyarul. 3. Werner Fütterer 22 éves, nőtlen, Berlinben filmezik, címe: Berlin, Steglitz, Kleistrasse 17. Oscar Marion 35 éves, elvált Arnim grófnőtől, Berlinben filmezik, címe: Berlin, Kurfürstendamm 110. Németül írhat. — **Szőke baba.** 1. Fővárosi Operettszínház. 2. Victória vagy a Sisters című operettben. 3. Az időpont még bizonytalan. — **D. Malvin, Hajduszoboszló.** Fritz Lang címe: Berlin, Hohenzollerndamm 52, Hans Schwartz Berlin S. W. 68, Kochstrasse 6—8, Henny Porten címe: Berlin-Dahlem, Parkstrasse 74, Emil Jannings címe: ugyanaz, mint Hans Schwartzé, Douglas Fairbanks címe: Pickford—Fairbanks-Studios, Hollywood, California. — **Magyaróvár.** Levélileg ezt nem lehet elintézni. Ha valóban úgy érzi, hogy van tehetsége, jelentkezék valamelyik drámai színházunknál. Asszony és a férje is színész. — **Billy.** Willam Powell a Paramount sztárja. A filmrendező szerepét alakította. A másik kérdésére e helyen nem válaszolhatunk, küldjön be válaszbélyeget és akkor levélben

közöljük. — **Sirály.** Novellája érdekes, de mivel nem színházi vonatkozású, nem használhatjuk. A vers nem rossz. Alkalmadtán figyelmeztessen bennünket újra. — **Zeneszerző.** Forduljon egyenesen a Zeneszerzők Egyesületéhez. Legalkalmasabb, ha személyesen beviszi. — **Tilly.** Jónéhány olyan tánciskola van, ahol kizárólag klasszikus táncokat tanítanak. Mi elvből nem ajánlunk. — **Kiváncsi asszony.** A kérdéses affér nem volt nagyon zajos és időközben már elintézését is nyert. Melyik primadonna és szubrett rajong egymásért? Mindketten asszonyok. — **Budapest.** Ivan Mosjoukine nemsokára talán ismét ellátogat. Nős. — **Irén.** A filmszínésznők nagyrészt filmrendezőkhöz, igazgatóhoz és más szakmabeli férfihoz mennek férjhez. Így jobban látják biztosítva filmkarrierjüket. — **Bánky Vilma.** Címe: De Mille-Studio, Culver City, California. Magyarul írhat. Bizonyára szívesen válaszol. Ronald Colman már régen nem partnere Bánkynak. — **Olaszország.** A kértett filmszínésznők már régen nem szerepelnek. — **Orlov.** A kértett bemutató annak idején „primadonnahiány” miatt elmaradt. Nem tudtak megegyezni. Ő most két színháznál szerepel. Titkos Ilona címe: Szent Domonkos uca 9. — **Jonny.** Al Jolson a Warner Brothers filmgyárnál filmezik. John Barrymore szintén. Felesége Dolores Costello filmszínésznő. Helen Costello Dolores nővére. — **Girlfriend.** 1. Alice White játszotta. 2. Harry Liedtke és Maria Paudler játszották. Az említett film főszereplője Paul Wegener volt. 3. Universum Film A.-G. Berlin, S. W. 68, Kochstrasse 6—8. — **Rex.** Fáradságos munka eredménye. Állatidomítók foglalkoznak velük, de még így is körülményes és nehéz, amíg betanítják. Az állatok is sokat szenvednek a próbák alatt.

Előfizetési ár:

¼ évre 3 pengő 50 fillér, ½ évre 7 pengő.
Ausztriában példányonként 60 Groschen.
Budapest, VII, Dohány uca 12

Szerkesztő: POGÁNY JÓZSEF
Kiadótulajdonos: TOLNAINYOMDAI MŰ
INTÉZET ÉS KIADÓVÁLLALAT RT
Kiadásért és szerkesztésért felel: PAIZS GÉZA

Nyomatott Tolnai Nyomdai Műintézet és Kiadó-
vállalat Rt. mélynyomó-körforgógépein,
Budapest, VII, Dohány uca 12 szám
Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszámai:
József 423—39 és József 423—50

DR. MIKES LAJOS

Angol nyelvtana,

az anyanyelvnek az angol nyelvvel való összehasonlítás alapul vétele mellett biztosan és öntudatosan tanítja meg mester nélkül az angol nyelvre. — Ára bérmentve 70 fillér

DR. MIKES LAJOS

Német nyelvtana,

csekély fáradsággal, saját erejéből, szórakoztatva tanítja meg a német beszédre. Ára bérmentve 1 pengő 20 fillér

ÖNÜGYVÉD

Tanácsadó a mindennapi élet ügyes-bajos dolgaiban. 80 oldal, díszes kötésben. Ára bérmentve 1 pengő 10 fillér

MADÁCH IMRE

örökké népszerű, halhatatlan színműve:

Az ember tragédiája

melyet jelenleg filmre is feldolgoznak, újra kapható Ára füzve, bérmentve 60 f

Minden ember annyit ér,
ahány nyelvet tud!

Tolnai francia nyelvtana

abszolút modern, tonetikus alapokon épült és ezzel a módszerrel alkalmas ad azoknak a francia nyelv tudásának a megszerzésére, akik nincsenek megáldva különleges nyelvtanuló tehetséggel. Ára bérmentve 70 fillér

A bűvészet könyve

Különbféle bűvészműtárgyakat tartalmazó könyv 400 ábrával. Ára kötve 5 pengő, portó 50 fillér.

MADEIRA ÉS
RICHELIEUX

Kézimunkakönyv

Ez a kézimunkakönyv Madeira- és Richelieu-mintákat tartalmaz, még pedig hétszáz szebbnél szebb rajzban. Ára bérmentve 2 pengő 50 fillér

Házi cukrászat

160 oldalon sorolja fel a cukrászat receptjeit. Ára kötve 1 pengő 20 fillér bérmentve

Szegedi szakácskönyv

több mint 300 recepttel, díszesen kötve, ára 3 pengő 40 fillér bérmentve

Az itt felsorolt művek kaphatók a Délibáb kiadóhivatalában, Budapest, VII. ker., Bohány uca 12 alatt és minden könyvkereskedésben. Utánvételes küldésnél minden mű 40 fillérrel drágább!

KALODONT

EGÉSZSÉGES FOGAK

3
FI

ÁLDON
GUDA